

ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 5 (56)
4 ΝΟΕΜ. 1939-Δ΄

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 2.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β΄ ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 5 — 4 Νοεμβρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν & μαθητῶν	Μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας			1
Ἀμερικῆς Δολ.			6
Αἰγύπτου Λίρ.			1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Διευθυνταὶ τῶν Σχολείων, Δημοτικῶν, Γυμνασίων κ. λ. π. ὅπως εἰς τὰς ἐπιστολάς των πρὸς τὸ περιοδικὸν κάμνωσι διάκρισιν τῶν ἐγγραφομένων μαθητῶν των ὡς συνδρομητῶν καὶ τῶν ἀγοραζόντων τοῦτο καθ' ἑβδομάδα.

Ὅταν δηλ. ζητοῦν ὡρισμένον ἀριθμὸν τευχῶν διὰ διάθεσιν λιανικήν, ν' ἀναγράφουν «Δι' ἑβδομαδιαίαν διάθεσιν», ὅταν δὲ πρόκειται περὶ συνδρομητῶν ν' ἀναγράφουν τὸν χρόνον διαρκείας τῆς συνδρομῆς αὐτῶν.

Ἐπίσης καθίσταται γνωστὸν ὅτι οἱ συνδρομηταὶ ἐγγράφονται ἢ παρὰ τῶν περιοδευόντων ἀντιπροσώπων μας ἢ ἀπ' εὐθείας δι' ἐπιστολῆς.

Ἡ διεύθυνσις τοῦ Σχολείου πρέπει νὰ εἶναι πλήρης, μὲ τὴν πόλιν ἢ τὸ χωρίον, τὴν ἐπαρχίαν καὶ τὸν νομὸν εἰς ὃν ὑπάγεται τοῦτο.

(Ἐκ τῆς Δ)σεως τῶν Οἰκον. ὑπηρεσιῶν τοῦ περιοδικοῦ)

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ κ. κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΜΑΣ

Παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως οἱ ἀλληλογραφοῦντες μὲ τὸ περιοδικόν μας ἀναγράφωσι πλήρη τὴν διεύθυνσίν των, ἤτοι: Πόλιν ἢ χωρίον, ἐπαρχίαν καὶ νομόν, ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ φακέλλου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς.

Τοῦτο εἶναι ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΝ διὰ τὴν ταχυτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν λῆψιν τοῦ περιοδικοῦ.

«Η ΝΕΟΛΑΙΑ»

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἡ ἀφιέρωσις μιᾶς ἡμέρας ἢ μιᾶς ἑβδομάδος τὸ χρόνο εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἀποταμιεύσεως, ὅπως ἔχει καθιερωθῆ, δὲν ἐπιδιώκει ἀποκλειστικὰ καὶ στενὰ οἰκονομικοὺς σκοποὺς μονάχα. Τὸ λέμε αὐτό, ὄχι γιατὶ ὑποτιμοῦμε τοὺς οἰκονομικοὺς σκοπούς. Κάθε ἄλλο. Ξέρομε πολὺ καλὰ τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία τοῦ οἰκονομικοῦ παράγοντος καὶ τὴν ἀποφασιστικὴ ἐπίδρασι ποὺ ἀσκεῖ στὴ ζωὴ ἀπ' ἀνέκαθεν καὶ περισσότερο ἴσως ἀπὸ κάθε ἄλλη φορὰ στὴν ἐποχή μας. Γνωρίζομεν ὅτι περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν εἰς τὴν ἐποχήν μας ὁ πλοῦτος εἶναι δύναμις, εἴτε πρόκειται γιὰ τὰ ἄτομα, εἴτε πρόκειται γιὰ τοὺς λαούς. Περισσότερο γιὰ τοὺς λαοὺς παρὰ γιὰ τὰ ἄτομα. Γιατὶ ἂν οἱ αἰῶνες τῆς χριστιανικῆς καλλιεργείας καὶ οἱ νεώτερες κοινωνικὲς ἀντιλήψεις ἔχουν ἀπαλύνει πολὺ τὴν χρῆσι καὶ τὴν πίεσι τοῦ ἰδιωτικοῦ πλούτου καὶ τείνουν καθαρὰ σήμερα εἰς τὸ νὰ τὸν τιθασσεύσουν ὅπως τιθασσεύει ἡ μηχανικὴ τὸ ὁρμητικὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ καὶ τὸ στρώνει εὔτακτο σὲ μιὰ στρεὴ κοίτη, γιὰ νὰ τὸ ὑποτάξη ὁλοκληρωτικὰ σὲ δημιουργικοὺς σκοπούς, εἰς τὴν διεθνῆ ζωὴν ἐξακολουθοῦν νὰ ἐπικρατοῦν οἱ ἀμείλικτοι ἐγωϊστικοὶ νόμοι. Οἱ πλούσιοι λαοὶ πιέζουν χωρὶς ἔλεος καὶ κατὰ χίλιους δυὸ τρόπους μὲ τὴ δύναμι τοῦ πλούτου τους τοὺς φτωχούς. Αὐτὴ ἡ πίεσις τῆς οἰκονομικῆς δυνάμεως εἰς τὴν σφαῖραν τῶν διεθνῶν σχέσεων, ἔχει γίνει εἰς τὴν ἐποχήν μας ὁ ἀποφασιστικώτερος παράγων ἐπικρατήσεως. Πράγματι, σήμερα περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά, δὲν φτάνει οὔτε ἡ ἀνδρεία, οὔτε τὸ θάρρος, οὔτε οἱ ἄλλες ἠθικὲς ἀρετὲς γιὰ νὰ ὑπεραμύνεται τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπάρξεώς του ἕνας λαός, ἂν δὲν συνδυάζη, μαζὶ μὲ αὐτά, καὶ τὴν ὑλικὴ δύναμι. Καὶ ἡ ὑλικὴ δύναμις, ὅπως κι' ἂν τὴν ἀναλύσης, δὲν εἶναι παρὰ πλοῦτος. Καὶ ὁ τεχνικὸς ὁπλισμὸς καὶ τὰ μεγάλα τεχνικὰ μέσα — ποὺ ἔχουν ἀλλοιώσει τὴν μορφὴ τῶν πολέμων καὶ χωρὶς βέβαια νὰ τὴν ἀχρηστεύσουν τελείως, ἔχουν ἐλαττώσει φοβερὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα τοῦ προσωπικοῦ ἡρωϊσμοῦ — εἶναι ὑπόθεσις πλούτου.

Κάθε λαὸς ποὺ θέλει νὰ ζῆ σήμερα, πρέπει νὰ εἶναι δυνατός. Καὶ γιὰ νὰ εἶναι δυνατὸς πρέπει νὰ εἶναι πλούσιος. Ἠμπορεῖ κάθε ἕνα κράτος, κάθε ἕνας λαός, νὰ ἔχη ὁποιες θέλει ἀντιλήψεις γιὰ τὰ δικαιώματα καὶ γιὰ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν πλουσίων. Ἠμπορεῖ εἰς τὰ κοινωνικὰ ζητήματα νὰ ἐφαρμόζη πολιτικὴν ἄκρως συντηρητικὴν ἢ ἄκρως ἐπαναστατικήν. Ὅποια ὅμως καὶ ἂν εἶναι ἡ θέσις ποὺ θὰ πάρη ἀπέναντι τῶν φορέων τοῦ πλούτου, ἀπέναντι δηλαδὴ τῶν πλουσίων, θὰ σεβασθῆ καὶ θὰ περιφρουρήση τὸν πλοῦτον. Ὅταν δὲ λέμε πλοῦτον, δὲν ἐννοοῦμε βέβαια τίποτα ἄλλο παρὰ τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ ποὺ διαθέτουν τὰ ἄτομα καὶ μέσῳ αὐτῶν καὶ μαζὶ μὲ αὐτὰ ὁ Τόπος. Τὰ ὑλικὰ ἀγαθὰ αὐτὰ εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας ἀποκτῶνται μὲ ἕναν καὶ τὸν ἴδιον πάντοτε τρόπον. Μὲ τὴν ἐργασίαν. Ἡ γῆ, τὸ ὑπέδαφος, ἡ θάλασσα, τὸ ἐργαστῆρι τοῦ τεχνίτου, τὸ ἐργοστάσιον τοῦ βιομηχάνου, περιέχουν πλοῦτο εἰς ἀδρανῆ κατάστασιν. Διὰ νὰ κινητοποιηθῆ καὶ ἀξιοποιηθῆ αὐτὸς ὁ πλοῦτος χρειάζεται νὰ κινηθῆ ὁ ἄνθρωπος. Γιὰ τοῦτο ἡ ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ὁ πρῶτος μοχλὸς τῆς ζωῆς καὶ τῆς προόδου. Ἀλλὰ ἡ ἐργασία τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀποδίδει παντοῦ τὸ ἴδιο. Ὅσο καλλιεργημένος εἶναι ὁ νοῦς του κι' ὅσο καλλίτερα εἶναι ὡπλισμένο τὸ χέρι του, τόσο αὐξάνει καὶ βελτιώνεται ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας του. Ἕνα στρέμμα γῆς ἀποδίδει ἄλλου 200, ἄλλου 500, ἄλλου 3.000 καὶ ἄλλου 5.000 δρχ. Ἡ διαφορὰ δὲ ἀποδόσεως ἀναμεταξὺ σ' ἕνα παληὸ ἀργαλειὸ καὶ σ' ἕναν ἴδιον συγχρονισμένου ὑφαντουργείου εἶναι ἀκόμα περισσότερη. Ὅμως, οὔτε ἕνας μεμονωμένος γεωργὸς δὲν ἠμπορεῖ — ὅταν μάλιστα ἡ ἀπόδοσις τοῦ κτήματός του εἶναι πολὺ χαμηλὴ — νὰ ἐξοικονομήση μόνος του τὰ μέσα ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ κάμη ποτιστικὸ τὸ χωράφι του, οὔτε κανένας κάτοχος παληοῦ ἀργαλειοῦ νὰ στήση σύγχρονο ὑφαντουργεῖο. Καὶ ἐδῶ εἶναι ὁ μεγάλος, ὁ κοσμογονικὸς ρόλος τῆς ἀποταμιεύσεως. Εἰς τὴν ἀρχή της ἡ ἀποταμίευσις δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἐξοικονόμησις ἑνὸς μέρους ἀπὸ τὸ καθημερινὸ κέρδος ποὺ τὸ προώριζεν ὁ προμηθευτὴς γιὰ τὴν ἀπρόβλεπτη δύσκολη μέρα. Ἂν ὅμως αὐτὸ εἶναι γιὰ τὸν καθένα ἀποταμιευτὴ ἡ ἀποταμίευσις, γιὰ τὴν οἰκονομία ἑνὸς τόπου εἶναι τὸ ποτάμι, ποὺ ποτίζει κάμπους καὶ πολιτεῖες. Ἕνα - ἕνα τὰ ἑκατομμύρια τῶν μικρῶν ἰδιωτικῶν ἀποταμιευμάτων εἶναι σὰν τὶς μικρὲς πηγὲς τοῦ νεροῦ. Ἡ ὠργανωμένη ἀποταμίευσις τὰς ἑνώνει μεθοδικὰ αὐτὰς τὰς πηγὰς τὴ μιὰ μὲ τὴν ἄλλη. Ἔτσι σχηματίζονται μικρὰ αὐλάκια. Ὕστερα αὐτὰ τ' αὐλάκια διοχετεύονται καὶ συμβάλλουν στὴν ἑνιαία κοίτη τοῦ μεγάλου ποταμοῦ. Ἀπ' αὐτὸ τὸ ποτάμι ἀντλεῖ καὶ ὁ γεωργὸς γιὰ νὰ ποτίση τὸ κτῆμα του κι' ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐργαλειοῦ γιὰ νὰ στήση πολλοὺς ἱστοὺς καὶ νὰ τοὺς κινήση.

Ἡ πρόνοια τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν κακὴ μέρα, ἡ πρόνοια γιὰ τὰ παιδιά του, γιὰ τὸ γῆρας του, εἶναι παληά, ὅσο καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος. Σ' ὅλες τὶς ἐποχὲς ὁ ἄνθρωπος ἀποταμίευε. Φύτευε δένδρα. Ἔχτιζε σπίτια, εἴτε ἄλλα χτίσματα. Καὶ τὸ κομπόδεμα ποὺ τὸ ἔκρυβαν οἱ παλαιότεροι στὶς κασέλλες ἢ στὴ γῆ, ἦταν καὶ κεῖνο ἀποταμίευσις. Ἡ νεωτέρα ἀποταμίευσις μὲ τὰ Ταμιευτήρια καὶ μὲ τὶς Τράπεζες ἐπρόσθεσε εἰς αὐτοὺς τοὺς τρόπους ἕναν πολὺ τελειότερο. Πῆρε καὶ ὠργάνωσε τὴν φυσικὴ ἔφεσι ποὺ ἔχει ὁ ἄνθρωπος νὰ προβλέπη γιὰ τὴν ἄλλη μέρα, τὴν στοργή του ποὺ θέλει τὴ ζωὴ τῶν παιδιῶν ἀνετώτερη καὶ καλλίτερη καὶ ἀφοῦ τὴν ἐμάζεψε καὶ τὴν ἕνωσε, τὴν ἔβαλε νὰ δουλέψη καὶ γιὰ τῶν ἀποταμιευτῶν τὸ καλὸ καὶ γιὰ τοῦ συνόλου. Ἔτσι, στὶς ἡμέρες μας τὸ ἀποταμίευμα ποὺ μαζεύεται στὰ Ταμιευτήρια καὶ στὶς Τράπεζες δὲν μένει νεκρό. Γίνεται δημόσιον ἔργο, δρόμος, κτίριο, ὑδρευτικὸ ἢ ἀρδευτικὸ αὐλάκι, γίνεται μῶλος, ἐργοστάσιο ἢ καράβι, καὶ ἐνῶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο δημιουργεῖ νέους πόρους ζωῆς καὶ νέα κέντρα ἐργασίας, φέρνει καὶ εἰς τὸν ἴδιο τὸν ἀποταμιευτὴ ἕνα πρόσθετο εἰσόδημα.

Αὐτὸς εἶναι ὁ μηχανισμὸς τῆς ὠργανωμένης ἀποταμιεύσεως, ποὺ χωρὶς αὐτὴν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ὑπάρξη ὅλη ἡ τεραστία τεχνικὴ καὶ οἰκονομικὴ πρόοδος τῶν τελευταίων αἰώνων. Ἀλλὰ ἡ ἀποταμίευσις, ὅπως εἴπαμε στὴν ἀρχή, δὲν εἶναι μονάχα οἰκονομικὸν φαινόμενον. Εἶναι πρὸ παντὸς φαινόμενον ἠθικόν. Οἱ πηγές της ὑπάρχουν εἰς τὰ ὡραιότερα καὶ συγκινητικώτερα ἀνθρώπινα αἰσθήματα. Εἰς τὴν ἀγάπην, εἰς τὴν στοργήν, εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν. Ἡ θυσία, ἡ κορυφαία τῶν ἀνθρωπίνων ἀρετῶν, εἶναι ἡ βάσις τῆς ἀποταμιεύσεως. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κόβει ἀπὸ τὸ καθημερινό του κέρδος γιὰ νὰ φυλάξη γιὰ τὰ παιδιά του ἢ γιὰ τὰ ἄλλα πρόσωπα ποὺ ἀγαπᾶ, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀποταμιεύει στερούμενος, χωρὶς νὰ ἐξετάζη ποιὸς θὰ τὸν κληρονομήση, ὁ ἄνθρωπος ποὺ στερεῖται γιὰ νὰ μαζέψη ἕνα ποσὸν ποὺ θὰ τὸ διαθέση γιὰ κάποιον κοινωφελῆ σκοπόν, κάμνει θυσίας καὶ καταβολὰς διὰ τὸ μέλλον. Ἁπλώνει τὴ ζωή του εἰς τὴν αὔριον καὶ τίποτε δὲν ἀνυψώνει καὶ δὲν ἐξευγενίζει τὴν ζωὴν ὅσον αὐτὸ τὸ ἅπλωμα. Ἐπίσης τίποτε δὲν διαψεύδει κατὰ τόσον περιφανῆ τρόπον ὅλην τὴν φιλοσοφίαν τῆς παρακμῆς καὶ ὅλην τὴν ὑλιστικὴν κοσμοθεωρίαν. Ἀνυψώνει τὴν ζωὴν καὶ τοὺς σκοπούς της καὶ τὸν μόχθον καὶ τὴν ἀγωνίαν της. Ἐξευγενίζει τὸν ἀγῶνα τῆς ὑπάρξεως, ἐνῷ συγχρόνως στήνει σκαλοπάτια γιὰ ν' ἀνεβῆ ὁλοένα καὶ πιὸ ψηλὰ ἡ ζωὴ τῶν ἐπιγιγνομένων.

Ἀπὸ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ «Συλλόγου Γονέων»

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΑΣ

Β΄

Τώρα πῶς θὰ λυθοῦν τὰ ζητήματα αὐτά; Ποῖαι εἶναι αἱ δυνάμεις μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν, αἱ ὁποῖαι δρῶσιν; Δύο εἶναι αἱ δυνάμεις αὐταί: Ἡ Πολιτεία, τὸ Κράτος δηλαδή, καὶ ἡ Ἐκκλησία.

Εἰς ἄλλας χώρας ἡ ἐκκλησία εἶναι ὑπὲρ τῆς ἰδέας ὅτι τὸ Κράτος δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ καμμίαν ἀνάμιξιν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν, καὶ ὅτι ἡ ἀνατροφὴ αὐτῶν πρέπει νὰ μείνῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς οἰκογενείας, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου αἱ Πολιτεῖαι τῶν χωρῶν αὐτῶν ἔχουν τὴν ἰδέαν ὅτι αὐταὶ καὶ μόνον πρέπει νὰ φροντίζουν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν, ἀποκλείουσαι τὴν οἰκογένειαν μὲν ἐν μέρει, ἀλλὰ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν ἐκκλησίαν. Τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰς χώρας αὐτὰς ὑπάρχει ἀντίθεσις μεταξὺ ἐκκλησίας καὶ πολιτείας. Ἐκεῖ εἶναι ἄλλοι οἱ σκοποὶ τοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον φθάνει πολλάκις νὰ εἶναι καὶ ἐναντίον τῆς θρησκείας. Ἐκεῖ, εἰς αὐτὰς τὰς χώρας, ὑπάρχει σύγκρουσις μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν μεγάλων δυνάμεων, τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ κράτους. Ἂν εἰς ὅσα σᾶς εἶπα προσθέσητε ὅτι εἰς πολλὰς τῶν χωρῶν τούτων ὑφίστανται πολλαὶ ἐκκλησίαι, θὰ ἔχητε τὴν ἐξήγησιν, ἡ ὁποία ἐπέρχεται μόνη της.

Ἀλλ' ἐδῶ ἡ Θεία Πρόνοια ἠθέλησε διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἐκκλησία καὶ ἔθνος νὰ ἀποτελοῦν ἕνα σύνολον ἀδιάσπαστον, τελείως συνυφασμένον μεταξύ των. Ἡ ἐκκλησία ἡ ἑλληνικὴ καὶ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἔχουν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἐφεξῆς. Μαζὶ αἱ εὐτυχίαι, μαζὶ αἱ δυστυχίαι, μαζὶ αἱ καταδιώξεις, μαζὶ τὰ μαρτύρια, μαζὶ τὸ χυνόμενον αἷμα καὶ μαρτύρων καὶ ἡρώων. Τόσον δὲ κοινὰ εἶναι ὅλα αὐτὰ ὥστε ὁ Ἕλλην νὰ μὴ διακρίνῃ ποτὲ εἰς τοὺς ἀγῶνας του τῆς ἐλευθερίας τὴν πίστιν ἀπὸ τὴν πατρίδα. Ἑπομένως εὑρισκόμεθα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἰς εὐνοϊκωτάτην θέσιν.

Ἐξ ἄλλου τὸ κράτος ἐδῶ δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νὰ ἐπιδιώξῃ ἀντιθρησκευτικοὺς σκοπούς. Καὶ λέγω δὲν ἐτόλμησε, διότι ὑπῆρξαν κυβερνήσεις εἰς τὸ παρελθόν, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὅλην τὴν ὄρεξιν νὰ τὸ κάμουν, καὶ αἱ ὁποῖαι διὰ διαφόρων μεθόδων ἐμμέσως ἔφθασαν εἰς τὰ πρῶτα βήματα, ἔκαμαν μερικὰς κρούσεις, ἀλλὰ αἱ κυβερνήσεις αὐταὶ ὑπεχώρησαν. Καὶ ἂν ἦλθον ἄλλαι κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπεδίωξαν τὸ αὐτὸ δι' ἄλλου τρόπου, καὶ αὐταὶ δὲν κατώρθωσαν τίποτε τὸ οὐσιῶδες. Δὲν ἐτόλμησε, λοιπόν, καμμία κυβέρνησις ποτὲ νὰ ἀντιταχθῇ ὡρισμένως καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κατὰ τῆς θρησκείας καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι ἔχει ἀντιθρησκευτικοὺς σκοπούς. Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τοῦ 1927 δὲν ἐτολμήθη τοῦτο παρ' ὅλον τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δὲν ἐτολμήθη νὰ ἀφαιρεθῇ ἡ ὑπερέχουσα θέσις τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, μολονότι ὑπῆρχεν ἡ διάθεσις. Διατί; Διότι ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἦτο βαθέως θρησκευτικὴ καὶ προσηλωμένη εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν καὶ κανεὶς δὲν ἐτόλμησε τότε νὰ τὰ βάλῃ μὲ ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν. Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ ἤρχισε νὰ ἐπιδρᾷ κακῶς, διότι αἱ κυβερνήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νὰ ἐπιδράσουν ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας, ἔστρεφον τὰς ἐνεργείας των κατὰ τῆς ἱεραρχίας διὰ διαφόρων μέσων καὶ ἐπέτυχον νὰ κλονίσουν μέχρι σημείου λίαν ὀδυνηροῦ τὴν θέσιν τῆς ἐκκλησίας ἀπὸ ἀπόψεως προσώπων.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ὀδυνηρόν. Καὶ ἐγὼ τὴν θλιβερὰν κατάστασιν ἡ ὁποία εἶχεν ἐπικρατήσει εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 τὴν ἀποδίδω κυρίως εἰς τὴν ἀθρησκείαν, ἡ ὁποία ἤρχισε νὰ ἐπικρατῇ μέσα εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν καὶ ἡ ὁποία εἶχε διαδοθῆ εἰς μεγάλον βαθμόν. Ἀλλὰ ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου τὰ πράγματα ἤλλαξαν. Τὸ Κράτος τὸ σημερινόν, τὸ ἐθνικὸν Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἐφήμερος οὔτε προσωρινή, ἀλλὰ διαρκής, τὸ Κράτος τὸ σημερινὸν ἔθεσε τὰ ἰδανικὰ ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ τὰ ὁποῖα τὴν διετήρησαν διὰ μέσου τῶν αἰώνων, τὴν Πατρίδα, τὴν οἰκογένειαν, τὴν θρησκείαν, ὡς τοὺς στυλοβάτας ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηριχθῇ ἡ μέλλουσα ἀναγέννησις τοῦ Ἔθνους. Ἑπομένως, Κράτος καὶ ἐκκλησία εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἠθικοπλαστικὴν δρᾶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ — διότι τὸ ζήτημα τὸ θρησκευτικόν, τὸ Δογματικὸν δηλαδὴ εἶναι ἄλλο — ἀλλὰ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἠθικοπλαστικὴν δρᾶσιν μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν, Πολιτεία καὶ Ἐκκλησία πηγαίνουν χέρι μὲ χέρι καὶ ἐργάζονται μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ πρὸς τοὺς αὐτοὺς σκοπούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐθνικοὶ σκοποί, διότι ἡ Ἐκκλησία μας πρὸς τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς ἀπέβλεψε πάντοτε ὅπως καὶ τὸ Κράτος τὸ Ἑλληνικὸν μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι βαδίζουν διὰ τῆς οἰκείας των ὁδοῦ, διὰ τῆς ὁδοῦ ἡ ὁποία εἶναι ἰδία εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἰδία εἰς τὸ Κράτος.

Ὅταν ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα εἰς ἡμᾶς, δὲν γεννᾶται ζήτημα κατὰ πόσον ἡ Ἐκκλησία ἔχει δικαίωμα νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν. Ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ εἶναι τοῦτο ἀναμφισβήτητον. Κυρίως δὲ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος. Αὐτό, ἐπαναλαμβάνω, εἶναι ἀναμφισβήτητον καὶ δι' αὐτὸ ἀσχέτως μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων, ἡ ὁποία γίνεται εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα, πλὴν τῶν Πανεπιστημίων, ἔχομεν τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ κηρύγματος, διὰ τῆς κατηχήσεως, διὰ τῶν διδασκάλων, τῶν ἱερέων, δι' ὅλων τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Ἐκκλησία.

Τὸ Κράτος ἀφ' ἑτέρου ἀσχέτως μὲ τὴν ἐπίδρασίν του ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας ἔχει εἰς τὰ χέρια του δύο τεραστίους ὀργανισμοὺς διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν.

Τώρα θὰ μοῦ πῆτε σεῖς οἱ γονεῖς: Δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωμεν ἡμεῖς τὸ παιδί μας ὅ,τι θέλομεν; Ὄχι! Πρῶτον μὲν διότι τὸ παιδί σας θὰ ἀποτελέσῃ μέλος τῆς Κοινωνίας καὶ ἔχει ἑπομένως ἡ Κοινωνία καθῆκον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει αὐτὴ τὸ παιδί σας καὶ νὰ τὸ προετοιμάσῃ διὰ τοὺς σκοποὺς τοὺς ἰδικούς της. Ἡ κοινωνία, ἡ ἑλληνική, δέ, ὅπως σᾶς εἶπα ἤδη, εἶναι τὸ Ἔθνος τὸ ἑλ-

ληνικὸν τὸ ὁποῖον ἐκδηλοῦται ἐν τῇ δυνάμει καὶ τῇ θελήσει του διὰ τοῦ Κράτους τοῦ ἑλληνικοῦ. Ἐπομένως ἔχει τὸ Κράτος ὅλον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδιοῦ σας, ἀρκεῖ πάντοτε νὰ τείνῃ πρὸς τὴν ἐπιτέλεσιν ἐθνικῶν σκοπῶν. Διότι ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι παραστρατεῖ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς καὶ θελήσῃ νὰ διαπλάσῃ μίαν γενεὰν ἄσχετον πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς σκοπούς, τότε βεβαίως θὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν ἐθνικὴν θέλησιν, δὲν θὰ εἶναι πλέον τὸ Κράτος ἐκδήλωσις τῆς ἐθνικῆς θελήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐκδηλωθῇ διὰ τῆς ἀντιθέσεως τῆς κοινῆς γνώμης καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς κοινῆς γνώμης οὐδεμία Κυβέρνησις εἶναι δυνατὸν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ ἔργον της. Ἐπομένως ἔχομεν ἀνάγκην τῆς συμφωνίας ὅλων διὰ νὰ προβῶμεν εἰς κάτι τι.

Ὅταν λέγωμεν ὅτι θέλομεν τὰ παιδιά μας νὰ τὰ ἀναθρέψωμε διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν, δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς Ἕλλην ὁ ὁποῖος νὰ διαφωνῇ. Καὶ ἂν εἶναι κανεὶς ὁ ὁποῖος τὸ σκέπτεται μέσα του ἡ πίστις του εἰς αὐτὸ ποὺ σκέπτεται δὲν θὰ εἶναι τόση, διὰ νὰ τὸ εἴπῃ δυνατὰ ὥστε νὰ τὸ ἀκούσωμεν ὅλοι ἐμεῖς ἐδῶ τώρα. Ἂν εἶναι κανεὶς ἂς σηκωθῇ αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι νομίζει ὅτι τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ μὴ ἀνατρέφωνται πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτούς. Δὲν εἶναι κανείς!

Ἔχει ἐπομένως τὸ δικαίωμα τὸ Κράτος τὰ παιδιά σας νὰ σᾶς τὰ ἀναθρέψῃ καὶ νὰ σᾶς βοηθήσῃ νὰ ἀναγραφοῦν πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν! Καὶ διὰ ποίων μέσων;

Δύο εἶναι τὰ μέσα: Πρῶτον εἶναι τὸ Σχολεῖον καὶ δεύτερον εἶναι ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι θεσμὸς νέος, ὁ ὁποῖος ἐγένετο πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν, νὰ συμπληρώσῃ καὶ ἐπεκτείνῃ τὸ σχολεῖον.

Ἔρχομαι εἰς τὸ σχολεῖον: Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ κανεὶς καμμίαν ἀνάγκην νὰ τοῦ ἐξηγήσω τὴν σημασίαν τοῦ σχολείου. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἐδῶ ὁ ὁποῖος νὰ μὴ αἰσθάνεται τὴν σημασίαν τοῦ σχολείου διὰ τὸ παιδί του. Ἀλλὰ τὸ σχολεῖον ἔχει μερικὰ ἰδιάζοντα χαρακτηριστικά. Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος εἶναι Κύριος. Τὸ παιδὶ δὲν εἶναι ἐλεύθερο ἀπέναντί του. Θὰ διαβάσῃ ὅπως θὰ τοῦ εἴπῃ ὁ διδάσκαλός του. Ἡ θέλησίς του ἐκλείπει. Βέβαια ἡ νέα μορφὴ τῆς ἐκπαιδεύσεως δίδει μίαν σχετικὴν ἐλευθερίαν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ τὸ παιδὶ εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ὑποχρεωτικῶς πρέπει νὰ φοιτήσῃ. Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὴ φοιτήσῃ διότι ἄλλως τιμωρεῖται ὁ γονεύς. Ἐπομένως τὸ σχολεῖον ἔχει κάτι τι τὸ ἐπιτακτικόν, τὸ κυριαρχικὸν ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ. Ἐπομένως τὸ σχολεῖον εἶναι ἕνας μοχλὸς σπουδαιότατος, τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος θὰ κινήσῃ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐθνικῶν σκοπῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἀλλὰ ἔχει ἐπιτακτικὸν χαρακτῆρα. Ἀπὸ αὐτοὺς δὲ τοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς δὲν ἐξαιροῦνται πλέον ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου οὔτε τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν αἱ ὁποῖαι πάντως συνέβαλον εἰς αὐτοὺς τοὺς σκοπούς, μολονότι καὶ ἐκεῖ παρουσιάσθησαν πολλάκις ἀνωμαλίαι τινὲς ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἂν θὰ ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ ἔχουν οἱ διδάσκαλοι ἐλευθέραν κρίσιν εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ δὴ ἀνατρεπτικὴν τῶν σκοπῶν τοῦ Κράτους. Δὲν ὁμιλῶ διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον τὸ ὁποῖον εἶναι καθαρῶς Τεχνικὴ Σχολή. Ὁμιλῶ δι' ὅλας τὰς σχολὰς τὰς ἄλλας, τὰ Πανεπιστήμια, τὴν Ἀνωτάτην Ἐμπορικὴν Σχολήν, τὴν Πάντειον Σχολήν.

Καὶ εἰς αὐτὰς δὲν εἶναι πλέον ἡ σπουδὴ ἀσύδοτος. Δὲν ἠμπορεῖ ενας καθηγητὴς οἱοσδήποτε νὰ διδάξῃ ἰδέας αἱ ὁποῖαι νὰ ἀνατρέπουν τὴν κοινωνίαν, εἴτε τὸ Κράτος, εἴτε, πρὸ παντός, τὸν ἐθνισμόν. Δὲν ἐπιτρέπεται σήμερον εἰς τὸν διανοούμενον νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ρίψῃ ὅλα κάτω. Καὶ ὅστις θελήσῃ νὰ τὸ ἀποτολμήσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἴτε ἀγράμματος εἶναι εἴτε διανοούμενος, θὰ εὕρῃ τὴν τιμωρίαν του. Αὐτὸ εἶναι τὸ σχολεῖον.

Τώρα ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ἐκεῖ τὸ παιδὶ προσέρχεται μόνο του, οἰκειοθελῶς. Ἐκεῖ διοικεῖται παρὰ τῶν ἰδίων τῶν παιδίων, ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, ἐκτός, ἐννοεῖται αὐτό, τῶν ἀνωτέρων βαθμῶν εἰς τοὺς ὁποίους μᾶς ἐβοήθησαν στελέχη τοῦ στρατοῦ, τοῦ ναυτικοῦ, τῆς ἀεροπορίας, στελέχη παλαιὰ τοῦ στρατοῦ, ἀπόστρατοι ἢ ἔφεδροι, καὶ ἰδίως οἱ ἐκπαιδευτικοί. Καὶ δι' αὐτὸ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους. Αὐτοὶ εἶναι τὰ ἀνώτατα στελέχη. Τὰ μέσα καὶ τὰ κατώτατα στελέχη εἶναι παιδιά. Ἐπομένως ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας ἔχει δύο χαρακτηριστικά: τὴν

ἐθελουσίαν προσέλευσιν καὶ τὴν διοίκησιν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς δυνάμεων, τὰ ὁποῖα χαρακτηριστικὰ θεραπεύουν μίαν τάσιν, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ παιδί! Τὸ παιδί, πρέπει νὰ γνωρίζητε καὶ τὸ γνωρίζετε ὅλοι, μανθάνει καὶ προοδεύει, ὅταν αὐτὸ τὸ ἴδιο θέλῃ νὰ τὸ κάμῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδόν του καὶ ὅταν τὸ κάμνῃ παίζοντας. Αὐτὰ εἶναι τὰ δύο χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδιοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας ἔδωκε μεγίστην σημασίαν. Λέγει εἰς τὸ παιδί: «Ἂν θέλῃς ἔλα, ἂν θέλῃς μὴν ἔρχεσαι». Ἐννοεῖται ἔρχονται ὅλα!

Μέχρι τῆς στιγμῆς εἶναι καταγεγραμμένα εἰς τὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας 750 χιλ. ἀγόρια καὶ κορίτσια. Δηλ. τὰ 2)3 τῶν ἀγοριῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐντὸς λίαν προσεχοῦς χρόνου, ἐντὸς τοῦ ἔτους αὐτοῦ θὰ εἶναι καταγεγραμμένα καὶ τὰ ὑπόλοιπα. Εἶναι ἐθελουσία ἡ προσέλευσις τοῦ παιδιοῦ. Ἔχει τὴν εὐχαρίστησιν τὸ παιδὶ νὰ ἀνήκῃ εἰς ἕνα ὀργανισμὸν μὲ τὴν ἰδίαν του θέλησιν.

Δεύτερον ἐκεῖ ἐργάζεται καὶ προοδεύει παίζοντας. Εἶναι παιγνίδι διὰ τὸ παιδὶ καὶ δι' αὐτὸ ἔρχεται μὲ ὅλη του τὴν εὐχαρίστησι. Παίζοντας ἀσκεῖται, παίζοντας συλλαμβάνει τὰς ἰδέας, παίζοντας παίρνει τὸ καλὸ ποὺ ἔχει ὁ συνάδελφός του καὶ τοῦ διώχνει ὁ ἄλλος τὸ κακό, παίζοντας παρελαύνει. Ἀλλὰ τὸ παιγνίδι εἶναι τὸ μέσον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδιοῦ. Ὅ,τι διὰ τοὺς μεγάλους εἶναι ἡ διανοητικὴ ἐργασία καὶ αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι των, διὰ τὸ παιδὶ εἶναι τὸ παιγνίδι, τὸ τόσον περιφρονημένο αὐτὸ παιγνίδι ποὺ τόση ζωὴ καὶ χαρὰ δίδει καὶ εἰς τὰ παιδιὰ καὶ εἰς τοὺς γονεῖς των. Συγχρόνως δὲ τὸ παιδὶ ἀποκτᾷ ἐκεῖ μέσα τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι κάτι. Δὲν εἶναι τὸ παιδὶ τὸ περιφρονημένο πολλάκις εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὁ γονεὺς — καὶ θυμηθῆτέ το παρακαλῶ — κάτσε ἐκεῖ μὴ μᾶς σκοτίζεις. Τώρα ἐκεῖ εἰς τὴν Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας τὸ παιδὶ εἶναι κάτι. Εἶναι φαλαγγίτης, φαλαγγίτισσα, σκαπανεύς, σκαπάνισσα, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρελάσῃ μπροστὰ στὸν Βασιλέα, μπροστὰ στὸν Διάδοχον. Θέλει νὰ μὲ χαιρετᾷ ὅπου μὲ βρίσκει καὶ νὰ ἀπαιτῇ νὰ τοῦ ἀνταποδώσω τὸν χαιρετισμὸν καὶ τοῦ τὸν ἀνταποδίδω. Εἶναι κάτι τι τώρα τὸ παιδί. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀπέκτα ἄλλοτε πολὺ ἀργὰ τὸ παιδί, τώρα τὸ ἀποκτᾷ ἐκεῖ εἰς τὴν Νεολαίαν. Θεραπεύει ἐκεῖ τὴν φιλοτιμίαν του καὶ τὴν καλῶς ἐννοουμένην φιλαυτίαν του εἰς ἕνα μέγιστον βαθμόν. Ἀρκεῖ πάντοτε νὰ κατευθύνωνται πρὸς τοὺς σκοποὺς τοὺς ἐθνικοὺς καὶ ἡ ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι πραγματικῶς ἕνας στρατὸς τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν τὸν μέλλοντα μάχιμον στρατὸν αὐτῆς μέσα εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται ἡ κατεργασία τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων γιὰ νὰ γίνουν Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες.

Σαλόνι ἀερφθόριον

ΑΙ ΔΥΟ ΟΜΙΛΙΑΙ

Σαλόνι ἀερφθόριον

ΙΔΙΚΟΝ ΤΩΝ

Τὸ πῶς ξεύρουν οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τῆς Ὀργανώσεως νὰ εἰσφέρουν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ νεανικοῦ των ἐνθουσιασμοῦ εἰς κάθε ἐθνικὸν ἔργον τὸ ἔδειξαν ἐμπράκτως ὄχι μίαν μόνον φοράν. Διὰ τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται ν' ἀμφιβάλλῃ κανεὶς ὅτι δὲν θὰ ἐκπληρώσουν ἀκεραίως τὸ καθῆκον των κατὰ τὴν ἀρχομένην φθινοπωρινὴν περίοδον τῆς ἀναδασώσεως. Ἡ ἐκδοθεῖσα σχετικῶς ἐγκύκλιος τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἐξηγεῖ θαυμάσια τὸν τρόπον κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ παρασχεθῇ ἡ συμβολὴ τῶν νέων εἰς τὸ ἐθνικώτατον τοῦτο ἔργον. Οἱ νέοι δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦν καὶ κάτι ἄλλο. Ὅτι ἡ ἀναδάσωσις εἶναι ἰδικόν των ἐξ ὁλοκλήρου ἔργον. Εἶναι καταβολὴ τῆς σημερινῆς γενεᾶς χάριν τῶν ἐπερχομένων. Εἶναι λοιπὸν τοῦτο ἕνας λόγος νὰ τὴν ἀγαπήσουν περισσότερον.

Η ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ

Ὁ Ἑλληνισμὸς μὲ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν ἐσημείωσε τὴν ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου Κυβερνήτου τῆς Παλαιστίνης ἀναγνώρισιν τοῦ Ὀρθοδόξου Πατριάρχου τῆς Ἁγίας Πόλεως. Ὁ τύπος τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης, ἡ ὁποία δὲν προσθέτει μὲν εἰς τὸ πνευματικὸν κῦρος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων, ἀλλ' εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν νομιμοποίησιν τῶν διοικητικῶν ἐνεργειῶν τοῦ Πατριαρχείου, εἶχε καθυστερήσει πολύ. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἐγένετο τοῦτο ἀντιληπτόν. Εἰς μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ δυνάμεις τῆς δημιουργικῆς συντηρήσεως ἀγωνίζονται ἀγῶνα σκληρότατον διὰ τὴν κατασφάλισιν τῶν πανανθρωπίνων ἀξιῶν καὶ τῆς ἠθικῆς τάξεως ἐν τῷ Κόσμῳ, πᾶσα ἐπὶ πλέον παρέλκυσις τῆς ἐκπληρώσεως ἑνὸς τύπου ἀναγκαίου διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν ἑνὸς αἰωνοβίου ἱδρύματος, τοῦ ὁποίου μεγίστη παρέμεινεν ἡ ἐπιρροὴ ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, θὰ ἦτο κάτι πραγματικῶς ἀντίνομον.

Διὰ δευτέραν φορὰν ὁ Ἀρχηγὸς ὡμίλησε προχθὲς εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ» πρὸς τοὺς συγκεντρωθέντας ἐκεῖ γονεῖς καὶ διδασκάλους. Τόσον ἡ πρώτη του, πρὸς τὸν σύλλογον τῶν γονέων, ὁμιλία εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ἀπὸ τοῦ προπαρελθόντος τεύχους ἠρχίσαμεν δημοσιεύοντες, ὅσον καὶ ἡ τελευταία, τῆς ὁποίας ἡ δημοσίευσις ἐπίσης ὁλόκληρος θὰ ἐπακολουθήσῃ, ἀποτελοῦν ἱστορικὸν μνημεῖον. Διὰ πρώτην φορὰν Κυβερνήτης τοῦ Τόπου αὐτοῦ ἔρχεται κατὰ τόσον πανηγυρικὸν καὶ ἐπίσημον τρόπον νὰ ἀπονείμῃ τὴν ἀξίαν τὴν ὁποίαν πᾶσα πολιτεία ὀφείλει εἰς τὴν οἰκογένειαν, ἐκ τοῦ φυτωρίου τῆς ὁποίας προέρχονται αἱ νέαι γενεαί. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὸ ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀκολουθῇ διὰ τὴν ἀνατροφὴν καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ νὰ τὴν συμβουλεύσῃ καὶ νὰ συνεννοηθῇ μαζί της. Ἔτσι, Κράτος καὶ Οἰκογένεια ἀπὸ κοινοῦ, θὰ κατευθύνουν τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἀγωγὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν αὐριανῶν πολιτῶν καὶ μαχητῶν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ὁδὸν τῶν νέων καθηκόντων, τὰ ὁποῖα τὸ Νέον Κράτος καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῶν ὅρων τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ αἱ βαρεῖαι ὑποχρεώσεις ἐπιβάλλουν. Νὰ συνεχίσουν τουτέστι καλύτερον τῆς παρερχομένης γενεᾶς τὸ ἔργον τῆς ἐξελίξεως καὶ τῆς προόδου εἰς ὅλα τὰ πεδία, κοινωνικὰ καὶ οἰκονομικὰ καὶ παραγωγικὰ πρὸς δημιουργίαν νέων τελειοτέρων μορφῶν βίου καὶ νέου πολιτισμοῦ.

Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς συνιστῶμεν τὴν ἀνάγνωσιν ἀμφοτέρων τῶν ὁμιλιῶν τούτων ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀναγνώστας μας, ἰδιαιτέρως ὅμως ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς διδασκάλους, διότι μέσα εἰς αὐτὰς θὰ εὕρουν τοὺς νέους δρόμους τῆς ἀνατροφῆς ὅπως καθορίζονται καὶ ἀπὸ Αὐτόν, ὄχι μόνον ὡς Ἀρχηγὸν τοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ ὡς ἕνα ἔξοχον πράγματι παιδαγωγὸν καὶ γονέα μαζί, ὁ Ὁποῖος πάλλεται μαζί τους ἀπὸ τὴν πιὸ θερμὴ ἀγάπη καὶ στοργικὴ φροντίδα γιὰ τὸ παιδί.

Ἀπὸ τὴν τελετὴν τοῦ Τατοΐου

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἐκφωνῶν τὸν λόγον Του κατὰ τὴν ὁρκωμοσίαν τῶν νέων Ἀνθυποσμηναγῶν.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΣ

Ἡ μεταδοθεῖσα ἀπὸ ραδιοφώνου ἔκκλησις τῆς κ. Λέλας Μεταξᾶ πρὸς τὰς Ἑλληνίδας μητέρας διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, τὴν ὁποίαν δημοσιεύομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ματυρεῖ τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον τῆς σεβαστῆς δεσποίνης διὰ τὰ πτωχὰ παιδάκια.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἡ Κεντρικὴ διοίκησις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας ἐξέδωσεν εἰς σειρὰν τευχῶν ἐγκυκλίους διαταγὰς ἀφορώσας τὰς γενικὰς ἀρχὰς περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν τῇ Ε. Ο. Ν.

Ἡ συμπλήρωσις τῆς ἐκδόσεως θὰ δώσῃ εἰς τὴν Ὀργάνωσιν ἕνα ὡλοκληρωμένον ἔργον συντονισμοῦ καὶ μεθόδων ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον ἀσφαλῶς θὰ ἀποτελέσῃ τοὺς ἀκρογωνιαίους λίθους τοῦ οἰκοδομήματος τὸ ὁποῖον ὠνειρεύθη ὁ ἀρχηγός, ὅταν ἵδρυσε τὴν ὀργάνωσιν. Ἡ συντελεσθεῖσα ἐπιτελικὴ μελέτη θὰ καταστῇ μνημειώδης καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη θὰ εἶναι ἡ βάσις τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν νέων τῆς χώρας. Καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ ἐξέλιξις θὰ ἐπιβάλῃ μετατροπάς, καὶ πάλιν θὰ ἀποτελῇ τὸν σκελετὸν πάσης νέας ἐπιτελικῆς τροποποιητικῆς μελέτης. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως νὰ εἶναι καλὴ ἡ γενομένη ἐργασία. Πρέπει καὶ οἱ ἡγήτορες νὰ τὴν προσέξουν ἰδιαιτέρως, νὰ τὴν μελετήσουν ἐπιστημονικῶς καὶ νὰ τὴν ἐφαρμόσουν ἐπακριβῶς. Ἔτσι μόνον ὁ σκοπὸς θὰ ἐπιτευχθῇ...

Ἡ ὑπηρεσία συντονισμοῦ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία ἔφερεν εἰς πέρας τὴν ἐργασίαν αὐτήν, τὴν ἀξίαν πάσης ἐξάρσεως. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας κ. Κανελλόπουλος, διευθύνων προσωπικῶς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτὴν καὶ ἐργασθεὶς ἀόκνως διὰ νὰ φθάσῃ εἰς αἴσιον πέρας ἡ ὅλη ἐργασία, δικαιοῦται νὰ εἶναι ὑπερήφανος διὰ τὸ ἔργον του, ὅπως εἶναι ὑπερήφανοι δι' αὐτὸν ὅλοι οἱ συναγωνισταὶ καὶ αἱ συναγωνίστριαι τῆς Χώρας.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΑ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Επειτα ἀπὸ ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἀρχίσουν νὰ λειτουργοῦν τὰ μαθητικὰ συσσίτια, διὰ νὰ ἐξασφαλίσουν εἰς τὰ ἄπορα καὶ ἀσθενικὰ παιδιὰ τῶν σχολείων τὴν ζεστὴ καὶ ὑγιεινὴ τροφή, ποὺ τόσο χρειάζεται ὁ ὀργανισμός των. Θὰ καταβληθῇ ἐφεξῆς κάθε προσπάθεια διὰ νὰ ὀργανωθοῦν μαθητικὰ συσσίτια καὶ ὅπου δὲν λειτουργοῦν ἕως τώρα, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρξουν μελλοντικὰ εἰς τὸν τόπον μας παιδιὰ πεινασμένα. Διὰ τὸ μεγάλο, τὸ Ἐθνικὸ αὐτὸ ἔργον, μετὰ τὴν προχθεσινὴν ἔκκλησιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἔρχομαι νὰ προσθέσω καὶ ἐγὼ ὀλίγας λέξεις. Ἰδιαιτέρως δὲ θέλω νὰ τὰς ἀπευθύνω πρὸς τὰς Ἑλληνίδας μητέρας, ποὺ νοιώθουν καλὰ τὸν πόνο, τὸν ψυχικὸ σπαραγμὸ τῆς μητέρας, ποὺ ἀτενίζει τὸ παιδὶ ἢ τὰ παιδιά της νηστικὰ καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ βοηθήσῃ. Ζητῶ ἀπὸ ὅλες, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ὅλους νὰ βοηθήσουν, διὰ νὰ δώσωμε εἰς τὰ ἐστερημένα παιδιὰ τὴν μεγάλη χαρὰ τῆς τροφῆς καὶ εἰς τὰ ἀδύνατα καὶ ἀσθενικὰ τὴν ὑγεία τους. Εἶναι ἀνάγκη δὲ νὰ βοηθήσωμε ὅλοι, διότι τὸ ἔργον αὐτὸ δὲν εἶναι ἔργον ὀλίγων ἀνθρώπων, οὔτε ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Κρατικῆς μερίμνης. Ἀνήκει εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ἡ ὁποία εὐτυχῶς εἰς τὸν τόπον μας ἔκαμε καὶ κάμνει θαύματα καὶ ἰδίᾳ εἰς ἔργα φιλανθρωπίας. Δὲν βλέπω δὲ ὡραιότερον σκοπὸν ἀπὸ τὴν διατροφὴν τοῦ ἀπόρου καὶ ἀναξιοπαθοῦντος παιδιοῦ, διὰ νὰ ἐκδηλωθῇ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία. Ἡ σημερινὴ μάλιστα κατάστασις, ποὺ κατ᾽ ἀνάγκην ἐπηρεάζει καὶ τὸν τόπον μας καὶ θὰ δημιουργήσῃ περισσότερα ἄπορα παιδιά, παρέχει εἰς ὅλους τὴν εὐκαιρίαν νὰ δείξουν τὰ αἰσθήματά των.

Ἐὰν ὑπολογίσωμεν, ἀναγκαστικῶς ἐφέτος, εἰς 20% τὸ ποσοστὸν τῶν ὑποσιτιζομένων μαθητῶν, πρέπει μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ νὰ διαθρέψωμεν 20.000 περίπου, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἶναι πολὺ περισσότεροι. Κάθε παιδὶ γιὰ νὰ τραφῇ 200 ἡμέρας χρειάζεται 800 δραχμὰς μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Θὰ ἠμποροῦσε εὔκολα νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς διατροφῆς των ἐὰν ἀνελάμβαναν, ὅσοι ἠμποροῦν νὰ τὸ κάμουν, τὴν μικρὰν δαπάνην, ποὺ ἀνέφερα, δι᾽ ἕνα ἢ περισσότερα παιδιά, καταθέτοντες ἐπὶ ὀνομαστικῇ ἀποδείξει τὸ ποσὸν εἰς τὴν θυρίδα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ποὺ δέχεται τὰ χρήματα τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, καὶ ὑπὲρ ὡρισμένων συσσιτούντων μαθητῶν, ποὺ ἠμποροῦν νὰ παρακολουθήσουν κατόπιν εἰς τὰ συσσίτια οἱ καταθέσαντες.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν θὰ παρακαλέσω τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἐκδηλωθῇ, μὲ τὴν δήλωσιν ὅτι ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐγὼ ἀναλαμβάνομεν τὴν διατροφὴν τεσσάρων μαθητῶν κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος. Καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ ἔκκλησίς μου θὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τὴν ψυχὴν ὅλων καὶ ἰδίᾳ τῶν εὐπορωτέρων τάξεων, ποὺ ἔχουν πλήρη συναίσθησιν τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, γνωρίζουσα ὅτι ἤδη κατετέθησαν ἀρκετὰ ποσὰ πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν.

Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες,

Ἀπαντήσατε εἰς τὴν ἔκκλησιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

Ἐνισχύσατε τὰ μαθητικὰ συσσίτια.

Βοηθῆστε τὸ ἔργον. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν μαθηταὶ νηστικοί.

Αὐτὸ ἐπιβάλλει τὸ συμφέρον τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Ἔθνους.

ΛΕΛΑ Ι. ΜΕΤΑΞΑ

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ

8 Νοεμβρίου 1866.

Μέσα εἰς τὴν ἀτελεύτητη σειρὰ τῶν δειγμάτων τῆς Ἑλληνικῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Ἕλληνος πρὸς τὴν Ἐθνικήν του ἐλευθερίαν, γιὰ τὴν ὁποίαν γνωρίζει νὰ πεθαίνη σὰν ἄντρας, εἶναι καὶ τοῦ Ἀρκαδίου τὸ ὁλοκαύτωμα!....

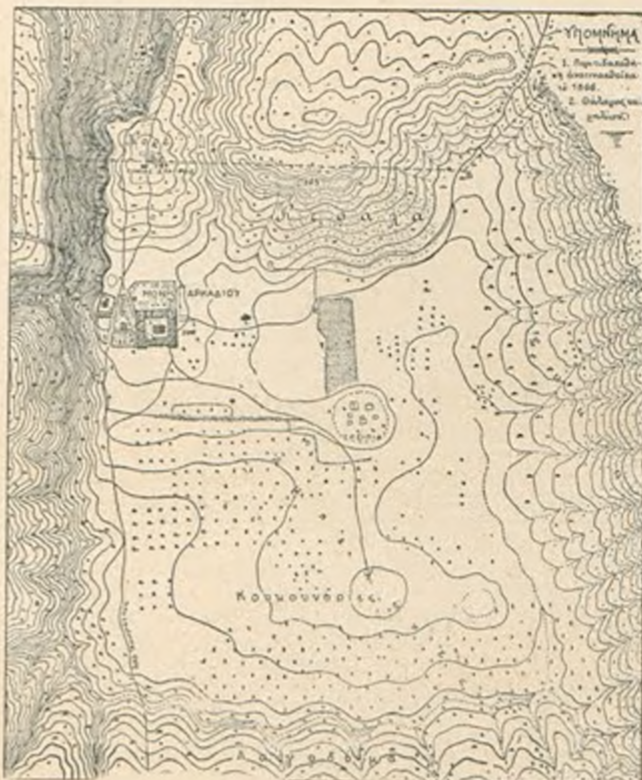
Ἦταν καὶ εἶναι μεγάλη καὶ ἱστορικὴ ἡ μονὴ τοῦ Ἀρκαδίου! Ἡ ἱστορία της χάνεται στὰ περασμένα καὶ κανεὶς δὲν ξέρει πότε ἀκριβῶς κτίσθηκε!.... Πολλοὶ ὅμως πιστεύουν πὼς κτίσθηκε στὰ 395 μ. Χ., ὅπως ἄλλωστε σημειώνεται καὶ στοῦ μοναστηριοῦ τὰ βιβλία!....

Ποιὸς ξέρει; Μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ νεώτερη ἢ καὶ πιὸ παληά.... Μὰ ὅτι καὶ νὰ εἶναι, εἶναι ἐπίσης γνωστὸ πὼς στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς ἦταν τὸ Ἐθνικὸ Κέντρο μέσα στὸ ὁποῖον ἐπαίρνοντο ὅλες οἱ μεγάλες ἀποφάσεις γιὰ τὴν Ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τοὺς μεγάλους καὶ ἡρωϊκοὺς Κρητικοὺς ἀγῶνας....

Ἐκεῖ βρῆκε καταφύγιο καὶ ἡ ἐπαναστατικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ Ρεθύμνου ποὺ ξεσήκωσε τὸ λαὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1866.... Ὁ Μουσταφᾶ πασᾶς ποὺ ἔπνιξε στὸ αἷμα τὴν ἐπανάστασι, ζήτησε ἀπὸ τὸν Γαβριήλ, τὸν ἡγούμενο τοῦ Ἀρκαδίου, νὰ τοῦ παραδώση τοὺς ἐπαναστάτας. Μὰ ἡ ἀξίωσις τοῦ πασᾶ μένει ἀναπάντητη.... Καὶ ὅταν τὴν ἐπαναλαμβάνη ἐπὶ ἀπειλῇ καταστροφῆς ἐκ θεμελίων τῆς Μονῆς, ὁ Γαβριὴλ δίνει τὴν ἀπάντησι:

«Ὁ ὅρκος καὶ τὸ σύνθημά μας εἶναι ἡ ἕνωσις τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἢ ὁ θάνατος καὶ πλέον τούτου δὲν θέλομεν νὰ ἀκούσωμεν τίποτε ἄλλο!».

Ἔτσι ὁ Μουσταφᾶ πασᾶς πολιορκεῖ τὸ Ἀρκάδι, μέσα στὸ ὁποῖον ἔχουν καταφύγει γυναικόπαιδα καὶ πολεμιστές!.... Ζητεῖ νὰ παροδοθοῦν. Μὰ τοῦ δίδεται ἡ ἀπάντησις μὲ τὸ ντουφέκι.... Ἀντιστέκονται μέρες!.... Μὰ στὸ τέλος ἡ Πύλη τῆς μονῆς ὑποχωρεῖ... Καὶ οἱ ἐχθροὶ βεβηλώνουν τὸν ἱερὸν χῶρον της.... Ὁ Ἡγούμενος ὅμως βάζει φωτιὰ στὴν μπαρουταποθήκη καὶ ὅλοι πεθαίνουν!... Πεθαίνουν ἡρωϊκά!....

Τοπογραφικὸς χάρτης τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου.

Ὅλοι συγκινοῦνται ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ ὁλοκαύτωμα!....

Καὶ ὁ δραματουργὸς τῆς ἐποχῆς, ὁ Τιμολέων Ἀμπελᾶς, συγγράφει δρᾶμα μὲ τὸν τίτλον «Οἱ ἥρωες τοῦ Ἀρκαδίου» καὶ τὸ ἀνεβάζει ἐπὶ σκηνῆς εἰς Σῦρον τὴν 31 Ἰανουαρίου τοῦ 1867. Εἰς τὴν νῆσον εἶχον φθάσει ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου Κρῆτες πρόσφυγες, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἦσαν θύματα τῶν διωγμῶν ποὺ ἐπηκολούθησαν τὴν πτῶσιν τοῦ Ἀρκαδίου.... Ἴσως - ἴσως καὶ πολλοὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ εὑρέθησαν εἰς τὴν μονὴν καὶ διεσώθησαν!.... Οἱ Κρῆτες λοιπὸν αὐτοὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὴν παράστασιν! Ἔπαιξαν ἐκ τοῦ φυσικοῦ τοὺς ρόλους τῶν γυναικοπαίδων... Καὶ ἀκριβῶς γιατὶ ἔπαιζαν ἐκ τοῦ φυσικοῦ τὸ δρᾶμα, στὸ ρόλο τους ἦταν ἄφθαστοι! Ἔκλαιον διαρκῶς, καὶ ἔσπειρον μεταξὺ τῶν θεατῶν ρίγη συγκινήσεως!...

Θὰ ἀκολουθήσωμεν τώρα τὴν ἀφήγησιν τοῦ δράματος τὸ ὁποῖον ἀφῆκε πραγματικὰ ἐποχήν!....

Ἡ μονὴ εἶναι πλέον ὠχυρωμένη ἀπὸ τὸν φρούραρχον Δημακόπουλον καὶ εἶναι ἕτοιμη νὰ δεχθῇ τὴν ἐπίθεσιν Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Μουσταφᾶς προετοιμάζει τὴν καταστροφὴν τῆς μονῆς, ἐκεῖ δὲ ἡ ἡρωϊκὴ Κρῆσσα Ἑλένη Δασκαλάκη προσφέρεται νὰ πολεμήση καὶ αὐτή, γιατὶ ὅπως λέγει ἡ ἰδία:

Τὰ στήθη μου δὲν φλέγει πόθος τις
δὲν μὲ κινεῖ εἰς ἄλλο ἡ καρδία μου
παρὰ εἰς τὴν ἐκδίκησιν καὶ ὄλεθρον
τῶν φαύλων λυμεώνων τῆς πατρίδος μου!...

Εἰς τὸ ἱερὸν τῆς μονῆς ὅλοι ὁρκίζονται νὰ πολεμήσουν!... Καὶ ὁ φρούραρχος τῆς μονῆς Δημακόπουλος ὁ ὁποῖος βροντοφωνεῖ:

Ἀπέναντι τοῦ ἱεροῦ αἰσθήματος
πάντα τὰ ἄλλα θύουσιν οἱ Ἕλληνες
καὶ πρὸς σκοπὸν καὶ πόθον ἕνα τείνουσι
μὲ πᾶσαν τὴν θυσίαν — τοῦ νὰ ἴδωσι
μεγάλην καὶ ἐλευθέραν τὴν πατρίδα των....

Καὶ ἡ μάχη ἀρχίζει:

Ὁ Γαβριὴλ εἰς μάτην ζητεῖ νὰ φυγαδευθοῦν τὰ γυναικόπαιδα:

Γαβριήλ: Τὰ γυναικόπαιδα
ἂς πειραθῶμεν κάπου ν' ἀποστείλωμεν
κρυφίως πρὸς τὴν σωτηρίαν των.

Τὰ γυναικόπαιδα ὅμως ἀπαντοῦν:
Ἡμεῖς τὸν θάνατον ἐπιθυμοῦμεν μεθ' ὑμῶν.

Γαβριήλ: Συλλογισθῆτέ το καλῶς. Εἰς τὴν μονὴν
διηνεκῶς θὰ πολεμῶμεν μέχρις οὗ
ἐξαντληθοῦν αἱ σφαῖραι καὶ ἡ πυρῖτις μας.
Σεῖς ζήσετε!....

Χορός: Ὁ τάφος εἶναι προτιμότερος.

Γαβριὴλ (λαμβάνων τὸν σταυρόν):
Λοιπὸν ὀμόσατε ἐνώπιον αὐτοῦ
ὅτι ὁλοθύμως χύνετε τὸ αἷμα σας.

Ὅλοι: Ὀμνύομεν....

Καὶ ἡ μάχη συνεχίζεται λυσσώδης... Εἰς μίαν στιγμὴν προσέρχεται ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Μουσταφᾶ ὁ ὁποῖος προτείνει παράδοσιν μὲ τιμὰς καὶ χρυσίον!... Ἀλλ' ἐκδιώκεται....

Καὶ ὁ ἀγὼν συντριπτικὸς ἐξακολουθεῖ. Ἀλλὰ πλέον ἡ πύλη εἶναι ἕτοιμη νὰ ὑποχωρήσῃ. Τὴν ὑπερασπίζεται ὁ Δημακόπουλος μετὰ τῆς Ἑλένης Δασκαλάκη, ἀλλὰ δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐλπίδας. Καὶ ὁ Γαβριὴλ λαμβάνει τὴν ὁριστικὴν ἀπόφασιν. Θὰ ἀνατιναχθῇ εἰς τὸν ἀέρα μὲ μόνον του παράπονον:

Θὰ ἀναβῶμεν εἰς τὰ ὕψη ἔχοντες
βεβαίως λύπην ὅτι τὴν πατρίδα μας
δὲν εἴδομεν ἀκόμη ἀνεξάρτητον
καὶ βασιλευομένην ὑπὸ Ἕλληνος.

Ὁ Ἡγούμενος μετὰ τῶν μοναχῶν σπεύδει πρὸς τὴν πύλην διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν φρούραρχον. Ὁ Δημακόπουλος ὅμως τὸν ἀποτρέπει:

....Ὦ σεβαστέ,
ἡ θέσις ἐπικίνδυνος. Ἡ πύλη μας
δὲν θ' ἀνθέξῃ πλέον εἰς τὴν θέσιν της,
θὰ κρημνισθῇ καὶ πρῶτοι θ' ἀποθάνωσι
ἐκεῖνοι ὅσοι εὑρεθοῦν ἐμπρὸς αὐτῆς.

Γαβριὴλ: Τὸ ν' ἀποθάνῃ τις ὑπὲρ πατρίδος του
καὶ ποοσφιλὲς τε θεωρεῖται καὶ γλυκύ!

Μετ' ὀλίγον ἡ πύλη ὑποκύπτει. Καὶ ὅλοι σπεύδουν νὰ ὀχυρωθοῦν εἰς τὸν ναόν.... Ὀχυροῦνται. Καὶ ἐνῶ οἱ Τοῦρκοι τρέχουν πρὸς αὐτοὺς γίνεται ἡ ἀνατίναξις τῆς Μονῆς.

Ὁ Μουσταφᾶς τρέχει ἔντρομος. Τοῦ φέρνουν τὸν Σουλεϊμάν, τὸν ὑπασπιστήν του, πληγωμένον!

Μ. Σουλεϊμὰν ἀγαπητὲ τί ἔπαθες;
Σ. Μ' ἐπλήγωσαν καιρίως.
Μ. Ἆ! Σουλεϊμάν,
ὁμίλει πῶς συνέβη! Τί ἀπέγινε,
πρὸς τί τοσοῦτον ἐδειλίασαν αὐτοί!....
Σ. Διακηρύξατε εἰς πάντας τοὺς λαοὺς
ὅτι ἀνδρεῖοι ἀληθῶς οἱ Ἕλληνες
καὶ ἄξιοι ὀνόματος ἡρώων....
Μ. Τί;
τί λέγεις ὦ Σουλεϊμάν; Δὲν ὁμιλεῖς;
Σ. Περὶ Ἑλλήνων ἤκουσα καὶ ἀνέγνωσα
καὶ τὰ θαύματα εἶδον τοῦ ἡρωϊσμοῦ
ἀλλ' ὅ,τι εἶδον σήμερον εἰς τὴν Μονὴν
οὐδέποτε οὔτ' εἶδον οὔτ' ἤκουσα!....

Καὶ ὅταν πλέον οἱ Τοῦρκοι γίνωνται κυρίαρχοι τῶν ἐρειπίων καὶ τῶν πτωμάτων, ὁ Τοῦρκος ἀρχιστράτηγος ἀναφωνεῖ:

Ἡρωϊσμὸς τῷ ὄντι ὑπεράνθρωπος!
Πραγματικὰ οἱ Ἕλληνες ἐδείχθησαν
ἀνώτεροι τῆς φήμης τῆς μεγίστης των!
Φοβοῦμαι δὲ μὴ ἀκριβὰ πληρώσωμεν
ἐκεῖνα ὅσα ἤδη διεπράξαμεν...

Καὶ τὸ δρᾶμα τελειώνει!...

Μὰ ἡ ἱστορία τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τοῦ ἡρωϊκοῦ ὁλοκαυτώματος θὰ ἀποτελῇ πάντοτε, δίπλα στοὺς τόσους ἑλληνικοὺς ἡρωϊσμούς, ἕνα δίδαγμα γιὰ τοὺς Ἕλληνες: Νὰ πεθαίνουν γιὰ τὴν ἐθνική τους ἐλευθερία!...

Ἀγγ. Μεταξᾶς

«Ἡ Ε.Ο.Ν. ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ συναισθηματικῶς πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ χαρακτῆρός του, τοῦ θάρρους του, τῆς ἀποφασιστικότητός του καὶ λοιπῶν ἰδιοτήτων του διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ ὄχι διὰ τοῦ πνεύματος ἢ τῆς διανοίας ....

Ἡ Ε.Ο.Ν. δὲν διδάσκει τὴν ἀρετὴν ἀλλὰ ἀσκεῖ τὴν ἀρετήν».

Ἐκ τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς τὸν «Παρνασσόν».

ΑΜΥΝΤΙΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΙ

Εἰς τὰ προηγούμενα σημειώματα εἴδομεν ὅτι λέγοντες ὠχυρωμένη γραμμὴ ἐννοοῦμεν μίαν ζώνην τοῦ ἐδάφους ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει κατασκευασθῆ μία ἅλυσις φρουριακῶν συγκροτημάτων. Ἡ ὠχυρωμένη αὐτὴ ζώνη ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην τοποθεσίαν ἀντιστάσεως, τὴν τοποθεσίαν δηλαδὴ ἐπὶ τῆς ὁποίας τὰ στρατεύματα τῆς ἀμύνης πρέπει νὰ ἀντιστοῦν μέχρις ἐσχάτων καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ συντριβῆ κάθε προσπάθεια περαιτέρω προελάσεως τοῦ ἐχθροῦ.

Εἰς τὴν τοποθεσίαν αὐτὴν τὸ κύριον ἀμυντικὸν σύστημα ἀποτελοῦν τὰ ἐκ μονίμων ἔργων φρουριακὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς κατασκευῆς των παρουσιάζουν μεγάλην δύναμιν ἀντιστάσεως. Παρέχουν δηλαδὴ ἱκανὴν προστασίαν εἰς τοὺς ἀμυνομένους, ὥστε τὰ ὄργανα πυρὸς (πυροβόλα καὶ αὐτόματα ὅπλα) αὐτῶν νὰ ὑπόκεινται δυσκολώτερον εἰς τὴν καταστροφὴν ἐκ μέρους τοῦ πυρὸς τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ ἠμποροῦν νὰ λειτουργοῦν καλῶς μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς. Ὑπόγειοι συγκοινωνίαι ἐξασφαλίζουν τὴν μεταξὺ τῶν ὀχυρῶν κυκλοφορίαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν των (ἀναχορηγία πυρομαχικῶν, κίνησις συνδέσμων, διακομιδὴ τραυματιῶν κλπ.) χωρὶς νὰ παρεμποδίζεται αὕτη ἀπὸ τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ. Τέλος τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πυρὸς τῶν ὀχυρῶν ἐνισχύεται διὰ τῶν πρὸ αὐτῶν κατασκευαζομένων τεχνικῶν ἐμποδίων (συρματοπλεγμάτων, πασσάλων, παγίδων κλπ.), τὰ ὁποῖα ἔχουν σκοπὸν νὰ καταστήσουν δύσκολον ἢ νὰ ἀπαγορεύσουν τὴν προσέγγισιν τῶν ἐρπυστριοφόρων μηχανῶν τοῦ ἐχθροῦ (ἁρμάτων μάχης) καὶ νὰ κρατήσουν αὐτὸν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον χρόνον ὑπὸ τὸ πῦρ τῆς ἀμύνης.

Ἡ μόνιμος αὐτὴ ὀχύρωσις συμπληροῦται καὶ δι' ἄλλων ἡμιμονίμων ἢ προχείρων ἔργων προοριζομένων διὰ τὰ στρατεύματα ἑλιγμῶν, τὰ ὁποῖα ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ πυρὸς τῶν ὅπλων των, ἰδίᾳ τοῦ πυροβολικοῦ των, ἐνισχύουν τὸ πῦρ τῶν ὀχυρῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἶναι ἕτοιμα, μόλις ἀνακοπῇ ἡ προέλασις τοῦ ἐχθροῦ ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν ὀχυρῶν καὶ κλονισθῇ οὗτος ἐκ τῶν ἀπωλειῶν ἃς ὑπέστη νὰ ἀναλάβουν ἀντεπίθεσιν καὶ νὰ τὸν ἀπωθήσουν πρὸς τὰς γραμμάς του ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξώρμησεν. Ἢ καὶ ἀκόμη, ἂν παρουσιάζωνται εὐνοϊκοὶ ὅροι, νὰ ἀναλάβουν εὐρυτέραν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ ἀρχίσουν ἐγκαίρως λειτουργοῦντα τὰ ὄργανα τῆς ἀμύνης πρέπει ἐγκαίρως ἐπίσης νὰ εὑρεθοῦν οἱ μαχηταὶ εἰς τὰς θέσεις των καὶ αἱ διάφοροι ὑπηρεσίαι ἕτοιμοι πρὸς δρᾶσιν. Πρέπει λοιπὸν οἱ ἀμυνόμενοι νὰ εἰδοποιηθοῦν περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ μὴ προκαταληφθοῦν ἀπροόπτως — νὰ μὴ αἰφνιδιασθοῦν. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰς μικρὰν ἀπόστασιν πρὸ τῆς τοποθεσίας ἀντιστάσεως (συνήθως 2 - 5 χιλμ.) κατασκευάζεται μία ἄλλη ἐλαφρὰ γραμμή, καλουμένη γραμμὴ ἐπιτηρήσεως. Αὕτη ἀποτελεῖται ἀπὸ πρόχειρα ἔργα καὶ κατέχεται ἀπὸ ἐλαφρὰ τμήματα τῶν ὁποίων προορισμὸς εἶναι νὰ εἰδοποιήσουν τὰ στρατεύματα τῆς κυρίας τοποθεσίας περὶ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ἐχθροῦ καὶ νὰ ἀντιτάξουν μίαν πρώτην ἀντίστασιν μὲ σκοπόν: α) νὰ κερδίσουν χρόνον, β) νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι πρόκειται περὶ πραγματικῆς ἐπιθέσεως σοβαρῶν δυνάμεων καὶ οὐχὶ περὶ ἁπλῆς τινος ἐπιθετικῆς ἀναγνωρίσεως, γ) νὰ ἐξαναγκάσουν τὸν ἐχθρὸν νὰ ἀναπτυχθῇ καὶ νὰ δείξῃ οὕτως εἰπεῖν τὰς δυνάμεις του (πρᾶγμα ποὺ ἔχει σημασίαν διὰ τὴν Διοίκησιν). Ἅμα τὰ τμήματα αὐτὰ προκαλύψεως ἐκτελέσουν τὸν ὡς ἄνω προορισμόν των, ὑποχωροῦν μαχόμενα πρὸς τὴν τοποθεσίαν ἀντιστάσεως δι' ὁδεύσεων ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένων καὶ εὑρισκομένων πρὸς τὰ πλευρὰ τῶν ὀχυρῶν συγκροτημάτων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκαλύπτουν τὸ πρὸ τῶν ὀχυρῶν μέτωπον καὶ νὰ μὴ παρεμποδίζουν διὰ τῆς παρουσίας των τὸ νὰ τεθοῦν ἀμέσως εἰς ἐνέργειαν τὰ ὄργανα πυρὸς τῆς ἀμύνης.

Σ. Ρς.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κάθε τόσο οἱ δοῦλοι ἔφερναν σὲ κινητὰ μικρὰ τραπέζια, ποὺ κυλοῦσαν ἀθόρυβα πάνω στὰ πλακόστρωτα τοῦ τρικλίνου, μεγάλες ἀσημένιες πιατέλλες, ὅπου μέσα σὲ μυρωδᾶτες σάλτσες φτιαγμένες μαστορικὰ ἀπὸ μπαχαρικὰ τῆς Ἀνατολῆς, πιπέρι, μοσχοκάρυδο καὶ κανέλλα, ξεχώριζαν πουλιὰ ροδοκοκκινισμένα καὶ ψάρια διαλεχτά, λογῆς λογῆς ὀρεχτικά, ὅπως χαβιάρι καὶ φρέσκα θαλασσινά, καραβιδίτσες, ἀστακοί, μεγάλα παγούρια καὶ στρείδια ποὺ μύριζαν ἀκόμη θάλασσα. Δὲν ἔλειπε βέβαια καὶ ἡ ὀξυνόγλυκος μαγειρεία, ποὺ τραγουδᾷ ἕνας κακότυχος ποιητής, ὁ Πτωχοπρόδρομος, λίγο ἀργότερα μέσα στὴν πεῖνα ποὺ τὸν ἔδερνε...

... καὶ κέφαλος τρισπίθαμος αὐγᾶτος
καὶ συναγρίδα πεπανή, ὢ θέ μου, μαγειρεία!...

Τὰ γλυκὰ τ' ἀγαποῦσαν ἰδιαίτερα οἱ Βυζαντινοί· κομπόστες ἀπὸ τὰ μυροβόλα κίτρα τῆς Ἀνατολῆς καὶ ζυμαρικὰ μὲ μέλι καὶ φυστίκια καὶ κουκουνάρια κι' ἀμύγδαλα.

Οἱ ἀρχόντοι βουτοῦσαν τὰ δάχτυλά τους στὶς μεγάλες πιατέλλες κι' ἔπαιρναν στὰ πιάτα τους ὅ,τι τραβοῦσε ἡ ὀρεξή τους διαλέγοντας μ' ἔμπειρο μάτι ἀνάμεσα στὰ τόσα φαγητὰ ποὺ ἀδιάκοπα κουβαλοῦσαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Πρωτοσπαθάρη...

Τὰ μεγάλα παράθυρα τοῦ τρικλίνου ποὺ ἔδιναν πρὸς τὸ περιβόλι ἦσαν ἀνοιχτά... Ὁ καιρὸς δυὸ τρεῖς μέρες τώρα πήγαινε νὰ βρέξῃ μὰ δὲν τ' ἀποφάσιζε... Μιὰ κουφόβραση πλάκωνε τὸ στῆθος κι' ἔκανε δύσκολη τὴν ἀναπνοή.

Ὁ Λέων Φωκᾶς ἦταν στὰ κέφια του. Ἔτρωγε κι' ἔπινε καὶ κάπου κάπου ἔρριχνε καὶ κανένα πειραχτικὸ λόγο στὸν Ἔπαρχο ποὺ καθόταν πλάϊ του· τοῦτος εἶχε ρουφήξει κάμποσο Σαμιώτικο ποὺ τ' ἀγαποῦσε, καθὼς λέγανε οἱ κακὲς γλῶσσες, ἐξαιρετικά, καὶ τώρα ἔπλεχε σὰ φελλὸς σὲ κύματα μακαριότητος. Σιγομουρμούριζε μάλιστα κάποιο τροπάρι μὲ φωνὴ βαθειὰ καὶ παράτονη...

— Γνωρίζω κάποιον ἅγιον ἄνθρωπο, ἔσκυψε καὶ τοῦ ψιθύρισε ὁ Λέων στ' αὐτί, ποὺ ὑποστηρίζει πὼς ὁ διάβολος, γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό του, πιότερο ἀπ' ὅλα μεταχειρίζεται τὸ κρασί.

— Καὶ γιατὶ τὸ κρασί; ρώτησε σοβαρὰ ὁ Ἔπαρχος. Ἀφοῦ καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν δὲν τὸ καταφρόνησε ὅταν βρισκόταν στὸν κόσμο τοῦτο... Εἶναι εὐλογημένο λοιπόν... Λευτερώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὶς μάταιες ἔννοιες καὶ τὸν φέρνει κοντήτερα στὸ Θεό... Ὅταν πίνω καταφέρνω ν' ἀγαπῶ καὶ τοὺς ἐχθρούς μου!

Λέγοντας τοῦτα σήκωσε τὸ γεμᾶτο ποτῆρι του :

— Προπίνω σοι, Μαρίας τῆς Θεοτόκου! πρόσθεσε καὶ τὸ ἄδειασε χωρὶς ἀναπνοή.

Ὁ Λέων γέλασε δυνατά. Ὅλοι γύρισαν καὶ κοίταξαν πρὸς τὸ μέρος του.

— Θαυμάζω, ἀρχόντοι, εἶπε ὁ Φωκᾶς, τὴν πονηριὰ τοῦ ἀνθρώπου... Βρίσκει πάντα ἀφορμὴ νὰ ἱκανοποιῇ τὴν ὀρεξή του... Ἡ πρόποση ποὺ ἔκανε ὁ Ἔπαρχος μᾶς ὑποχρεώνει νὰ πιοῦμε καὶ γιὰ χάρη τοῦ Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου καὶ Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου... κι' ἂν πάρουμε ἀράδα τὸ ἁγιολόϊ πρέπει ὁ φίλος μου, ὁ κὺρ Γρηγορᾶς, νὰ μᾶς κρατήσῃ ἐδῶ καμμιὰ βδομάδα, ἀλλοιώτικα κινδυνεύει νὰ στενοχωρήσῃ ὄχι πιὰ ἐμᾶς, μὰ τοὺς ἁγίους... ποὺ θὰ ἀναγκαστοῦμε νὰ παραλείψουμε.

— Μὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου δὲν τὄχω σκοπὸ νὰ στενοχωρήσω κανένα ἅγιο, φώναξε ὁ Πρωτοσπαθάρης γελῶντας. Ὅλη μου ἡ ἀποθήκη εἶναι στὴ διάθεσή σας.

Ὡς τόσο τὴν ἴδια στιγμὴ σκέφτηκε: «Κατὰ τὸ δρόμο ποὺ πῆρε ἡ συνάθροιση πάει νὰ χάσῃ τὴ σημασία ποὺ ἤθελα νὰ τῆς δώσω, γιατὶ ἂν ὅλοι τοῦτοι ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τοῦ Ἐπάρχου καμμιὰ σοβαρὴ συζήτηση δὲ θὰ μπορέσῃ νὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ λίγο. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ γυρίσω σὲ ἄλλο θέμα τὴν προσοχὴ τοῦ Φωκᾶ...».

Καὶ δὲν τοὔλειπε ἀλήθεια ἡ τέχνη νὰ τὸ κάμῃ. Ἀφορμὴ τοὔδωσαν κάτι μεγάλα λουλούδια ποὺ εἶχαν γιὰ στολίδι τοῦ τραπεζιοῦ βαλμένα κατὰ μεσῆς. Στάλες ἀπὸ δροσούλα ἔλαμπαν πάνω στὰ πολύχρωμα φύλλα τους κι' ἡ μυρουδιά τους μέσα στὸν ὑγρὸ ἀκίνητο ἀέρα τῆς Ὀχτωβριανῆς νύχτας σ' ἔκανε θέλοντας καὶ μὴ νὰ τὰ προσέξῃς... Ὁ Λέων μιὰ στιγμὴ ἀφαιρέθηκε κοιτάζοντάς τα μὲ μισόκλειστα τσίνουρα, ὅπως χαρακτηριστικὰ ἔβλεπε πάντα κάτι ποὺ τοῦ τραβοῦσε τὴν προσοχή... Ποτὲ δὲν εἶχε δῆ παρόμοια, οὔτε στὴ Βασιλεύουσα, κι' ἦταν φυσικὸ νὰ τοῦ κάμουν ἐξαιρετικὴ ἐντύπωση...

Προπίνω Σοι, Μαρίας τῆς Θεοτόκου!...

— Εἶναι λουλούδια τῆς Ἀνατολῆς, εἶπε ὁ Πρωτοσπαθάρης... Μοὔφεραν τὸ σπόρο πραματευτᾶδες ἀπὸ τὴν Περσία κι' αὐτοὶ πάλι τὰ πήρανε ἀπὸ ἄλλους ποὔρχονταν ἀπὸ τὴ χώρα τοῦ Γάγγη κι' ἀνατολικώτερα ἀκόμη...Πιάνουν εὔκολα, κι' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ποὺ εἶναι σπάνια τὰ λουλούδια εἶναι τὸ μοναδικὸ στολίδι τοῦ κήπου μου... Ὅταν ὁ τρισέβαστος ἦρθε στὴ Θεσσαλονίκη ἔμεινε νὰ τὰ κοιτάζῃ καὶ φαινότανε γοητευμένος ἀπὸ τὴν ὀμορφιά τους.

Στὴ λέξη «τρισέβαστος» ὅλοι σώπασαν μονομιᾶς. Ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη μ' ὅλο ποὺ ἡ πολιτικὴ κατάσταση ἦταν πολὺ κρίσιμη ἐξ αἰτίας τῆς ἀρρώστειας τοῦ Βασιλιᾶ κι' ἀκόμα γιατὶ κυκλοφοροῦσαν φοβερὲς διαδόσεις, καθὼς ξέρουμε, ποὺ κρατοῦσαν σὲ ἀνησυχία καὶ τοὺς ἀρχόντους καὶ τὸ λαό, μιὰ καὶ δὲν ἦταν μπορετὸ νὰ ξεκαθαρίσουν ποιὰ ἦταν ἡ ἀλήθεια ἀνάμεσα σ' ὅλα τοῦτα καὶ ποιὸ τὸ ψέμα, ὡς τὴ στιγμὴ ἐκείνη, λέω, κανένας δὲν ἔπαιρνε τὸ θάρρος νὰ πῇ κἂν αὐτὸ τὸ ὄνομα, σὰ νἄταν ἡ ἀνοιχτὴ πληγὴ ποὺ ἀπόφευγε ν' ἀγγίξῃ. Κι' ὡς τόσο ὁ ἀναπάντεχος ἐρχομὸς τοῦ Δομέστικου, ποὺ συντρόφευε, καθὼς ἔμαθαν τὸ ἴδιο βράδυ, ἕνας παράξενος καλόγερος λιγνὸς καὶ ψηλὸς σὰ σκιάχτρο, ἔδωσε ἀφορμὴ νὰ πληθύνουν τὰ λόγια κι' ὅλοι εὕρισκαν πὼς εἶχε κάποια σχέση μὲ τὴν πολιτική... Μάλιστα μερικοί, ποὺ πάντα σὲ τέτοιες περιστάσεις εἶναι καλὰ πληροφορημένοι, ὑποστηρίζανε πὼς τάχα ὁ καλόγερος ἦταν ξακουστὸς γιὰ τὴ δύναμη ποὺ εἶχε νὰ λύνῃ τὰ μάγια καὶ τὶς βασκανιὲς καὶ πὼς ἐπὶ τούτῳ τὸν θέλανε στὴ Βασιλεύουσα, γιὰ νὰ λευτερώσῃ δηλ. τὸ Βασιλιᾶ ἀπὸ τὸ κακὸ ποὺ πήγαινε νὰ τὸν κατεβάσῃ πρὶν τῆς ὥρας του στὸν Ἅδη.

Καὶ νὰ ποὺ ὁ Πρωτοσπαθάρης ἔρριξε τὴν πέτρα, κατὰ ποὺ λέει ὁ λόγος, στὰ στεκάμενα νερά.

Ὅλων τὰ μάτια στράφηκαν στὸν Φωκᾶ· δὲν εἶχε σημασία τόση τὸ τί θάλεγε, γιατὶ μποροῦσε νὰ ξεγλιστρήσῃ καὶ νὰ μὴν πῇ τίποτα, μὰ πιότερο τὸ πῶς θὰ φερόταν...

Ἐκεῖνος ἅπλωσε τὸ χέρι σιγά, ἔκοψε ἕνα λουλούδι ἀπὸ τὸ κοτσάνι του καὶ μὲ ἀργὸ κίνημα τὄφερε μπρὸς στὰ μάτια του, τὸ περιεργάστηκε προσεχτικὰ κι' ὕστερα τὸ μύρισε. Δὲν ἄνοιξε κἂν τὸ στόμα του, σὰ νὰ μὴν ἄκουσε.

Ὁ Πρωτοσπαθάρης ἐξακολούθησε :

—... καὶ ἦταν τότες ὁ τρισέβαστος γιομάτος ὑγεία... Θυμᾶστε; ρώτησε ἕνα γῦρο τοὺς ἀρχόντους ποὺ βεβαιώσανε πρόθυμα: «Ναί, ναί»... Ποιός θὰ μποροῦσε νὰ τὸ φανταστῇ πὼς θὰ τὸν εὕρισκε τέτοιο κακό.... γιατί μ' ὅλο ποὺ κανεὶς δὲν ξέρει θετικὰ καὶ πολλὰ λένε στοὺς φόρους τῆς Βασιλεύουσας, ἐγὼ εἶμαι σίγουρος πὼς ἡ ἀρρώστεια ἔχει βαθειὲς ρίζες καὶ φώλευε ἀπὸ καιρὸ μέσα του...

Πάλι ἀκολούθησε σιωπή. Ἄκουε κανεὶς τὸ τρίξιμο ποὺ ἔκαναν τὰ κεριὰ καθὼς καίγουνταν στὰ μεγάλα ἀσημένια πολύφωτα. Ὡς τόσο αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Φωκᾶς δὲν μποροῦσε παρὰ ν' ἀπαντήση. Ἂν σώπαινε καὶ πάλι θἄταν τρανὸ σημάδι πὼς οἱ κακογλωσσιὲς εἶχαν κάποια βάση. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὰ λόγια του θὰ μποροῦσαν νὰ καταλάβουν κάτι ἀκόμα πιὸ σημαντικό: τί ρότα κρατοῦσαν οἱ Φωκάδες ἀνάμεσα στὰ δυὸ κόμματα τῆς Αὐγούστας Ἑλένης καὶ τῆς Θεοφανῶς· γιατὶ εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ πεθερὰ καὶ νύφη στάθηκαν σὰ θανάσιμοι ἐχθροὶ ἡ μιὰ ἀντίκρυ στὴν ἄλλη καὶ οἱ παλατιανοὶ κατὰ τὸ συμφέρο τους πήρανε μὲ τὸν καιρὸ θέση ἐδῶ ἢ ἐκεῖ.

Ὁ Φωκᾶς μύρισε πάλι μὲ κίνημα ἀργὸ τὸ λουλοῦδι βαθειά, σὰ νὰ τὸν ἀπασχολοῦσε ὁλότελα ἡ γλυκειὰ μυρουδιά του, καὶ ὕστερα γυρίζοντας μιὰ ματιὰ κουρασμένη στὰ πρόσωπα τῶν ἀρχόντων ἀπ' τὴν μιὰν ἄκρη τοῦ τραπεζιοῦ ὡς τὴν ἄλλη πρόφερε τὰ λόγια τοῦτα:

—Π ά ν τ α μ α τ α ι ό τ η ς τ ὰ ἀ ν θ ρ ώ π ι ν α.

Οἱ ἀρχόντοι κοιτάχτηκαν ἀπογοητευμένοι. Ὁ Δομέστικος μὲ μιὰ φράση του Ἐκκλησιαστικὴ ξέφυγε ἀπὸ τὴν κακοτοπιά.

Στὸ μεταξὺ οἱ δοῦλοι καθάρισαν τὰ τραπέζια καὶ φέρανε τὰ ὀπωρικὰ μέσα σὲ μικρὰ πανέρια πλεγμένα ἀπὸ ξερὸ ἀφράτο χορτάρι ποὺ φύτρωνε στὶς ὄχτες τοῦ Ἀξιοῦ. Φέρανε ἀκόμα ἐλαφρὸ κρασὶ ἄσπρο κι' ἄρχισε πιὰ ἡ ὥρα, ἡ πιὸ εὐχάριστη τοῦ δείπνου, γιατὶ τότε, καθὼς βρίσκονταν πιὰ στὸ κέφι, ἱστοροῦσαν ἀστεῖα ἀπὸ τὴν στρατιωτικὴ καὶ τὴν πολιτικὴ ζωή, ἢ ἄκουαν ὄργανα νὰ παίζουν, ἢ ἀπαγγέλλανε τραγούδια ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἡ λαϊκὴ μοῦσα σύνθετε γιὰ νὰ ὑμνήση τοὺς ἥρωες τῆς ἐποχῆς, τοὺς Ἀκρίτες, καὶ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες ποὺ ἔκαναν ὁλοχρονὶς πολεμῶντας τοὺς Ἄραβες.

Ὁ Πρωτοσπαθάρης ἔκανε νόημα σὲ κάποιο ἀψηλὸ δοῦλο ποὺ στεκόταν μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια μπροστὰ στὸ βαρὺ βυσινὶ βῆλο ποὺ χώριζε τὸ τρίκλινο ἀπὸ τὸν μεγάλο προθάλαμο. Αὐτὸς μὲ μιὰ μεγαλόπρεπη χειρονομία παραμέρισε τότες τὸ πολύπτυχο χνουδωτὸ ὕφασμα καὶ ὡδήγησε μέσα ἕνα τυφλὸ γέρο, ποὺ κρατοῦσε στὴν ἀγκαλιά του ἕνα μουσικὸ ὄργανο, ἕνα λαοῦτο, μὲ τόση στοργή, σὰ νἆταν θαρρεῖς μονάκριβό του παιδί. Οἱ ἀρχόντοι τὸν ὑποδέχτηκαν μὲ χαρούμενα ξεφωνητά. Ὁ γέρος τοῦτος ἦταν γνωστὸς σ' ὅλη τὴ Θεσσαλονίκη γιὰ τὴ γλυκειὰ φωνὴ καὶ τὴν πιτήδεια τέχνη του κι' ὅπου γινόταν γάμος καὶ χαρὰ τὸ θαρρούσανε ἀπαραίτητο νὰ τὸν καλέσουνε, γιατὶ ἤξερε κάθε λογῆς τραγούδια γιὰ κάθε περίσταση.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ἦτο κάποιος ἄνθρωπος πλούσιος καὶ συνήθιζε νὰ ἐνδύεται ἐνδύματα πολυτελέστατα καὶ νὰ ζῇ καθ' ἡμέραν μεγαλοπρεπέστατα. Ἦτο δὲ καὶ κάποιος πτωχός, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Λάζαρος καὶ γεμᾶτος ἀπὸ πληγὰς ἔστεκε πλησίον τῆς μεγάλης θύρας τοῦ πλουσίου καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάσῃ ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ ἔπιπταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλουσίου. Ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλιὰ ἐρχόμενα τοῦ ἔγλειφαν τὰς πληγάς. Συνέβη δὲ νὰ ἀποθάνῃ ὁ πτωχὸς καὶ οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ νὰ τὸν φέρουν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀβραάμ. Ἀλλὰ καὶ ὁ πλούσιος ἀπέθανε καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐνῷ αὐτὸς εὑρίσκετο εἰς τὸν Ἅδην ὑποφέρων βασανιστήρια σηκώσας πρὸς τὰ ἐπάνω τοὺς ὀφθαλμοὺς του βλέπει ἀπὸ μακριὰ τὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Λάζαρον εἰς τὴν ἀγκαλιά του. Καὶ αὐτὸς τότε (ὁ πλούσιος) μὲ δυνατὴν φωνὴν εἶπε: Πάτερ Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στεῖλε τὸν Λάζαρον διὰ νὰ μοῦ δροσίσῃ μὲ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου του τὴν γλῶσσάν μου διότι βασανίζομαι μέσα σ' αὐτὴ τὴν φλόγα. Τοῦ ἀπήντησε δὲ ὁ Ἀβραάμ: Παιδί μου, θυμήσου ὅτι ὅταν σὺ ἐζοῦσες ἀπελάμβανες ὅλα τὰ καλὰ καὶ ὁ Λάζαρος ἐξ ἄλλου ὅλα τὰ κακά. Τώρα δὲ ἐδῶ αὐτὸς ἀνακουφίζεται καὶ σὺ ὑποφέρεις βάσανα. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα μεταξύ μας ὑπάρχει πολὺ μεγάλο χάσμα διὰ νὰ μὴ μποροῦν ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν ἀπὸ ἐδῶ νὰ περάσουν πρὸς τὸ μέρος σας, οὔτε καὶ σεῖς πάλιν νὰ περάσετε καὶ νὰ ἔλθετε πρὸς ἡμᾶς. Ἐκεῖνος τότε ἀπήντησε: Σὲ παρακαλῶ τοὐλάχιστον, πάτερ, στεῖλε τὸν Λάζαρον εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, διότι ἔχω πέντε ἀδελφούς, διὰ νὰ τοὺς συστήσῃ νὰ μὴ ἔλθουν εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπον τῶν βασάνων. Τοῦ ἀπήντησε δὲ ὁ Ἀβραάμ: Ἔχουσι τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως καὶ τοὺς προφήτας. Ἂς ἀκούσουν τὴν διδασκαλίαν των. Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: Ὄχι, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλὰ ἐὰν κανεὶς ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ὑπάγῃ πρὸς αὐτοὺς θὰ μετανοήσουν. Τοῦ ἀπήντησε δὲ ὁ Ἀβραάμ: Ἐὰν δὲν πεισθοῦν εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν, δὲν θὰ πεισθοῦν καὶ ἐὰν μεταβῇ πρὸς αὐτοὺς κανεὶς ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ἀναστηθείς.

> Εἶπεν ὁ Κύριος: Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ· εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δέ· ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Τὸ παράδειγμα τοῦ αὐριανοῦ Εὐαγγελίου περὶ τῆς ἐπιγείου ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου τοῦ πλουσίου καὶ τοῦ πτωχοῦ Λαζάρου μᾶς παρουσιάζει τὴν ἀπόλυτον ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων. Στερήσεις, κακουχίαι καὶ πεῖνα ἡ ζωὴ τοῦ Λαζάρου, πλοῦτος, πολυτέλεια καὶ παντοειδεῖς ἀπολαύσεις ἡ ζωὴ τοῦ πλουσίου. Καὶ τέλος θάνατος καὶ τῶν δύο, ὁ ὁποῖος ἔπαυσε τὰ βάσανα τοῦ πτωχοῦ καὶ διέκοψε τὰς ἀπολαύσεις τοῦ πλουσίου. Ὁ θάνατος λοιπὸν τερματίζει τὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ ὅλας τὰς ματαιότητάς της. Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμεν ὅτι εἰς τὴν παροῦσαν ζωὴν εἴμεθα περαστικοί, ἁπλοὶ διαβάται. Καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ προσέχωμεν πῶς θὰ ἀπολαύσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερα ἐπίγεια ἀγαθά, ὡς νὰ ἐζούσαμεν ἐπὶ τῆς γῆς αἰωνίως, παραμελοῦντες καὶ ἀδιαφοροῦντες διὰ τὴν μέλλουσαν καὶ αἰώνιον ζωήν, ὅπου πράγματι αἱ ἀπολαύσεις καὶ αἱ στερήσεις θὰ εἶναι παντοτειναί. Τί γίνονται αἱ ἀπολαύσεις αἱ τιμαί, ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα μετὰ θάνατον; Εἶναι ἱκανὰ αὐτὰ νὰ ἀπομακρύνουν τὸν θάνατον ἔστω καὶ κατὰ μίαν ὥραν; Ποῖος τὸν διέφυγε; Ἢ ποῖος μετὰ τὸν θάνατόν του παρέλαβε μαζύ του μέρος ἀπὸ τὰ ἐπίγεια ἀγαθά του;

Ἀλλὰ ἡ κατάστασις τῶν ἀνθρώπων εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν εἶναι δι' ὅλους ἡ αὐτή; Βεβαίως ὄχι, μᾶς διδάσκει τὸ αὐριανὸν Εὐαγγέλιον. Ὅπως ἡ ἐπίγειος ζωὴ ἔχει τὰς διαβαθμίσεις της, ἔτσι καὶ ἡ μετὰ θάνατον αἰώνιος τοιαύτη ἔχει κολοσσιαίας διαφοράς.

Λοιπὸν ἂς ἀποστραφῶμεν τὴν ἁμαρτίαν, ποὺ θὰ μᾶς ὁδηγήσῃ εἰς τὴν αἰώνιον καταστροφήν, ἂς γίνωμεν ὁ Λάζαρος τοῦ Εὐαγγελίου καὶ ὄχι ὁ ζῶν εἰς τὰς ἀπολαύσεις καὶ ἀδιαφορῶν διὰ τοὺς συνανθρώπους του πλούσιος. Ἂς προτιμήσωμεν τὴν αἰώνιον ἀπόλαυσιν τοῦ παραδείσου ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα τοῦ κόσμου τούτου ἀγαθά.

ἡ Τῆνος & οἱ καλλιτέχναι της

Καμμιὰ γωνιὰ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξη τόση ἀθάνατη καλλιτεχνικὴ δόξα, ὅση τὸ μικρὸ χωριουδάκι μὲ τὰ 150 ὁλόασπρα σπιτάκια του, ὁ Πύργος τῆς Τήνου.

Ὁ Νικηφόρος Λύτρας, ὁ Γιαννούλης Χαλεπᾶς, ὁ Δημήτρης Φιλιππότης, ὁ Λάζαρος Φυτάλης καὶ οἱ ἀδελφοί του, οἱ Βιτάληδες, οἱ Καπαριάδες, οἱ Μαυρομαράδες, οἱ Λυρίτιδες, ὁ Λάζαρος Δούκας, ὁ Μῆτσος Περράκης κ.ἄ., γεννήθηκαν στὸν Πύργο τῆς Τήνου. Ἐκεῖ μάθανε τὰ πρῶτα τους γράμματα, ἐκεῖ πρωτομάλαξαν τὰ ἁπαλὰ δάκτυλά τους τὸν πηλὸ καὶ πρωτόφτιαξαν μ' αὐτὸν ἄτεχνα ἀγγελάκια, ἀγγεῖα, τριαντάφυλλα, σταυρούς, στὸ μικρό τους χωριὸ ὡραματιστήκανε τὴν Τέχνη, ἐκεῖ ὁ Νικηφόρος Λύτρας μ' ἕνα κάρβουνο στὸ χέρι τράβηξε στοὺς λευκοὺς τοίχους τῶν σπιτιῶν τὶς πρῶτες γραμμὲς τῶν σκίτσων του.

Θὰ ἐχρειάζοντο σελίδες ὁλόκληρες γιὰ νὰ ἀναλύσουμε τὸ τεράστιο καλλιτεχνικὸ ἔργο τοῦ καθενὸς χωριστὰ καὶ νὰ σημειώσουμε λεπτομερειακὰ τὴ συμβολή τους στὴν ἀνάπτυξι τῆς σύγχρονης Ἑλληνικῆς γλυπτικῆς, ποὺ ξεπέρασε τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἔδωσε ἐξαιρετικὴ θέσι στὸ Εὐρωπαϊκὸ πάνθεο τῆς Τέχνης, κι' ἄλλες τόσες γιὰ τὴν ἄγνωστη στοὺς πολλοὺς ἐργασία τους γιὰ τὴν ἀναστήλωσι καὶ τὴν συμπλήρωσι τῶν μνημείων τῆς κλασσικῆς Ἑλλάδος στὴ Χαιρώνεια, στὸν Κεραμεικὸ καὶ στὴν Ὀλυμπία.

Ἂν ὅμως δὲν μποροῦμε στὸν περιωρισμένο χῶρο τοῦ περιοδικοῦ νὰ μιλήσουμε πλατειὰ γιὰ τὸ ἔργο τους, μποροῦμε μὲ λίγες γραμμὲς νὰ δώσουμε μιὰ ὁμαδικὴ ἂς τὴν ποῦμε σκιαγραφία, γι' αὐτὸ καὶ γιὰ αὐτούς.

Σεμνοὶ ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία καὶ κληρονομικότητα καλλιτέχναι οἱ Πυργιανοὶ — καὶ γενικὰ οἱ Τηνιακοὶ καλλιτέχναι, γιατὶ ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Πυργιανοὺς ἔχουμε καὶ τὸν Λάζαρο Σῶχο ποὺ γεννήθηκε στὰ Ὑστέρνια καὶ τὸ Νικόλαο Γκύζη ποὺ γεννήθηκε στὸ Σκλαβοχωριὸ τῆς Τήνου,— ἔζησαν ὅλοι τους γιὰ τὴν Τέχνη καὶ μόνο, καὶ πέθαναν φτωχοὶ καὶ δυστυχισμένοι οἱ περισσότεροι.

Ὁ Λάζαρος Φυτάλης ποῦ συνεπλήρωσε τὸν «Ταῦρο» τοῦ Κεραμεικοῦ ἀπὸ τὰ γόνατα καὶ κάτω, ἔκλεισε τὰ μάτια του σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ Γηροκομείου, μὲ ἀνικανοποίητο κατὰ τὶς τελευταῖες του στιγμὲς τὸ μοναδικό του πάθος, τὸ κάπνισμα. Πέθανε χωρὶς τσιγάρο!

Ὁ Λάζαρος Σῶχος ποὺ διέσωσε καὶ ἀνεστήλωσε τὸν «Λέοντα τῆς Χαιρωνείας», δὲν κατώρθωσε νὰ διασώση γιὰ τὰ γεράματά του κανένα οἰκονομικὸ στήριγμα.

Ὁ Γιαννούλης Χαλεπᾶς πέρασε τὰ πιὸ δύστυχα χρόνια ποὺ μπορεῖ νὰ φαντασθῆ ἄνθρωπος κι' ἂν δὲν βρισκότανε ὁ ἔμπορος κ. Δ. Μητσόπουλος νὰ τὸν ὑποστηρίξη οἰκονομικῶς, τὸν καιρὸ ποὺ τὸ μυαλὸ τοῦ μεγάλου καλλιτέχνη ἄρχισε νὰ ξεθολώνη, ὁ δημιουργὸς τῆς «Κοιμωμένης» καὶ τοῦ «Σατύρου» ποὺ κοσμεῖ τὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, θὰ πέθαινε ἀπὸ τὴν πεῖνα καὶ τὸ κρύο στὸ ὑπόγειο ἐργαστῆρι του στὸν Πύργο. Οἱ Περράκηδες, οἱ Λυρίτιδες, οἱ Μαυρομαράδες, οἱ Καπαριάδες, πέθαναν φτωχοὶ καὶ δούλεψαν ὅλη τους τὴ ζωὴ γιὰ τὴν Τέχνη. Καὶ ὅλους τοὺς κατεδίωξε ἀμείλικτα μιὰ τρομερὴ καὶ ἀδυσώπητη μοῖρα! Ὁ Γιαννούλης Χαλεπᾶς ἔχασε τὸ λογικό του ἐκεῖ ποὺ φτερούγιζε πρὸς τὸ κορύφωμα τῆς Τέχνης καὶ τῆς δόξας. Ὁ Δ. Φιλιππότης πέθανε τυφλὸς κι' ὁ Λύτρας εἶδε τὸ ἕνα του παιδὶ τρελλό. Ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ποὺ ἀναφέραμε πιὸ πάνω, ἤπιαν τὸ ποτῆρι τῆς πίκρας ὅσο λίγοι καὶ πέθαναν παλεύοντας μὲ τὴ δυστυχία.

Ὅμως ποτὲ δὲν κλονιστήκανε, οὔτε γονάτισαν! Ἡ κακὴ μοῖρα ποὺ τοὺς κυνηγοῦσε ἀδιάκοπα καὶ ἀλύπητα δὲν πέρασε τὸ κατῶφλι τοῦ ἐργαστηρίου των. Οἱ σμίλες τους δούλευαν ἀκούραστα, κάτω καὶ ἀπὸ τὶς πιὸ ἀβάστακτες δυστυχίες.

Ὁ Λάζαρος Σῶχος, 1862—1911, ἄφησε μνημειώδη ἔργα. Τοὺς ἀνδριάντας τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη στὰς Ἀθήνας καὶ τὸ Ναύπλιο, τὴ «Μοῦσα ἐπιστρέφουσα στὴν Ἀκρόπολι», τὴ «Θνήσκουσα κόρη», ἀνεστήλωσε δὲ τὸν «Λέοντα τῆς Χαιρωνείας» καὶ πλεῖστα ὅσα μνημεῖα στὴν Ὀλυμπία.

Ὁ Μῆτσος Φιλιππότης 1839—1919 εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ «Ξυλοθραύστη» τοῦ «Ψαρᾶ», τοῦ «Θεριστοῦ», τοῦ «Σατύρου», τῆς «Μνηστευμένης νεκρᾶς» καὶ πολλῶν μνημείων.

Ὁ Λάζαρος Φυτάλης 1831—1909 ἐλάξευσε τὸν ἀνδριάντα τοῦ Γρηγορίου τοῦ Ε' (Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν), τὸν «Δαυΐδ», τὸν «Τσοπάνο» καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἀδελφούς του Μᾶρκον, Γεώργιον καὶ Ἰωάννην, τοὺς ἀνδριάντας τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Καραϊσκάκη. Ἐπίσης μαζὶ μὲ τὸν Λάζαρο Σῶχο ἀνεστήλωσαν τὸν Λέοντα τῆς Χαιρωνείας.

Ὁ Γεώργιος Βιτάλης 1840—1901 ἐλάξευσε τοὺς ἀνδριάντας τοῦ Κανάρη στὴ Σῦρο, τοῦ Βύρωνος στὸ Μεσολόγγι, τοῦ Γλάδστωνος στὴν Ἀθήνα καὶ τοῦ Ἀβέρωφ στὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ὁ Λουκᾶς ὁ Δούκας ἄφηκε τὸ «Σιδηρουργὸ» καὶ τὸν «Τυφλὸ ἐπαίτη», οἱ Περράκηδες καὶ οἱ Μαυρομαράδες καὶ οἱ λοιποὶ ἔχουν κοσμήσει μὲ ἀληθινὰ ἀριστουργήματα τὰ Νεκροταφεῖα τοῦ Βουκουρεστίου, τῆς Βραΐλας, τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὰ ὡραιότερα δὲ μνημεῖα τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ἔργα τῶν χειρῶν των.

Μῆτσος Δειλινὸς

ΟΙ ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΟΙ ΘΑΝΑΤΟΙ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ

Ὁ ποιητὴς Ἀνακρέων πνίγηκε μ' ἕνα κουκοῦτσι σταφυλιοῦ.

—Ὁ Αἰσχύλος σκοτώθηκε ἀπὸ τὸ καύκαλο μιᾶς χελώνας.

—Ὁ προφήτης Ἠσαΐας ἐρροκανίσθη ἀνάμεσα σὲ δυὸ σανίδες.

—Ὁ γίγας τῆς Γραφῆς Γολιὰθ σκοτώθηκε ἀπὸ σφεντόνα.

—Ὁ ἱερεὺς τοῦ Ἀπόλλωνος Λαοκόων πνίγηκε ἀπὸ φείδια.

—Ὁ Ἅγιος Λαρέντιος ἐκάη σ' ἐσχάρα.

—Ὁ Μίλων ὁ Κροτωνιάτης κατεφαγώθη ἀπὸ λύκους, ἐπειδὴ ἐπεχείρησε νὰ σχίση σὲ δυὸ ἕνα δένδρο καὶ πιάστηκαν τὰ δάκτυλά του στὸ ἄνοιγμα.

—Ὁ Μαρσύας, ποιμὴν ἀρχαῖος, ἐγδάρη ζωντανός.

—Ὁ Πύρρος, Βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου, σκοτώθηκε ἀπὸ ἕνα κεραμίδι.

—Ὁ γίγας τῆς Γραφῆς Σαμψὼν ἐτάφη κάτω ἀπὸ τὰ ἐρείπια τοῦ ναοῦ.

—Ὁ ἀρχαῖος τραγῳδὸς Σοφοκλῆς πέθανε ἀπὸ χαρά.

—Ὁ μαθηματικὸς Ἐμπεδοκλῆς ἔπεσε μέσα στὸν κρατῆρα τοῦ Βεζουβίου.

—Ἡ βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου Κλεοπάτρα πέθανε ἀπὸ δάγκωμα ἐχίδνης.

—Ὁ κυνικὸς φιλόσοφος Διογένης κρεμάστηκε ἀπὸ μιὰ γέφυρα τοῦ Ἰλισσοῦ.

—Ὁ Πάχης, Ἀθηναῖος στρατηγός, ηὐτοκτόνησε μέσα στὸ δικαστήριο.

—Ὁ Ἀσσύριος βασιλεὺς Σαρδανάπαλος ἐκάη ζωντανός.

—Ὁ Φιλήμων, κωμικὸς ποιητής, ἀπέθανε ἀπὸ τὰ γέλια, ἐπειδὴ εἶδε ἕνα γάϊδαρο νὰ τρώη σῦκα.

—Ὁ φιλόσοφος Δημόκριτος ἀπέθανε ἀπὸ ἀπεργία πείνης σὲ ἡλικία 104 ἐτῶν.

—Ὁ Πολύβιος, ὁ ἱστορικός, γκρεμίστηκε ἀπὸ ἄλογο.

—Ὁ Ἀννίβας, ὁ νικητὴς τῶν Ρωμαίων Καρχηδόνιος στρατηγός, ηὐτοκτόνησε μὲ τὸ δηλητήριο τοῦ δακτυλιδιοῦ του.

—Ἡ Γαλλίδα ἡρωῒς Ἰωάννα Δ' Ἄρκ κάηκε ζωντανή.

—Ὁ βασιλεὺς Κάρλος ὁ 7ος πέθανε ἀπὸ πεῖνα, φοβούμενος μὴ τὸν δηλητριάσουν.

—Ὁ ρήτωρ Δημοσθένης ἐδηλητηριάσθη μὲ φαρμάκι κρυμμένο μέσα στὴν πέτρα τοῦ δαχτυλιδιοῦ του.

—Ὁ Σενέκας ἄνοιξε τὶς φλέβες του.

—Ἡ Βασίλισσα τοῦ Βυζαντίου Φαύστα ἐκάηκε στὸ λουτρό της.

—Ἡ φιλόσοφος Ὑπατία κομματιάσθηκε ἀπὸ τὸν ὄχλο.

—Ὁ στρατηγὸς Παυσανίας χτίστηκε μέσα στὸ ναὸ τῆς Ἀθηνᾶς.

—Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος σουβλίσθηκε ζωντανός.

—Ὁ βασιλεὺς Κάρολος ὁ Κακὸς κάηκε μὲ οἰνόπνευμα.

— Ὁ δοὺξ τῆς Κλαρεντίας ἐπνίγηκε μέσα σ' ἕνα βαρέλι κρασί.

—Ὁ ἀρχαῖος ἥρως Διομήδης ἐκομματιάστηκε ἀπὸ τ' ἄλογό του.

—Ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Ντρέϊκ κατεφαγώθηκε ἀπὸ καβούρια.

— Ἡ Μαργαρίτα τῆς Βουργουνδίας ἐστραγγαλίσθη μὲ τὰ μαλλιά της.

—Ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τῆς Ἑλλάδος ἐδηλητηριάσθηκε ἀπὸ δάγκωμα μαϊμοῦς.

—Ὁ Ἀβιμελέκ, Φιλισταῖος Βασιλεύς, συνετρίβη μέσα σὲ δυὸ μυλόπετρες.

—Ὁ Ἀρετῖνος, σατυρικὸς συγγραφεύς, ἔσκασε ἀπὸ γέλια.

—Ὁ Πλίνιος, συγγραφεύς, ἔπεσε μέσα στὴ λάβα τοῦ κρατῆρος τοῦ Βεζουβίου.

ΑΠΟ ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΑΣ ΑΡΧΕΙΑ

ΜΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

Στίς άρχές τοῦ 1823, τὸν τρίτο χρόνο τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, οἱ Ἕλληνες ἀντίκρυσαν δυσκολίες γιά τή συντήρησι τοῦ ναυτικοῦ των. Ἔμπαιναν τώρα στὸν τρίτο χρόνο τοῦ ἀγῶνος καί δὲν εἶχαν χρῆμα νά συντηρήσουν ἕνα σπουδαῖο παράγοντα, τὸ Ναυτικό, ποὺ μέχρι τῆς στιγμῆς τοὺς εἶχε προσφέρει τόσες πολύτιμες ὑπηρεσίες!

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἀσπροφτέρουγα καράβια τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου ποὺ εἶχαν σκοπὸ νὰ δώσουν τὴν ἐλευθερία καὶ τὴ χαρὰ στὸν Ἑλληνικὸ Λαό, ξάφνου σταμάτησαν σὰν τὰ πουλιά ποὺ τοὺς ἔκοψαν τὰ φτερά.

Λιγοστὲς πλῶρες τῶν καραβιῶν μας ἔσκιζαν τὰ γαλανὰ νερὰ τῆς θάλασσας.

Ὅλα εἶχαν ἀράξει στὶς βάσεις των καὶ μόνο κάθε φορὰ ποὺ τὰ βαρειὰ σκάφη τοῦ τυράννου ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ καταφύγιά τους, τότε μονάχα καὶ αὐτὰ ὡρμοῦσαν μὲ θάρρος ἀπαράμιλλο μὲ τὸ σκοπὸ νὰ συντρίψουν καὶ νὰ ἐξουδετερώσουν τὴν ἐχθρικὴ ἐπίθεσι.

Ὅταν πάλι γύριζαν τὰ ἐχθρικὰ πλεούμενα μέσα στὰ Δαρδανέλια, τότε γύριζαν καὶ τὰ δικά μας πίσω μὲ λύπη μέσα στὶς καρδιὲς τῶν πληρωμάτων τους γιατὶ δὲν μποροῦσαν νὰ μείνουν ἀκόμη στὸ πέλαγος καὶ νὰ συνεχίσουν τὸ ἀπελευθερωτικό τους ἔργο.

Πολὺ λίγα μόνο ἔμεναν, κι' αὐτὰ ἂν ἦταν ἀπαραίτητα, τὰ ἄλλα γύριζαν στὶς φωλιές τους.

Οἱ πρόκριτοι τῶν νησιῶν, οἱ ὁποῖοι περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους χρηματοδοτοῦσαν τὰ καράβια μας, ἄρχισαν νὰ ὑποχωροῦν γιατὶ τὸ χρῆμα ποὺ χρειαζότανε τώρα ὁ ἀγώνας στὴ θάλασσα ἦταν πιὸ πολὺ καὶ τὰ χρηματικὰ μέσα πιὸ λίγα. Οἱ χρηματικοὶ αὐτοὶ πόροι δὲν στάθηκαν ἱκανοὶ ν' ἀντεπεξέλθουν στὰ ἔξοδα.

Γιὰ νὰ συντηρηθῆ καὶ νὰ κινηθῆ ὁ στόλος ἐχρειαζόνταν πολλὰ χρήματα. Ἑξῆντα καράβια ἤθελαν τὴν ἡμέρα 25.000 χρυσὲς δραχμές.

Κατὰ τὴν διάρκεια π. χ. τοῦ 1822 ἐδόθησαν στὴν Κοινότητα τῆς Ὕδρας, γιὰ νὰ συντηρήση τὸ Στόλο της, ἐκ τοῦ δημοσίου Ταμείου, τῶν εἰσφορῶν καὶ τῶν λειῶν τὰ παρακάτω ποσά, ποὺ ἂν καὶ φαίνονται σεβαστὰ δὲν μποροῦσαν νὰ ἐπαρκέσουν.

Κατὰ τὸ πρῶτο καὶ δεύτερο ἑξάμηνο τοῦ 1822 γιὰ τὴν συντήρησι τοῦ κυρίου στόλου, γιὰ τὴ μοῖρα τῆς Δ. Ἑλλάδος καὶ τὸν ἀποκλεισμὸ τοῦ Ναυπλίου διετέθησαν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ εἰσφορῶν τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου, τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἐκ τῆς μερίδος λείας τῆς Τριπόλεως καὶ τοῦ Ναυπλίου 994.106 γρόσια.

Ἡ τότε λοιπὸν Κυβέρνησις ποὺ εἶχε τὴν ἕδρα της στὸ Ἄστρος, ἀπεφάσισε νὰ δώση τὴ μορφὴ φόρων στὶς εἰσφορές, μὲ σκοπὸ νὰ αὐξήση τὶς εἰσπράξεις, γιὰ τὸ λόγο δὲ αὐτὸ ἐξέδωσε τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ διαταγὴ «περὶ εἰσπράξεως φόρων τῶν νήσων».

Διαταγὴ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων ἐκ τῶν νήσων

«Συνθήματα ἢ ἄρθρα τοῦ ἐκλαμπροτάτου πρίγγιπος Δημητρίου Ὑψηλάντη, πληρεξουσίου Ἐπιτρόπου τοῦ σεβαστοῦ του αὐταδέλφου πρίγγιπος Ἀλεξάνδρου Ὑψηλάντη γενικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ γένους.

Ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου Πελάγους.

Α΄. Ὁ εὐγενέστατος ἄρχων Ἰσπραύνικος Δημήτριος Θέμελης καὶ κύριος καπετὰν Εὐαγγέλης Ματζαράκης θέγουσι διέλθει ὅλα τὰ ἐλεύθερα νησία τοῦ Αἰγαίου πελάγους συστήνοντες ἐφορίας συστηματικάς, δυνάμει τοῦ πληρεξουσίου γράμματος ἔχουσι, ἐξ ὧν αἱ νῆσοι ἅπασαι πρέπει νὰ διοικῶνται.

Β΄. Αἱ ἐφορίαι πρέπει νὰ συστηθῶσι κατὰ τὸν ἐφεξῆς τρόπον.

(Ἀκολούθως ὑπάρχει μιὰ περιγραφὴ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐφόρων).

. . . .

Ἄρθρα τῆς διοικήσεως τῶν νήσων

α΄. Οἱ Ἔφοροι νὰ ὁρκισθῶσιν, ὅτι θέλουν φυλάξει πίστιν εἰς τὴν πατρίδα, ὑποταγὴν εἰς τοὺς νόμους καὶ πεποίθησιν εἰς τὸν γενικὸν Ἐπίτροπον τοῦ γένους καὶ πληρεξούσιον αὐτοῦ.

β΄. Θέλουσιν ἔχει τὴν φροντίδα νὰ συνάξωσι τὰ νόμιμα εἰσοδήματα εἰς συνηθισμένα δοσίματα διὰ τὴν παροῦσαν περίστασιν τῆς ἀνάγκης τοῦ γένους ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας του, τὰ ὁποῖα ἐδίδοντο ἀπ' ἀρχῆς τῶν τυράννων, ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἀντιλογίας ἢ ἐναντιότητός των.

. . . .

γ΄. Οἱ ἔφοροι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ σημειώνωσι τὰ ὀνόματα τόσον τῶν συνεισφερόντων, ὅσον καὶ ἐκείνων οἵτινες δὲν ἠθέλησαν νὰ συνεισφέρωσι, διὰ νὰ μοῦ γίνη γνωστὸς ὁ ζῆλος καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἑκάστου, διὰ νὰ τοὺς παραστήσω ἐγκαίρως εἰς τὴν ἀρετήν.

δ΄. Ἐπειδὴ αἱ τρεῖς νῆσοι Ὕδρα, Σπέτζιες καὶ Ψαρὰ ἔχουσι τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξαρτᾶται ἡ ἐλευθερία ὅλων τῶν ἑλληνικῶν νήσων, τῆς Πελοποννήσου καὶ ὅλων τῶν ἑλληνικῶν παραθαλασσίων τόπων, ἔχουσι τὴν γενικὴν ἐφορίαν καὶ εἶναι κεφαλὴ ὅλων τῶν ἄλλων ἐφοριῶν τῶν λοιπῶν νήσων, ὅπου ὑπέκειντο εἰς τὸν τύραννον.

Διορίζεται δὲ

α΄. Ἐπειδὴ ἡ ναυτικὴ αὕτη δύναμις χρειάζεται μεγάλα ἔξοδα διὰ νὰ εὑρίσκεται τακτικῶς εἰς ἐνέργειαν, διὰ τοῦτο εἰς τὸ ἑξῆς ὅλα τὰ ἄνω ρηθέντα νόμιμα δοσίματα καὶ συνεισφοραὶ νὰ συνάζωνται καὶ νὰ παρακατατίθενται εἰς τὴν γενικὴν κάσσαν τῆς Ὕδρας.

β΄. Ἡ σύναξις θέλει γίνεται κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

1. Τρεῖς ἐκλελεγμένοι ἄνθρωποι μὲ ἔγγραφον ἀπόδειξιν ἀπὸ τὰς τρεῖς προειρημένας ἐφορίας, δηλονότι εἷς ἀπὸ Ὕδραν, εἷς ἀπὸ Σπέτζιες καὶ εἷς ἀπὸ Ψαρὰ νὰ στέλλωνται διὰ νὰ παραλαμβάνωσι παρὰ τῶν Ἐφόρων ἐ-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 160)

ΟΙ ΣΕΛΙΔΕΣ

«Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΟΥ»

«Ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἐὰν ἡ οἰκογένεια εἶναι θεσμὸς ἀπολύτως ἀναγκαῖος διὰ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, διότι ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας μᾶς ἀρκεῖ ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος δι' ἡμᾶς καὶ αὐτὸ δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ κανείς».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Ἡ οἰκογένεια ἦταν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων τὸ πρῶτο κύτταρο τῆς κοινωνίας. Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα ἡ οἰκογενειακὴ ἑστία πῆρε χαρακτῆρα ἱερό. Τὸ συμβολικὸ ἄσβεστο πῦρ καὶ ἡ προστάτις Ἑστιάδα ἦτανε ὁ συνδετικὸς κρίκος τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας. Οἱ ψυχὲς τῶν προγόνων παρακάθονταν ἀόρατες καὶ στοργικὲς πλάϊ στὸ ἱερὸ ἐκεῖνο τζάκι.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ μας πολιτισμοῦ ἡ οἰκογένεια ἀπετέλεσε τὸ φρούριο καὶ τὴν κοιτίδα τῆς βιολογικῆς διατηρήσεως καὶ ἐξελίξεως τοῦ λαοῦ μας.

Ὅπως τότε ἡ οἰκογενειακὴ ἑστία ἦτανε τὸ καταφύγιο ἀπὸ τὴ χειμωνιὰ καὶ τοὺς θυμοὺς τῆς φύσεως, ἔτσι καὶ σήμερα ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ λιμάνι ἀπὸ τὴν καθημερινὴ βιοπάλη μὲ τὶς πίκρες καὶ τὶς χαρές της. Ἐκεῖ ἡ χαρὰ πολλαπλασιάζεται ἀνάμεσα στὰ μέλη της καὶ ἡ λύπη μοιράζεται καὶ μικραίνει. Πόσα δυστυχήματα, ποὺ μᾶς πλήξανε βαρειά, δὲν ξεχάστηκαν καὶ δὲν ἐξατμίστηκαν σιγὰ μέσα στὸ στοργικὸ τῆς οἰκογενείας περιβάλλον.

Νέο κορίτσι,

Γιὰ νὰ γίνη ὅμως ἡ οἰκογένεια ἀληθινὰ τὸ στοργικὸ καταφύγιο τῶν μελῶν της χρειάζεται ἐσένα, ποὺ θὰ σταθῆς βασίλισσα τοῦ σπιτιοῦ μὲ τὴν ψυχική σου καλωσύνη καὶ τὴν ἀδιάκοπη φροντίδα σου. Στὸ σπίτι σου πρέπει νὰ δώσης ὅλα τὰ πνευματικά, τὰ ψυχικὰ ἀκόμα καὶ τὰ ὑλικά σου δῶρα. Μὲ τὰ χεράκια σου θὰ διορθώσης, θὰ καθαρίσης, θὰ κατατάξης. Κάθε γωνιά, κάθε δωμάτιο θὰ τὸ μεταβάλης σὲ ὄασι. Μὲ τὴ σκέψι σου καὶ τὴ γνῶσι σου θὰ ἐξισώσης κάθε ἀναποδιά, θὰ βοηθήσης κάθε ἀνάγκη. Μὲ τὴν ψυχή σου θὰ φωτίσης, θὰ θεραπεύσης, θὰ νανουρίσης.

Τὸ σπιτάκι σου, ὅσο μικρὸ καὶ νἆναι, θὰ πλατύνη μὲ τὴν καλωσύνη σου καὶ ν' ἀνοίξη γιὰ νὰ δεχθῆ μέσα του τὸν ἥλιο καὶ τὸν οὐρανό. Θὰ γίνη ἕνα παλάτι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας. Ἐκεῖ μέσα θ' ἀντιλαλῆ ἡ χαρούμενη καὶ εὐχαριστημένη φωνὴ τοῦ συζύγου καὶ τὰ κρουσταλλένια γέλια τοῦ παιδιοῦ. Καὶ σὺ τότε θὰ εἶσαι τρισευτυχισμένη, γιατὶ θὰ ξέρης πὼς ὅλα αὐτὰ εἶναι φκιαγμένα ἀπὸ τὰ χεράκια σου κι' ἀπὸ τὴν ψυχή σου. Θέλεις μεγαλύτερη ἱκανοποίησι ἀπὸ τοῦ νὰ κάνης τὸ μικρό σου σπιτάκι παλάτι τῆς χαρᾶς καὶ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας σου βασιληάδες καὶ βασιλόπουλα τῆς εὐτυχίας;

Γιατὶ μὴ νομίσης ποτὲ πὼς ἡ εὐτυχία μπορεῖ νὰ μετρηθῆ μόνο μὲ τὰ ὑλικὰ μέσα. Ἡ εὐτυχία καὶ ἡ δυστυχία κεῖνται μέσα μας. Στὴν ψυχή μας ἔχουν τὴν πηγήν τους. Μιὰ γυναῖκα αἰωνίως κακόκεφη καὶ νευρική, μιὰ μητέρα ἀνόητη, χωρὶς γνῶσι τοῦ προορισμοῦ της, μεταβάλλει ἀμέσως τὸ σπίτι της σὲ κόλασι. Οἱ ἀνάγκες καὶ οἱ δυστυχίες γίνονται ἀνυπόφορες καὶ οἱ χαρὲς δὲν τὸ πλησιάζουν. Θέλεις ν' ἀκούσης τί λέγει ὁ Ξενοφῶν στὸν «Οἰκονομικό» του βάζοντάς το στόμα τοῦ Ἰσχομάχου; «Ὁ ἄνθρωπος σ' αὐτὸν τὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ ζητᾷ μεγαλύτερον πλοῦτον μετὰ τὴν ὑγεία παρὰ νὰ ἔχῃ σύζυγο ἀγαθή, λογικὴ καὶ καλὴ νοικοκυρά. Ἀπὸ τὴν πιὸ μεγάλη κυρία ὡς τὴν πιὸ ἁπλῆ γυναικοῦλα, σ' ὅλες ἡ ἀρετὴ τῆς οἰκοδέσποινας ἀκτινοβολεῖ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη. Μιὰ καλὴ οἰκοδέσποινα ὅταν μπῆ σὲ φτωχικὸ σπίτι τὸ πλουταίνει. Μιὰ σπάταλη καταστρέφει καὶ ρημάζει καὶ τὸ πιὸ πλούσιο».

Ἐσὺ λοιπὸν κρατᾶς στὰ χέρια σου τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐημερία τῆς οἰκογενείας σου. Ξέρε πὼς αὐτὸ εἶναι μεγάλη τιμή, ἀλλὰ καὶ μεγάλο καθῆκον. Συνήθιζε ἀπὸ τώρα στὸ πατρικό σου σπίτι νὰ μαθαίνης καὶ νὰ ἀσκῆς αὐτὲς τὶς ἀρετὲς ποὺ χρειάζονται γιὰ ἕνα τέτοιο μεγάλο ἔργο. Κύτταξε καὶ νοιῶσε βαθειὰ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ ρόλου ποὺ σοῦ ἐμπιστεύεται ἡ φύσι καὶ ἡ κοινωνία. Θέσε σὲ ἐνέργεια ὅλη σου τὴ δραστηριότητα, τὴν ἀγάπη, τὴν ἀφοσίωσι στὴν ὑπηρεσία τοῦ πιὸ εὐγενικοῦ στὸν κόσμο καθήκοντος, νὰ κάνης τὴν οἰκογένειά σου εὐτυχισμένη καὶ νὰ τὴν κρατήσης ἱερὴ ὅπως τὴ θέλει ἡ ἑλληνικὴ παράδοσι. Θέλησε ἀπὸ τώρα νὰ σκεφθῆς πάνω στὸ ζήτημα αὐτὸ κι' ἄνοιξε τὴν ψυχή σου στὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ποὺ εἶπε τὶς προάλλες μπροστὰ σ' ἑκατοντάδες γονεῖς. Ὁ θεσμὸς τῆς ἑλληνικῆς οἰκογενείας ἂς φθάση μ' ὅλη του τὴν ἱερότητα ὡς τὴν τελευταία ἴνα τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ ἂς σοῦ ἀτσαλώση τὴ θέλησι νὰ τὸν κρατήσης ὑψηλὰ καὶ ἀμόλυντα μεταδίδοντάς τον στὰ παιδιά σου καὶ στ' ἀγγόνια σου.

Σ. Καρ.

τῶν ΚΟΡΙΤΣΙΩΝ μας

Η ΚΟΥΖΙΝΑ ΜΑΣ

ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΣΚΕΥΗ

Μιλήσαμε ἄλλοτε γιὰ τὴν κουζίνα. Σήμερα θὰ ποῦμε μερικὰ γιὰ ὅ,τι καθαρίζουμε μέσα στὴν κουζίνα. Τὸ θέμα εἶναι πολυποίκιλο καὶ πολυσύνθετο. Γιατὶ τί δὲν καθαρίζεται μέσα στὴν κουζίνα; Ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα, τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη. Πρέπει νὰ ἔχουμε γι' αὐτὰ πολὺ ζεστὸ νερὸ γιατὶ ἄλλέως δὲν διαλύονται τὰ ζαχαρώδη ὑλικά, ποὺ ξηραίνονται πάνω στὰ σκεύη καθὼς καὶ τὰ παγωμένα λίπη. Μέσα στὸ ζεστὸ νερὸ μποροῦμε νὰ βάλωμε λίγο καρμπονὰτ ντὲ σοὺντ δηλ. ἀνθρακικὸν νάτριον, ποὺ σαπωνοποιεῖ τὰ λίπη καὶ διευκολύνει τὴν ἀπομάκρυνσίν των.

Ἂς μὴ ξεχνοῦμε ὅμως, ὅτι πρέπει νὰ ἀποφεύγουμε τὴ χρησιμοποίησι τοῦ νεροῦ μὲ ἀλκάλια γιὰ τὰ ἀπὸ ἀλουμίνιο σκεύη. Οὔτε νερὸ μὲ ἀνθρακικὸ νάτριο, οὔτε στάχτη ξύλων, ποὺ ὀξειδώνουν τὸ ἀλουμίνιο.

Ἂς προσέχουμε, νὰ μὴ βουτοῦμε τὰ χέρια μας στὸ νερὸ ποὺ ἀφήνουμε τὰ σκεύη, ποὺ ἡ κακὴ ὀσμή του διαποτίζει τὸ δέρμα μὲ ἐπίμονο τρόπο. Χρησιμοποιοῦμε γι' αὐτὸ ἕνα σφουγγάρι δεμένο σὲ ξύλο ἢ κι' ἕνα μεγάλο κουρέλι ἀντὶ σφουγγάρι γιὰ τὰ πιάτα καὶ τὶς πιατέλλες. Γιὰ τὶς κατσαρόλες μεταχειριζόμεθα μιὰ βοῦρτσα στρογγυλὴ ἐπίσης μὲ λαβή.

Ὅταν πλύνουμε καλὰ τὰ σκεύη τὰ ξεπλύνουμε καλύτερα πάλι μὲ ζεστὸ νερό, ποὺ κάνει γυαλιστερὸ τὸ πιάτο. Ἀφήνουμε τὰ σκεύη νὰ στραγγίξουν κι' ἔπειτα τὰ σφουγγίζουμε μὲ πετσέτες τῆς κουζίνας μαλακὲς γιὰ νὰ ἀπορροφοῦν καλὰ τὴν ὑγρασία. Ἂν τὰ ξεπλύνουμε μὲ πολὺ ζεστὸ νερὸ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ σκουπίσουμε.

Ὅταν οἱ κατσαρόλες εἶναι καμένες πρέπει νὰ ἐπιμένουμε μὲ τὴ βοῦρτσα καὶ μὲ ἀρκετὸ σαποῦνι ἢ βὶμ — πωλεῖται στὰ μεγάλα ἐδωδιμοπωλεῖα καὶ στὰ καταστήματα εἰδῶν οἰκοκυρικῆς. Δὲν πρέπει νὰ ξύνουμε τὶς κατσαρόλες ἢ τὶς χύτρες μὲ μαχαίρι γιατὶ χαράσσει τὸ σμάλτο, τὸ σίδηρο ἢ τὸ ἀλουμίνιο καὶ βγάζουν τὴν ἀλοιφὴ ἀπὸ τὰ κεραμεικὰ σκεύη καὶ προξενοῦν γλήγορη φθορά.

Μαχαίρια

Τὰ μαχαίρια πρέπει νὰ ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενο ἰδιαιτέρων μας φροντίδων. Πρέπει κρατῶντας τα ἀπὸ τὴ λαβὴ νὰ τὰ βουτοῦμε μόνο μὲ τὴ λάμα στὸ νερὸ γιὰ νὰ ἀποφεύγουμε τὸ ξεκόλλημα στὸ σημεῖο τῆς ἑνώσεως. Τὶς λαβὲς τὶς πλένουμε μ' ἕνα βρεγμένο πανί. Πρέπει νὰ τὰ περνοῦμε κάθε μέρα σ' ἕνα σανιδάκι τυλιγμένο μὲ δέρμα, πάνω στὸ ὁποῖο ἁπλώνουμε ὀλίγον τριπολίτη λίθο ἢ σκόνη ἀπὸ τὸ ἄσπρο καύκαλο τῆς σουπιᾶς ἢ βὶμ ἢ σμύριδα. Κρατοῦμε τὸ μαχαίρι μὲ τρόπο, ὥστε νὰ σχηματίζῃ σταυρὸ μὲ τὸ σανιδάκι. Ἔτσι τὰ καθαρίζουμε, τὰ γυαλίζουμε καὶ τ' ἀκονίζουμε συγχρόνως.

Μαχαίρια, ποὺ χρησιμοποιοῦμε ἐξαιρετικὰ σὲ ἕνα δεῖπνο καὶ ποὺ θὰ τὰ φυλάξουμε πάλι γιὰ πολὺν καιρὸ πρέπει νὰ τὰ ἀλείψουμε μ' ἕνα πολὺ λεπτὸ στρῶμα λαδιοῦ γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὸ σκούριασμα τοῦ ἀτσαλιοῦ.

Τὰ μαχαίρια ποὺ δὲν ὀξειδοῦνται δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τέτοια προφύλαξιν. Καθαρίζονται μόνο μὲ ζεστὴ σαπουνάδα.

Τὰ ποτήρια πλένονται μὲ χλιαρὸ νερὸ μέσα στὸ ὁποῖο ρίξαμε λίγη σκόνη περζίλ. Τὰ σφουγγίζουμε μὲ λινὴ πετσέτα γιὰ νὰ μὴ μένουν κλωστὲς πάνω στὸ γυαλί. Μὲ τσιγαρόχαρτο σκουπισμένα στὸ τέλος παίρνουν μιὰ λαμπερὴ γυαλάδα.

Ὅλα τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη ἀμέσως μετὰ τὸν καθαρισμὸ πρέπει νὰ μπαίνουν στὴ θέσι τους στὸ μπουφέ. Οἱ κατσαρόλες κρεμοῦνται ἐπίσης, αἱ πετσέτες ἁπλώνονται ἀφοῦ ξεπλυθοῦν σὲ ζεστὸ νερό. Βουρτσίζουμε τὸ νεροχύτη καὶ χύνουμε ζεστὸ ἀλλὰ πολὺ ζεστὸ νερὸ μὲ σόδα. Ἔτσι δὲν βρωμᾶ ποτέ του.

Τὸ βράδυ μετὰ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων σφουγγαρίζουμε τὰ πλακάκια τῆς κουζίνας μὲ ζεστὸ νερὸ καὶ σαποῦνι. Τὸ κάνουμε μὲ μακρυὰ λαβὴ ποὺ ἔχει στὴν ἄκρη ἕνα σανιδάκι καρφωμένο πάνω ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἁπλώνουμε τὸ σφουγγαρόπανο.

Τὸ πρωῒ σὰν σηκωθοῦμε νὰ ἑτοιμάσουμε τὸ πρόγευμα βιαστικὰ γιὰ νὰ φύγουν ὅσοι ἐργάζονται στὴν ἐργασία των θὰ νομίσωμε τὸν ἑαυτό μας εὐτυχισμένο γιατὶ ὅλα στέκουν στὴ θέσι τους κι' ὅλα λάμπουν ἀπὸ καθαριότητα.

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙΚΟ ΦΟΡΕΜΑΤΑΚΙ

Σιγὰ σιγὰ ἀλλὰ βέβαια ἀφήνουμε τὸ καλοκαίρι καὶ τραβοῦμε πρὸς τὸ χινόπωρο. Ἂς μὴ μᾶς γελᾷ πιὰ τὸ μεσημεριανὸ λιοπύρι. Τὸ βραδάκι ἡ ψύχρα εἶναι αἰσθητή. Δὲν μποροῦμε νὰ βγοῦμε χωρὶς χοντρὸ ροῦχο, ζακέτα ἢ ἐπανωφόρι. Καὶ πρέπει νὰ τὸ προσέχουμε πάντα καὶ στὸν ἑαυτό μας καὶ στὰ παιδιά μας γιατὶ ἡ ἀνεπαίσθητη αὐτὴ ψύχρα μᾶς χαρίζει τὰ περιώνυμα φθινοπωρινὰ συνάχια καὶ γενικὰ τὰ κρυολογήματα.

Εἶναι καιρὸς νὰ ψάξουμε τὰ χειμωνιάτικά μας γιὰ νὰ δοῦμε πῶς θὰ τὰ καταφέρουμε μὲ τὰ περσινά μας, τί θὰ ἀλλάξουμε, τί θὰ σιάξουμε.

Γιὰ κοιτάξτε τὸ μάλλινο αὐτὸ πλεχτὸ σακκάκι τῆς εἰκόνας. Δὲν εἶναι πιὰ σὲ καλὴ κατάστασι γιὰ νὰ φορεθῇ, ὅμως καὶ δὲν μπορεῖ νὰ ἀχρηστευθῇ. Θὰ ἤτανε κακὴ καὶ σπάταλη νοικοκυρὰ ἐκείνη ποὺ θὰ τὸ πετοῦσε.

Μποροῦμε ἄριστα νὰ φκιάσουμε ἕνα ὡραιότατο φορεματάκι γιὰ τὸ μικρό μας ἀδελφάκι ἢ γιὰ τὸ παιδί μας. Πρῶτα πρῶτα θὰ τὸ πλύνουμε χλιαρὰ μὲ περζίλ, πρᾶγμα ποὺ ἴσως ἔχει γίνει στὸ τέλος τοῦ χειμῶνα, ὅταν τὸ βάλαμε στὴν ναφθαλίνη (κι' ἔτσι πρέπει νὰ γίνεται). Θὰ τὸ στεγνώσουμε ρουλιασμένο μέσα σὲ χοντρὴ πετσέτα.

Κατόπιν θὰ ἀρχίσουμε τὴν κυρία δουλειά μας. Θὰ ξηλώσουμε ἀπὸ τὴ μπλούζα τὸ κολάρο καὶ θὰ γυρίσουμε τὴ μπλούζα μπρὸς πίσω· δηλαδὴ ὅ,τι ἤτανε μπρὸς στὸ μπλουζάκι θὰ γίνῃ τὸ πίσω στὸ παιδικὸ φορεματάκι. Θὰ πιάσουμε μὲ χοντρὴ κλωστὴ ἢ μὲ μαλλὶ (μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ σ' ἕνα ἄλλο ἁρμονικὸ ὅμως χρῶμα) αὐτὲς τὶς τετράγωνες σφηκοφωλίτσες γιὰ νὰ κάνουμε τὸν ὠμίτη καὶ νὰ τὸ στενέψουμε ἔτσι πρὸς τὸ λαιμό.

Τὸ λάστιχο τῶν μανικιῶν θὰ τὸ γυρίσουμε πρὸς τὰ κάτω καὶ ἀφοῦ ξηλώσουμε προσεχτικὰ τὸ κολλάρο θὰ μπλέξουμε νέα λαστιχάκια γιὰ τὸ παιδικὸ φορεματάκι.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο καὶ μὲ λίγη καλὴ θέλησι θἄχουμε ἕνα ζεστὸ μάλλινο φορεματάκι γιὰ τὸ παιδί μας ἀπὸ κάτι παληὸ δικό μας. Ἔτσι ἀλαφρώνουμε καὶ τὴν οἰκονομία τοῦ σπιτιοῦ μας ἀπὸ ἕνα ἔξοδο.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρίς οικογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τύχη ποὺ τὴν εἴχαμε! Καὶ δὲν ἦταν μόνο ἡ μικρὴ περιουσία ποὺ μαζέψαμε. Μᾶς προσκάλεσαν ἀκόμη νὰ φᾶμε στὴν κουζίνα καὶ μᾶς ἔβαλαν νὰ κοιμηθοῦμε στὸν ἀχερῶνα. Τὸ πρωΐ, ὅταν ἀφήσαμε τὸ φιλόξενο ἐκεῖνο σπίτι, εἴχαμε στὸ πουγγί μας εἰκοσιοκτὼ φράγκα.

— Σὲ σένα τὰ χρωστᾶμε αὐτά, καλέ μου Ματτία, εἶπα στὸ σύντροφό μου· γιατὶ μονάχος μου δὲν θὰ μποροῦσα νὰ σχηματίσω ὀρχήστρα.

Καὶ τότε θυμήθηκα ἕνα λόγο ποὺ μοῦ εἶχε πῆ ὁ Πέτρος Ἀκκὲν τὸν καιρὸ ποὺ ἄρχισα νὰ κάνω μάθημα τῆς Λίζας, καὶ τὸν ξανάπα κι' ἐγὼ στὸν Ματτία:

«Κάτι ἤξερα ἐγὼ ποὺ σκέφθηκα νὰ σὲ πάρω στὸ θίασό μου!».

Ἔτσι ἔβλεπα πῶς ἀνταμείβεται πάντα ὅποιος κάνει τὸ καλό.

Μὲ εἰκοσιοκτὼ φράγκα στὴν τσέπη εἴμαστε πλούσιοι κι' ἅμα φθάσαμε στὸ Κορμπέϊγ, μπόρεσα ν' ἀγοράσω μερικὰ πράγματα ποὺ μοῦ φαίνουνταν ἀπαραίτητα. Καὶ πρῶτα - πρῶτα ἕνα κορνέτο, ποὺ μοῦ τὸ ἄφησε γιὰ τρία φράγκα ἕνας παλαιοπώλης. Δὲν ἤτανε βέβαια οὔτε ὅμορφο οὔτε καινούργιο· μ' ἂν τὸ διωρθώναμε λιγάκι καὶ τὸ περιποιούμαστε θἄκανε τὴ δουλειά του. Ὕστερ' ἀγόρασα κόκκινες κορδέλλες γιὰ τὶς κάλτσες μας καὶ τέλος ἕνα παληὸ στρατιωτικὸ σάκκο γιὰ τὸ Ματτία, γιατὶ λιγώτερο κουραστικὸ εἶναι νἄχη κανεὶς πάντα στοὺς ὤμους του ἕνα σάκκο ἐλαφρό, παρὰ ἕνα βαρὺ κάθε τόσο. Θὰ μοιραζόμαστε ἔτσι ὅ,τι κουβαλούσαμε μαζί μας καὶ θἄμαστε πιὸ εὐκίνητοι κι' οἱ δυό.

Ὅταν φύγαμε ἀπὸ τὸ Κορμπέϊγ, εἴμαστε ἀλήθεια σὲ καλὴ κατάστασι. Μ' ὅλα τὰ ψώνια ποὺ κάναμε, εἴχαμε στὸ πουγγί μας τριάντα φράγκα, γιατὶ οἱ παραστάσεις μας ἐκεῖ πῆγαν λαμπρά. Τὸ «δραματολόγιό» μας εἶχε κανονισθῆ σὲ τρόπο ὥστε νὰ μποροῦμε νὰ μένουμε στὸ κάθε μέρος πολλὲς ἡμέρες, χωρὶς νὰ ἐπαναλαμβάνουμε τὰ ἴδια. Καὶ τέλος συνεννοούμεθα τόσο καλά, ὁ Ματτίας κι' ἐγώ, ὥστε εἴμαστε ἀπὸ τώρα σὰν ἀδέλφια.

— Ξέρεις, μοῦ ἔλεγε κάποτε γελῶντας· θιασάρχης ποὺ νὰ μὴ δέρνη, σὰν καὶ σένα, εἶναι σπάνιο πρᾶμα!

— Εἶσαι λοιπὸν εὐχαριστημένος;

— Εὐχαριστημένος λέει; Μὰ εἶναι ἡ πρώτη μου φορά, ἀφ' ὅτου ἔφυγα ἀπὸ τὴ Λούκκα, ποὺ δὲν ποθῶ τὸ Νοσοκομεῖο!

Ἡ εὐημερία αὐτὴ μοῦδωσε τὸ θάρρος νὰ σκεφθῶ καὶ κάτι πιὸ τολμηρό.

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ Κορμπέϊγ, πήραμε τὸ δρόμο τοῦ Μονταρζί, γιὰ νὰ πᾶμε στῆς μάνας - Μπαρμπερίνας.

Μ' αὐτὴ τὴν ἐπίσκεψι εἶχα σκεφθῆ νὰ ἐξοφλήσω τὸ χρέος τῆς εὐγνωμοσύνης ποὺ εἶχα στὴν καλή μου παραμάνα. Τώρα ὅμως μοῦ φαίνουνταν πῶς δὲν θὰ τὸ ἐξωφλοῦσα ἀρκετά, ἂν πήγαινα νὰ τὴ φιλήσω μόνο, μὲ τὰ χέρια ἄδειανά.

Ἂν τῆς πήγαινα κάτι τι, ἕνα δῶρο;

Βέβαια, τώρα ποὺ ἤμουν πλούσιος, ἔπρεπε.

Μὰ τί δῶρο νὰ τῆς ἔκανα;

Δὲν ἄργησα νὰ τὸ βρῶ: Ἦταν ἕνα ποὺ περισσότερο ἀπὸ κάθε τι ἄλλο θὰ τὴν ἔκανε εὐτυχισμένη, κι' ὄχι μόνο γιὰ τώρα, παρὰ γιὰ πάντα: Μιὰ ἀγελάδα, ποὺ νὰ μπῆ στὸν τόπο τῆς Κ ο κ κ ί ν ω ς.

Κυρὰ Μπαρμπερίνα, ὁρίστε σᾶς ἔφερα μιὰ γελάδα.

Ὤ, τί χαρὰ γιὰ τὴ μάνα - Μπαρμπερίνα, ἂν μποροῦσα νὰ τῆς χάριζα μιὰν ἀγελάδα γιὰ τὰ γηρατειά της· μὰ καὶ τί χαρὰ γιὰ μένα!...

Πρὶν φθάσουμε στὸ Σιαβανό, θ' ἀγόραζα μιὰν ἀγελάδα. Ὁ Ματτίας, σέρνοντάς την ἀπὸ τὸ σχοινί, θὰ τὴν ἔμπαζε στὴν αὐλὴ τῆς μάνας - Μπαρμπερίνας. Ὁ Μπαρμπερῆς, ἐννοεῖται, θὰ ἔλειπε. «Κυρὰ Μπαρμπερίνα, θἄλεγε ὁ Ματτίας, ὁρίστε, σᾶς ἔφερα μιὰν ἀγελάδα. — Ἀγελάδα; ὄχι, παιδί μου, κάτι λάθος κάνεις. (Καὶ θ' ἀναστέναζε). — Μὰ ναί, σᾶς λέω! Δὲν εἶσαι ἡ κυρὰ Μπαρμπερίνα, ἀπὸ τὸ Σιαβανό; Λοιπὸν στῆς κυρὰ - Μπαρμπερίνας μοῦ εἶπε τὸ Βασιλόπουλο (ὅπως στὰ παραμύθια) νὰ φέρω αὐτὴ τὴν ἀγελάδα ποὺ σοῦ χαρίζει. — Ποιὸ Βασιλόπουλο, καλέ μου;». — Τότε θὰ παρουσιαζόμουν ἐγώ, θἄπεφτα στὴν ἀγκαλιά της καί, ἀφοῦ φιλιώμαστε καλὰ - καλά, θὰ κάναμε σβίγγους καὶ τηγανῖτες καὶ θὰ τὶς τρώγαμε οἱ τρεῖς μας, χωρὶς τὸν Μπαρμπερῆ τὸν κακό, ποὺ γύρισ' ἐκείνη τὴν Ἀποκρηὰ γιὰ νὰ μᾶς πάρη τὸ βούτυρο καὶ νὰ τὸ ρίξη στὴν κρομμυδόσουπά του!...

Τί ὡραῖο ὄνειρο! Μόνο, ποὺ γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ἔπρεπε νὰ μπορέσω ν' ἀγοράσω μιὰν ἀγελάδα. Καὶ πόσο νὰ στοίχιζε μιὰ ἀγελάδα; Δὲν εἶχα ἰδέα. Ἀκριβὰ βέβαια, πολὺ ἀκριβά, μὰ ὡς πόσο;

Δὲν θἄπαιρνα καμμιὰ πολὺ μεγάλη, πολὺ παχειὰ ἀγελάδα. Πρῶτο, γιατὶ ὅσο μεγαλύτερη εἶναι ἡ ἀγελάδα τόσο πιὸ ἀκριβὰ στοιχίζει. Ἔπειτα, γιατὶ ὅσο μεγαλύτερη εἶναι τόσο περισσότερη τροφὴ θέλει καὶ δὲν ἐπιθυμοῦσα νὰ γίνη τὸ δῶρο μου αἰτία νὰ στενοχωρηθῆ ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα.

Τὸ κυριώτερο λοιπόν, γιὰ τὴν ὥρα, ἦταν νὰ μάθω τὴν τιμὴ τῶν ἀγελάδων ἤ, καλύτερα, μιᾶς ἀγελάδας ὅπως τὴν ἤθελα.

Εὐτυχῶς ποὺ αὐτὸ δὲν ἦταν δύσκολο. Τὴν ἡμέρα, στὸν ἐξοχικὸ δρόμο, τὸ βράδυ, στὰ χάνια, ἀπαντούσαμε συχνὰ βοσκούς, γελαδάρηδες ἢ ζωεμπόρους. Μποροῦσα λοιπὸν ἐξαίρετα νὰ ρωτήσω κανέν' ἀπ' αὐτούς.

Τὴν πρώτη φορὰ ὅμως ποὺ ρώτησα κάποιο γελαδάρη, ποὺ μοῦ φάνηκε καλὸς ἄνθρωπος, πόσο θὰ εἶχε μιὰ τέτοια καὶ τέτοια ἀγελάδα, αὐτὸς μὲ περιγέλασε κατάμουτρα. Κι' ἀφοῦ ξεκαρδίστηκε ἀπὸ τὰ γέλια, δίνοντας κάθε τόσο καὶ φοβερὲς γροθιὲς στὸ τραπέζι, ἐφώναξε τὸν ξενοδόχο:

— Ἂν τὸ βρῆς, τοῦ εἶπε, τί μὲ ρωτᾶ ὁ μικρὸς αὐτὸς μουζικάντης; Πόσο κοστίζει μιὰ ἀγελάδα, ὄχι πολὺ μεγάλη, οὔτε πολὺ παχειά. Ἔ, μὴν τὴ θέλει νὰ εἶναι καὶ γυμνασμένη σὰν τὸ σκύλο του;

Καὶ δῶσ' του πάλι γέλια.

Ἐγὼ ὅμως δὲν τὰ ἔχασα.

— Τὴ θέλω, εἶπα, νὰ κάνη καλὸ γάλα καὶ νὰ μὴν τρώη πολύ.

— Καὶ νὰ μὴ χορεύη στὸ σκοινί, σὰν τῆς παίζης τὴν ἅρπα;

Κι' ἐξακολούθησε τὶς ἀστειότητες. Ὕστερ' ὅμως, ἀφοῦ τελείωσε, φαίνεται, ὅσες μποροῦσε νὰ κατεβάση τὸ μυαλό του, εὐδόκησε νὰ μοῦ ἀποκριθῆ καὶ σοβαρά:

Εἶχε, μοῦ εἶπε, μιὰν ἀγελάδα, ποὺ θὰ μοῦ ἔκανε. Ἥμερη σὰν τὸ ἀρνάκι κι' ὄχι τόσο μεγάλη... Ἔδινε γάλα πολύ, καὶ τί γάλα; σωστὴ κρέμα!.... Καὶ δὲν ἔτρωγε σχεδὸν καθόλου. Ἂν εἶχα λοιπὸν νὰ τοῦ ἀραδιάσω δεκαπέντε π ι σ τ ό λ ε ς στὸ τραπέζι, μὲ ἄλλους λόγους ἑκατὸν πενῆντα φράγκα, ἡ ἀγελάδα θἆταν δική μου.

Κι' ἔλεγε, ἔλεγε. Ὅσο δυσκολεύθη-

κα νὰ τὸν κάμω νὰ μιλήση στὴν ἀρχή, ἄλλο τόσο καὶ νὰ τὸν κάμω νὰ σωπάση ἅμα πῆρε φόρα.

Τέλος πάντων μπορέσαμε νὰ πᾶμε νὰ πλαγιάσουμε. Ἐγὼ ὅμως δὲν κοιμήθηκα ἀμέσως. Συλλογιζόμουν ὅσα μοῦ εἶχε μάθει ἡ συνομιλία μὲ τὸν γελαδάρη.

Ἑκατὸν πενῆντα φράγκα! Ἤμουν μακριὰ ἀκόμα γιὰ νἄχω τόσο μεγάλο ποσό. Ἦταν ὅμως ἀδύνατο νὰ τὸ ἀποκτήσω; Ὄχι βέβαια. Ἂν ἡ καλοτυχία τῶν πρώτων ἡμερῶν ἐξακολουθοῦσε, μποροῦσα σιγά-σιγὰ νὰ μαζέψω ἑκατὸν πενῆντα φράγκα. Μόνο ποὺ θὰ χρειάζουνταν καιρός.

Τότε μιὰ καινούργια ἰδέα βλάστησε στὸ νοῦ μου. Ἄν, ἀντὶ νὰ πᾶμε τώρ' ἀμέσως στὸ Σιαβανό, πηγαίναμε πρῶτα στὴ Βάρση, θὰ κερδίζαμε καιρὸ καί, φυσικά, στὸν καιρὸ αὐτὸν θὰ κερδίζαμε καὶ χρήματα.

Ναί, στὴ Βάρση πρῶτα θὰ πηγαίναμε καὶ δὲν θἄβλεπα τὴ μάνα-Μπαρμπερίνα παρὰ στὸ γυρισμό. Κι' ὡς τότε σίγουρα θὰ εἶχα τὰ ἑκατὸν πενῆντα φράγκα ποὺ χρειάζουνταν, γιὰ νὰ παιχθῆ στὸ Σιαβανὸ ἡ φαντασμαγορία ἐκείνη ποὺ εἶχα σχεδιάσει: «Ἡ ἀγελάδα τοῦ Βασιλόπουλου».

Τὸ πρωῒ ἀνακοίνωσα τὴν ἰδέα μου στὸ Ματτία ποὺ δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρησι.

—Ἂς πᾶμε στὴ Βάρση, μοῦ εἶπε. Τ' ἀνθρακωρυχεῖα μπορεῖ νὰ εἶναι περίεργο θέαμα κι' ἤθελα νἄβλεπα κανένα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Ἡ μαύρη πόλι.

Ὁ δρόμος εἶναι μακρὺς ἀπὸ τὸ Μονταρζὶ στὴ Βάρση, ποὺ βρίσκεται σὲ μιὰ πλαγιὰ τοῦ μεγάλου βουνοῦ τῆς Καβέννας γυρμένη κατὰ τὴ Μεσόγειο. Πεντακόσια ὡς ἑξακόσια χιλιόμετρα κατ' εὐθεῖαν, ἀπάνω ἀπὸ χίλια μὲ τὰ στριφογυρίσματα ποὺ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ κάνουμε. Γιατὶ ἔπρεπε νὰ γυρεύουμε στὸ δρόμο μας χῶρες καὶ χωριά, γιὰ νὰ δίνουμε καρποφόρες παραστάσεις.

Μᾶς χρειάσθηκαν λοιπὸν τρεῖς ὁλάκαιροι μῆνες γιὰ νὰ κάμουμε τὰ χίλια αὐτὰ χιλιόμετρα. Μὰ ὅταν φθάσαμε στὰ περίχωρα τῆς Βάρσης, εἶδα πὼς δὲν πῆγε ἄδικα ὅλος αὐτὸς ὁ καιρός· στὸ πέτσινο πουγγί μου εἶχα φυλαγμένα ἑκατὸν εἰκοσιοκτὼ φράγκα. Δὲν μοῦ ἔλειπαν παρὰ εἰκοσιδύο, γιὰ ν' ἀγοράσω τὴν ἀγελάδα τῆς μάνας-Μπαρμπερίνας.

Ὁ Ματτίας ἦταν ὅσο κι' ἐγὼ εὐχαριστημένος κι' ὄχι λιγώτερο περήφανος ποὺ ἐβοήθησε κι' αὐτὸς νὰ κερδίσουμε τόσα χρήματα. Καὶ βέβαια ποὺ ἡ βοήθειά του ἦταν σημαντική, γιατὶ χωρὶς αὐτὸν καὶ τὸ κορνέτο του δὲν θὰ μπορούσαμε ποτέ, ὁ Κάπης κι' ἐγώ, νὰ μαζέψουμε ἑκατὸν εἰκοσιοκτὼ φράγκα!

Ἀπὸ τὴ Βάρση ὡς τὸ Σιαβανό, θὰ μαζεύαμε χωρὶς ἄλλο καὶ τὰ εἰκοσιδύο ποὺ μᾶς ἔλειπαν.

Ἡ Βάρση, πρὸ ἑκατὸν ἀκόμη ἐτῶν, δὲν ἦταν παρὰ ἕνα μικρό, φτωχὸ χωριό, χαμένο μέσα στὰ βουνά. Ἀλλὰ τὸ 1750 ἕνας γέρος εὐπατρίδης, ποὺ εἶχε τὴ μανία τῶν ἀνασκαφῶν, ἀνακάλυψε στὴ Βάρση στρώματα γαιάνθρακος. Στὴν ἀρχή, ὅλοι τὸν περιγελοῦσαν. Ὅταν μάλιστα ἔφθασε σὲ βάθος 150 μέτρων χωρὶς νὰ βρῆ τίποτα, οἱ φίλοι ἔκαμαν σοβαρὰ διαβήματα νὰ κλεισθῆ στὸ φρενοκομεῖο σὰν τρελλός, γιὰ νὰ μὴ κατασπαταλήση ὅλη του τὴν περιουσία στὶς μάταιες ἐκεῖνες ἀνασκαφές. Ὁ γέρος ὅμως δὲν ἄκουγε τίποτα· γιὰ νὰ γλυτώση ἀπὸ τὴ φαγωμάρα τοῦ κόσμου, ἐγκαταστάθηκε στὸ πηγάδι του καὶ δὲν ξαναβγῆκε πιά. Ἐκεῖ μέσα ἔτρωγε, ἐκεῖ μέσα κοιμοῦνταν. Οἱ ἐργάτες του, σὲ κάθε ἀξινιά, σήκωναν τοὺς ὤμους· ἡ πεποίθησι ὅμως τοῦ κυρίου τους τοὺς ἐγκαρδίωνε πάλι, ἐξακολουθοῦσαν νὰ σκάφτουν καὶ τὸ πηγάδι κατέβαινε. Σὲ βάθος 200 μέτρων βρῆκαν τέλος ἐκεῖνο ποὺ γύρευαν. Τότε, διὰ μιᾶς, ὁ γέρος εὐπατρίδης, ἀπὸ τρελλὸς γιὰ δέσιμο, ἀνακηρύχθηκε μεγαλοφυής. Ἀπὸ μιὰ μέρα σ' ἄλλη ἡ μεταμόρφωσί του ἔγινε τέλεια. Ἔτσι εἶν' ὁ κόσμος...

Σήμερα ἡ Βάρση εἶναι πόλι μὲ 12.000 κατοίκους καὶ μὲ μέλλον. Μὰ ὅ,τι κάνει τὸν πλοῦτό της δὲν εἶναι βέβαια κεῖνο ποὺ βρίσκεται ἀπάνω στὸ ἔδαφός της, παρ' ἀπὸ κάτω. Στὴν ἐπιφάνεια, πραγματικῶς, δὲν βλέπει κανεὶς παρὰ ἐδῶ κι' ἐκεῖ λίγα δένδρα καχεκτικά, μουριές, ἐληὲς καὶ καστανιές. Οὔτε δάση, οὔτε λειβάδια, οὔτε χωράφια, οὔτε περιβόλια. Παντοῦ σχεδὸν πέτρα, σταχτιὰ ἢ ἄσπρη.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Λένε πὼς κάποτε ἕνας πρεσβευτής, περιμένοντας στὴν αἴθουσα ἀναμονῆς ἑνὸς παλατιοῦ, γιὰ νὰ τὸν δεχθῆ ὁ Βασιληᾶς, ἄκουσε χαρούμενες φωνές, γέλια, θόρυβο στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ἡ περιέργεια — ποὺ εἶναι μάλιστα ἰδιαιτέρως ἀνεπτυγμένη στοὺς διπλωμάτες — τὸν ἔκαμε νὰ ρίψη μιὰ ματιὰ στὸ δωμάτιο. Ὁ Βασιληᾶς, γονατισμένος στὸ πάτωμα, μὲ τὰ ροῦχα ἀκατάστατα καὶ τὰ μαλλιὰ ἀνακατωμένα, εἶχε καβαλλικευμένο στὸν ὦμο του τὸ μικρό του παιδί κι' ἔπαιζε μαζί του, γελῶντας καὶ φωνάζοντας :

—Ὤ, συγγνώμην, Μεγαλειότατε, ἐτραύλισε ταραγμένος ὁ πρεσβευτής.

Ὁ Βασιληᾶς τὸν κύτταξε μὲ ἠρεμία.

—Ἔχετε παιδιά, κύριε πρεσβευτά;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε.

— Τότε μὲ καταλαβαίνετε.

Καὶ βέβαια πῶς νὰ μὴν τὸν καταλάβη ἕνας πατέρας; Πόσες φορὲς θὰ ἔχη κάμει κι' αὐτὸς παρόμοια παιγνίδια μὲ τὸ παιδί του! Πῶς νὰ μὴ νοιώση τὴν ἴδια χαρά, τὴν ἴδια σημασία καὶ τὴν ἀξία τῆς ἄμεσης καὶ βαθειᾶς ψυχικῆς ἐπαφῆς τοῦ γονιοῦ μὲ τὸ παιδί του;

Αὐτὴ τὴ χαριτωμένη καὶ χαρακτηριστικὴ σκηνὴ μοῦ ἔφερε στὴ μνήμη ἡ ὁμιλία τοῦ Ἀρχηγοῦ στὴν ὡραία συγκέντρωσι τοῦ Συλλόγου τῶν Γονέων. Μίλησε ὡς κυβερνήτης, μίλησε ὡς παιδαγωγός, ἀλλὰ μίλησε πρὸ πάντων ὡς Πατέρας. Ὅταν ἔπλεκε τὸν ὡραῖο ἐκεῖνο ὕμνο πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν, ἔνοιωθες καθαρὰ στὰ λόγια του τὸν παλμὸ τῆς καρδιᾶς ἑνὸς πατέρα. Κι' ὅταν ἔδινε τὶς ὑψηλές του συμβουλὲς στοὺς γονεῖς καὶ στοὺς δασκάλους, καταλάβαινες πὼς δὲν ἔβγαιναν μόνον ἀπὸ μιὰ φωτεινὴ κρίσι καὶ μιὰ σοφὴ πεῖρα, ἀλλὰ κι' ἀπὸ μιὰ ζεστὴ καὶ τρυφερὴ στοργή, τὴ στοργὴ ἑνὸς πατέρα.

Στὴ δική μας ψυχὴ καὶ στὴ σκέψι, πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τὸν κυβερνήτη κι' ἀπὸ τὸν παιδαγωγό, βλέπαμε τὴ στιγμὴ ἐκείνη τὸν πατέρα. Βλέπαμε τὸ Βασιληᾶ ποὺ παίζει μὲ τὸ παιδί του στὸ πάτωμα· βλέπαμε τὸν οἰκογενειάρχη, ποὺ ἀνάμεσα στὴ γυναῖκά του καὶ στὰ παιδιά του χαίρεται τὸ τραπέζι τοῦ γεύματος ἢ τὴ θαλπωρὴ τοῦ τζακιοῦ· βλέπαμε τὸ γονιό, ποὺ σκυμμένος δίπλα στὸ παιδί του, πάνω στὸ σχολικὸ βιβλίο ἢ τὸ τετράδιο, παρακολουθεῖ καὶ βοηθεῖ τὴ μελέτη του.

Τὰ βλέπαμε αὐτὰ καὶ νοιώθαμε καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸ νόημα καὶ τὸν παλμὸ τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἀρχηγοῦ. Νοιώθαμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν πιὸ γλυκοὶ καὶ τρυφεροὶ δεσμοὶ ἀπὸ τοὺς δεσμοὺς τῆς ἀγάπης ποὺ δημιουργεῖ ἡ οἰκογένεια· ὅτι δὲν ὑπάρχει ὑψηλότερη ἱκανοποίησι γιὰ τὸν εὐγενικὸ ἐγωϊσμὸ καὶ τὴ δημιουργικὴ τάσι τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴ συναίσθησι ποὺ χαρίζει ἡ οἰκογένεια, ὅτι ἁπλώνεται καὶ πλαταίνει τὸ «ἐγὼ» μας ὄχι μόνο γύρω μας, ἀλλὰ καὶ μέσα στὸ ἄγνωστο μέλλον· ὅτι δὲν ὑπάρχει πολυτιμότερη καὶ πλουσιώτερη πηγὴ χαρᾶς, γαλήνης, θάρρους καὶ δυνάμεως ἀπὸ τὴν πηγὴ τῆς στοργῆς, τῆς ἑνώσεως καὶ τῆς ἀλληλεγγύης ποὺ ἀποτελεῖ ἡ οἰκογένεια· ὅτι καὶ μέσα στὶς δυσκολίες καὶ μέσα στὶς στενοχώριες, τὶς ἀπογοητεύσεις καὶ τὶς θλίψεις τῆς ζωῆς, καὶ κάποτε καὶ τῆς ἴδιας τῆς οἰκογενείας, δὲν ὑπάρχει καλύτερο καὶ ἀσφαλέστερο καταφύγιο ἀπὸ τὴν συναίσθησι τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι καὶ σεῖς, ἀγαπητοί μου φίλοι, τὰ νοιώθετε βαθειὰ ὅλα αὐτά. Μελετῆστε τα, ἐνστερνισθῆτε τα ἀκόμη πιὸ βαθειά. Ἔχετε κι' ἕνα λόγο περισσότερο ἐσεῖς· γιατὶ ἐσεῖς, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἀτομικὴ σας οἰκογένεια, ἔχετε καὶ μιὰν ἄλλη μεγαλύτερη καὶ πλατύτερη οἰκογένεια, τὴν Ὀργάνωσί σας.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΤΑ ΚΕΙΜΗΛΙΑ ΤΗΣ ΛΑΥΡΑΣ

Γιά τή θεολογία καί τή νεοελληνική φιλολογία ὁ Ἄθως εἶναι ὅ,τι ἡ Ὀλυμπία γιά τήν ἀρχαιολογία. Στό Ἅγιον Ὄρος, τό Βατικανό αὐτό τῆς ὀρθοδοξίας, ζοῦν καί διατηροῦνται ἄθικτοι αἱ ἱεραί παραδόσεις, ἐξακολουθεῖ νά ὑπάρχη καί νά κτυπᾷ ἡ καρδιά τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. «Πασῶν τῶν ἀρετῶν καταγώγιον» εἶχεν ὀνομάσει ὁ αὐτοκράτωρ Ἀνδρόνικος Β΄ ὁ Παλαιολόγος τόν τόπον τῆς ταπεινότητος, ὅπου καλλιεργεῖται ἡ ἀρετή. Σέ μιάν ἐποχή πού ἰσχυρός ἄνεμος ἐθνικοῦ πνεύματος πνέει παντοῦ· σ' ἐποχή πού τά ἔθνη συγκεντροῦνται περί ἑαυτά γιά νά διεκδικήσουν τό δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως ὑπό τόν ἥλιον καί παίρνουν τονωτικά λουτρά στά καθαρά νερά τῶν ἰδίων των παραδόσεων· σέ μιά ἐποχή πού τάσις ἀνακαινίσεως παρατηρεῖται ζωηρά εἰς τόν Ἑλληνικόν κόσμον, μία ἔντονος κίνησις περί τόν Ἄθω, τό κέντρον καί τήν κοιτίδα τῶν ἐθνικῶν παραδόσεων, τόν νοῦν καί τήν ψυχήν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, δέν θά ἦτο χωρίς σκοπόν.

Διότι ὁ Ἄθως εἶναι τό μοναδικόν εἰς τόν κόσμον μουσεῖον τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Μπαίνοντας στό σκευοφυλάκιο τῆς μονῆς Μεγίστης Λαύρας, μέ τήν πρώτη ματιά πού θά ρίξετε, βλέπετε πόσο ζωντανή διετήρησε τό ράσο τήν ἐθνική καί θρησκευτική παράδοσι. Ἐδῶ ὑπάρχει ὁ πολυθρύλητος σάκκος τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκᾶ, πού τόν ἐδώρησε ὁ ἴδιος στό μοναστῆρι, μαζί μέ τήν αὐτοκρατορική μίτρα καί μ' ἕνα χειρόγραφο εὐαγγέλιο, πλουμισμένο στό μάλαμα καί στό διαμαντικό. Ὁ πατήρ Ἀθανάσιος, ὁ ἰατρός καί συγγραφεύς πού εἶναι ἡ ἱερωτέρα καί λογιωτέρα μορφή τοῦ Ἄθω, μᾶς ἀφηγήθη μέ δακρυσμένα μάτια μιά σκηνή πού τήν ἔζησεν ὁ ἴδιος πρό σαράντα χρόνων, ὅταν πρωτόγινε καλόγηρος. Ἐμόναζε τότε στή Λαύρα ἐξόριστος ὁ ἐθνομάρτυς πατριάρχης Ἰωακείμ ὁ Γ΄ ὁ μεγαλοπρεπής καί κάθε Πάσχα καί Χριστούγεννα χοροστατοῦσε στή λειτουργία φορῶντας τό σάκκο καί τή μίτρα τοῦ αὐτοκράτορος. Θυμᾶται ἀκόμη στά 1912, ὅταν τό θωρηκτόν μας «Ἀβέρωφ», μέ ὑψωμένο τό σῆμα τοῦ διαδόχου στρατηλάτου Κωνσταντίνου περνοῦσε πλάϊ στό ἀκρωτῆρι τοῦ Ἀκράθω, πηγαίνοντας στήν Καβάλλα. Οἱ καλόγηροι τῆς ἀρχαιοτέρας τῶν μονῶν ἐνόμισαν τότε ὅτι τό πολεμικό θά προσήγγιζε στόν ὁρμίσκο τοῦ μοναστηριοῦ καί ἑτοίμασαν τό σάκκο καί τήν μίτρα γιά νά στέψουν τόν ἀλησμόνητο στρατηλάτη αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου καί διάδοχον τῶν Παλαιολόγων στόν Καθολικό Ναό τῆς Μονῆς. Θά τοῦ προσέφεραν μάλιστα νά ὑπογράψη καί ἐπικυρώση μέ κιννάβαρι τά χρυσόβουλλα τῶν Παλαιολόγων, κάτω ἀπό τήν ὑπογραφήν των καί ὡς διάδοχος αὐτῶν. «Οἴμοι!, τίς δώσει μοι δακρύων ὀχετούς ἵνα θρηνήσω τήν διάψευσιν τῶν ὀνείρων μας»· συνεπέρανε μέ δάκρυα στά μάτια ὁ πατήρ Ἀθανάσιος.

Ὁ αὐτοκρατορικός σάκκος τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ εἶναι χρυσοκέντητος καί παριστᾷ ρόδα καί κρίνα μέ περιπλοκάδες. Ἔχει μῆκος ἕνα μέτρο καί 22 ἑκατοστά καί ζυγίζει δεκατέσσαρα κιλά, ὅλο καθαρό χρυσάφι. Πλάϊ στό σάκκο φυλάσσεται ἡ χρυσῆ μίτρα τοῦ ἰδίου,διακοσμημένη μέ πολύτιμους λίθους, ἀδάμαντας, σαπφείρους, ἀμεθύστους, μαργαρίτας, ἀμυθήτου ἀξίας. Τό εὐαγγέλιο ἐπίσης πού ἀφιέρωσεν ὁ αὐτοκράτωρ, γραμμένο μέ τό χέρι πάνω σέ περγαμηνή καί μέ ξώφυλλα στολισμένα μέ βαρύτιμα διαμαντικά, εἶναι ἄθικτο στό μουσεῖο τῆς μονῆς. Στόν ἐπενδύτη τοῦ εὐαγγελίου αὐτοῦ, χρυσάφι εἰργασμένο μέ τό χέρι, εἰκονίζεται ὁ Χριστός εὐλογῶν, ἔχοντας ἀριστερά του τόν Ἅγιο Βασίλειο καί δεξιά τόν Ἅγιον Ἀθανάσιον. Στίς τέσσαρες γωνίες του εἶναι κολλημένοι τέσσαρες μεγάλοι ἀμέθυστοι μέ τά γράμματα «Ι Σ. Χ Σ. ΝΙΚΑ».

Ὑπάρχει ἐκεῖ ἀκόμη, στό μουσεῖο τῆς Μεγίστης Λαύρας, ὁ χρυσός δίσκος τοῦ αὐτοκράτορος Θωμᾶ τοῦ Κομνηνοῦ, μέ πολυτίμους λίθους, ἔχοντας σκαλισμένη στή μέση τήν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορος. Ἐπίσης μιά κιβωτός τοῦ θυμιάματος, στολισμένη μέ μίλτους, πού τήν ἀφιέρωσαν στά 1644 ὁ Ἰωάννης Ματθαῖος, αὐθέντης τῆς Βλαχίας καί ἡ Δόμνα Ἑλένη. Ὑπάρχει ἀκόμη κι' ἕνα Εὐαγγέλιο σλαυϊκό, σέ μεμβράνη, πού ζυγίζει πάνω ἀπό σαράντα χιλιόγραμμα. Τό Εὐαγγέλιο αὐτό, πού τό κρατοῦν δύο διάκονοι στίς μεγάλες λειτουργίες τοῦ μοναστηριοῦ, τό δώρησε στά 1778 ἡ αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας Ἐλισσάβετ Πέτροβιτς. Ὁλόκληρα ἑρμάρια κλείνουν ἄμφια πολύτιμα μέ χρυσοκέντητους ἁγίους, ποιμαντορικές ράβδους καί ἄλλα κειμήλια. Μιά ράβδος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Διονυσίου τοῦ Βάρδαλη, ἐξαιρετικῆς ἐργασίας, τοῦ Ἰωακείμ τοῦ Γ΄ μίτρες πατριαρχῶν καί ἀρχιερέων, πετραχήλια, ὡράρια βυζαντινά μέ εἰκόνες τῶν Δεσποτικῶν καί Θεομητορικῶν ἑορτῶν, μία πολύτιμος εἰκών τοῦ ἀκαθίστου ὕμνου, βυζαντινῆς ἐποχῆς, ἡ σέλα τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ καί κατόπιν τοῦ σουλτάνου Μαχμούτ, παλαιότατα πινάκια τῆς Κιουτάχειας, τῆς Ρόδου καί τῆς Κίνας.

Ἡ μίτρα τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ

Ὑπάρχει ἀκόμη ἐκεῖ καί ἕνα πολύ περίεργο κειμήλιο, πού θεωρεῖται πρόδρομος τῆς νεωτέρας θεωρίας τοῦ Παστέρ, διά τῆς ὁποίας θεραπεύονται τά δαγκώματα τῶν φιδιῶν μέ ὀρούς ἀπό τούς ἀδένας τῶν ἰδίων. Εἶναι ἡ λεγομένη «γλῶσσα τῆς ἀσπίδος». Εἶναι μιά πριονιστή γλῶσσα τοῦ γνωστοῦ Ἀφρικανικοῦ φιδιοῦ «ἀσπίς», πού φυλάσσεται σέ μιάν ἀσημένια θήκη, μεγάλη ὅσο μιά παλάμη σέ σχῆμα ψαριοῦ. Τό κειμήλιο αὐτό τό ἔστειλε ὁ αὐτοκράτωρ Νικηφόρος Φωκᾶς στόν πρῶτο ἀσκητή τοῦ Ἄθω Ἅγιον Ἀθανάσιον, γιά νά θεραπεύωνται οἱ μοναχοί ἀπό τά δαγκώματα τῶν φιδιῶν, πού, καθώς θέλει ἡ παράδοσις, ἀφθονοῦσαν τότε ἐκεῖ. Στό ἴδιο κουτάκι βρίσκονται καί ἀδένες τοῦ τρομεροῦ φιδιοῦ. Ὅταν τούς βαπτίσης στό νερό μιά φορά, γίνεται τοῦτο ἀσφαλές ἀντίδοτο γιά τά δηλητήρια τῶν φιδιῶν καί διατηρεῖται ἄσηπτο χρόνια πολλά. Πολλοί καλόγηροι ἀπό τά μοναστήρια καί τίς σκῆτες τοῦ Ἄθω πηγαίνουν τακτικά, ὅταν ἔχουν ἀνάγκη καί θεραπεύονται μέ τή «γλῶσσα τῆς ἀσπίδος».

Εἶναι, αὐτά πού σᾶς εἴπαμε, τό ἕνα χιλιοστό καί λιγώτερο ἀπό τά σπουδαῖα κειμήλια τοῦ Βυζαντίου πού σώζονται στόν Ἄθω, ὅπου ἡ ζωή, ἀπό χίλια χρόνια, δέν ἔχει ἀλλάξει διόλου καί ὅπου πάλλει ἀκόμη ἡ καρδιά τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Εἶναι πράγματι ἡ περιήγησις τοῦ Ἄθω μία ἐπάνοδος στήν ἐποχή πού τά δυό σύμβολα «Θρησκεία - Πατρίς» ἀρρήκτως ἑνωμένα ἐθαυματούργησαν σέ ὅλα τά πεδία τοῦ ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ. Ἀπ' ἐδῶ, ἀπό τήν ἔρημη γωνίτσα τῆς γῆς πού λέγεται Λαύρα, ἐξεκίνησε, χίλια χρόνια πρίν, τό σκελετωμένο χέρι ἑνός ἁγιασμένου ἀσκητῆ καί ἔσεισε τά θεμέλια μιᾶς ἰσχυρᾶς περιόδου τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, γιά νά τήν κρατήση μέσα στά σύνορα τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ ἀσκητοῦ - αὐτοκράτορος Νικηφόρου Φωκᾶ καί τοῦ Τσιμισκῆ, τήν ὁποία, μέ τά ἱστορικά στοιχεῖα πού παρέχουν οἱ Λαυριῶτες μοναχοί, θά σᾶς ἀφηγηθοῦμε μέ λίγα λόγια σ' ἄλλο φύλλο.

Ἰ. Καζαντζάκης

> «Ἡ καλλιέργεια τῆς Ἑλληνικῆς γῆς στόν ἀνώτατο βαθμό ἀποτελεῖ γιά τόν καθένα καί τή κάθε μιά ἀπό σᾶς Ἐθνικό καθῆκον, ὅμοιο μέ τό καθῆκον τοῦ Στρατιώτου».
>
> Ι. Μεταξᾶς

Ὁ Σχηματισμὸς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Τριπόλεως προπορευόμενος τῆς λειτανίας κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πολιούχου τῆς πόλεως Νεομάρτυρος Παύλου.

Φαλαγγῖται Γυθείου.

1) Ἀπὸ τὴν ἑορτ
τὰ σχολεῖα Ἀθην
κὸν Ζεῦγος καὶ ὁ
Λέσχην τοῦ Ἐργα
3) καὶ 7) Ἀπὸ
Ε. Ο. Ν. ἐν Κομοτ
τῆς καλλιεργητικ
Ε. Ο. Ν Γιαννιτσ
φυγίων. 5) Φαλαγ
τὴν κατάθεσιν στε
σόντας. 6) Ὁρκω
Τρικκάλων 8) Ὁ
κης παρακολου
βάμβακος γινομέν
Ἐθνικῆς Ὀργαν

τῆς Σημαίας εἰς
ν 2) Τὸ Διαδοχι-
Ἀρχηγὸς εἰς τὴν
ομένου Κοριτσιοῦ.
τὰς ἑορτὰς τῆς
νῆ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει
ς ἐξορμήσεως. 4)
ν: Διάνοιξις κατα-
γῖται Λέσβου κατὰ
άνου διὰ τοὺς πε-
οσία Φαλαγγιτῶν
Π. Δ. Θεσσαλονί-
ῶν καλλιέργειαν
ην ὑπὸ μελῶν τῆς
ρσεως Νεολαίας.

Φαλαγγίτισσαι Κατερίνης.

Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς Ἰθάκης.

Τὸ Βῆμα τῶν νέων

ΧΘΕΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΡΑ...

I

Χρόνια παληά!... Ἡ Ἔνδοξη
κι' ὁλόγλυκεια Πατρίδα,
πεσμένη μέσ' στὴν συμφορά,
δὲν εἶχε πιά, καμμιά χαρά,
καμμιά δὲν εἶχ' ἐλπίδα...

II

Σὰν φτωχομάνα, ἄρρωστη
σιγόσβυνε — ὤιμένα —
δίχως ψωμὶ καὶ γιατρικά!
Καὶ τὰ παιδιά της, νηστικά
τὴν βλέπαν χλωμιασμένα...

III

Χρόνια παληά!... Ἀξέχαστα
τὰ μαυρισμένα χρόνια...
Χρόνια, μὲ βαρυχειμωνιές,
μ' ἀλώνια, δίχως θημωνιές.
Χρόνια γεμᾶτα χιόνια.

IV

Χρόνια ποὺ ἡ Πατρίδα μας,
ἡ Ἔνδοξη Ἑλλάδα,
μὲ πληγωμένα τὰ φτερά,
θρηνοῦσε μέσ' στὴ συμφορά,
κι' ἔλυωνε σὰν λαμπάδα!...

V

Χρόνια, ὅμως, ποὺ φύγανε...
Χρόνια, ποὺ πᾶνε... πᾶνε...
Τὰ σύννεφα τὰ σκοτεινά,
φύγανε, πᾶν ἀλαργινά
καὶ δὲν ξαναγυρνᾶνε.

VI

Χρόνια παληά, ποὺ πέρασαν...
Μὰ τώρα ἡ Πατρίδα,
ἀναστηλώθηκε γερά
καὶ στὴν καρδιά της — ὢ χαρά —
φωλιάζει ἡ ἐλπίδα.

VII

Ὁ ἥλιος τώρ' ἀνέτειλε...
Ἐλυώσανε τὰ χιόνια...
Φύγαν κι' οἱ βαρυχειμωνιές...
Τώρα, χρυσές οἱ θημωνιές,
γεμίζουνε τ' ἀλώνια.

VIII

Τώρα, γιὰ δές, βαδίζουνε
γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα,
ἀδελφωμένα τὰ παιδιά.
Καὶ μὲ ἑλληνικὴ καρδιά,
κρατοῦνε τὴ Σημαία.

IX

Τώρα, τριγύρω κοίταξε...
Γλυκολαλοῦν τ' ἀηδόνια...
Γύρω τριγύρω εὐωδιές...
Παντοῦ χαρούμενες καρδιές!!
Εὐτυχισμένα χρόνια!!!

ΕΜΜ. Γ. ΓΑΓΑΝΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Εὐλογημένη ἄς εἶσαι καὶ τρανή
ὢ δοξασμένη καὶ μεγάλη μας ἡμέρα
ὅπου ἔλαμψε ἡ γλυκειά σου χρυσαυγὴ
γιὰ νὰ φωτίσῃ τὴν Ἑλλάδα πέρα ὡς πέρα.

Σοῦ ψάλανε τραγούδια γιορτερά
Τετάρτη Αὐγούστου, ἡμέρα εὐλογημένη,
παντοῦ ἐσκόρπισες γαλήνη καὶ χαρά
μέρα γλυκειά, χιλιοτραγουδημένη.

ΜΑΙΡΗ Τ. ΛΥΡΙΤΑΚΙ

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΠΕΥΚΟΥ

Ἕνα ὡραῖο καλοκαιριάτικο πρωϊνό, ξεκινήσαμε — μία ὁμάς Φαλαγγιτῶν —, μὲ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη εἰς τὰ πρόσωπα καὶ μὲ τραγούδια, διὰ τὸ κοντινὸ δάσος.

Εἴχαμε προχωρήσει ἤδη πολὺ καὶ μπαίναμε μέσα στὸ δάσος τοῦ βουνοῦ, ὅταν βρήκαμε μιὰ γρηούλα, νὰ κάθεται σ' ἕνα κομμένο πλατὺν κορμὸ πεύκου καὶ νὰ ξεκουράζεται, γιατὶ εἶχε κουρασθῆ ἀρκετά, μαζεύοντας φρύγανα καὶ ξηρὰ κλαδιά, ποὺ τὰ εἶχε ἐκεῖ κοντὰ στὰ πόδια της ριγμένα.

Τὴν χαιρετήσαμε μὲ σεβασμὸ καὶ ἐγὼ τῆς εἶπα:

«Τί καλὰ ποὺ σοῦ ταίριασε, γιαγιά, αὐτὸς ὁ ξηρὸς κορμὸς ἐδῶ τοῦ πεύκου! Σὰν ἀναπαυτήριο σοῦ ἦλθε!...».

Ἡ γιαγιά, σ' αὐτὰ τὰ λόγια μου, σήκωσε τὰ βαθειὰ στὶς κόγχες τους χωμένα μάτια της καὶ μοῦ ἀπήντησε: «Ἄχ! Παιδί μου! Καλὸ τὸ ἀναπαυτήριό μου, ἀλλὰ ποῦ νάξευρες καὶ τὴν ἱστορία του!». Καὶ εἰς τὴν παράκλησί μας νὰ μᾶς τὴν πῇ, ἡ καλὴ γρηούλα ἄρχισε τὴν ἱστορία τοῦ πεύκου ὡς ἑξῆς:

«Μιὰ φορά, παιδιά μου, τὸ πεῦκο αὐτό, στ' ἀπαμεινάρια τοῦ ὁποίου κάθομαι, ἦταν ἕνα ψηλό, πολὺ μεγάλο δενδρί, μὲ καταπράσινα φύλλα καὶ μεγάλα καὶ γερὰ κλαδιά. Ὁποιος περνοῦσε κουρασμένος ἀπὸ τὴν κάψα τοῦ καλοκαιριοῦ, καθότανε κάτω ἀπὸ τὸν παχὺν ἴσκιο του καὶ ξεκουραζότανε, — σὰν καλὴ ὥρα ποὺ καθόμαστε κι' ἐμεῖς τώρα ἐδῶ, ζητῶντας λίγη δροσιὰ ἀπὸ τὰ μικρόπευκα αὐτά, — κι' ἔδειξε τὰ γύρω μας μικρὰ πεῦκα ποὺ μᾶς ἔστελναν τὴ δροσερὴ σκιά των —, ἐρχότανε καὶ οἱ τσομπάνηδες μὲ τὰ γιδοπρόβατά τους γιὰ νὰ τὰ φυλάξουν ἀπὸ τὴν μεγάλη μεσημεριάτικη ζέστη.

»Μιὰ μέρα ὅμως ὁ Γιάννης, ἕνας χωρικὸς ἀπὸ τὸ γειτονικὸ χωριό, ἦλθε στὸ δάσος γιὰ νὰ κόψῃ ξύλα. Κι' ἐπειδὴ εἶδε τὸ πεῦκο αὐτὸ νὰ ἔχῃ καλοδεμένο κορμό, γιὰ νὰ μὴ παιδεύεται, σκέφτηκε κι' ἀπεφάσισε νὰ τὸ κόψῃ. Κι' ἀπ' τὸν λόγον στὴν πρᾶξιν, σηκώνει τὸ κοφτερό του τσεκοῦρι καὶ μὲ τὶς τσεκουριές του τὸ ρίχνει κάτω. Μὰ μόλις ἔπεσε τὸ δένδρο, ὁ Γιάννης σὰν νὰ τάχασε, κι' ἄρχισε νὰ τρέχῃ πρὸς τὸ χωριό, ἀφίνοντας τσεκοῦρι καὶ σχοινιά, ποὺ εἶχε μαζί του καὶ τὸ σακκάκι του ἀκόμη.

»Ἔτρεχε μ' ὅλα του τὰ δυνατὰ γιὰ τὸ χωριό του. Κι' ἐκεῖ ποὺ ἔτρεχε, μιὰ μυστηριώδικη φωνὴ ἀπὸ πίσω του τοῦ ἔλεγε: «Γιάννη, γιατὶ ἔκοψες τὸ πεῦκο ποὔδιδε τόσα καλὰ στοὺς ἀνθρώπους τὸν ἴσκιο του στοὺς κουρασμένους διαβάτας καὶ τὰ γιδοπρόβατα, τὴν ρητίνη του καὶ τόσα ἄλλα;».

»Κι' ὁ Γιάννης, κατατρομαγμένος ἀπ' τὴ φωνὴ αὐτή, ὅλο καὶ ἔτρεχε. Πῆρε ἄλλον δρόμο ἀντὶ τοῦ χωριοῦ του καὶ βγῆκε σ' ἕναν ἔρημο καὶ ξηρὸ τόπο. Κατακουράστηκε... Ὁ ἱδρώτας ποτάμι ἔτρεχε ἀπὸ τὸ ρυτιδωμένο μέτωπό του. Εἶδε ἀπὸ μακρυὰ ἕνα δένδρο καὶ θέλησε νὰ πέσῃ κάτω ἀπ' τὴ σκιά του, νὰ ξεκουρασθῇ. Μόλις ὅμως πλησίασε καὶ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ δένδρου, αὐτὸ σὰν μαγεμένο μάζεψε τὰ κλαδιά του καὶ ἄρχισε νὰ φεύγῃ. Ὁ Γιάννης καταλυπημένος καὶ περισσότερο τρομαγμένος, σηκώνεται καὶ ἀρχίζει νὰ τρέχῃ πάλι, ἐνῷ ἀπὸ πίσω του ἀκούει τὴν ἴδια φωνὴ νὰ τοῦ λέγῃ τὰ ἴδια λόγια: «Γιάννη, γιατὶ ἔκοψες τὸ πεῦκο;...».

»Κ' ἐκεῖ ποὺ ἔτρεχε βλέπει ἀπὸ μακρυὰ μιὰ βρυσοῦλα. Τὴν πλησιάζει γιὰ νὰ σβύσῃ τὴ δίψα του, καί, μόλις σκύβει νὰ πιῇ νερό, κι' αὐτὴ σὰ μαγεμένη στέρεψε εὐθὺς κι' ὁ Γιάννης, ἀκόμη πιὸ λυπημένος καὶ τρομαγμένος, τρέχει πάλι μέσ' στὸ λιοπύρι,ἐξαντλημένος κι' ἀποκαμωμένος, ἐνῷ στ' αὐτιά του ἀντηχοῦν μὲ σαρκασμὸ τὰ ἴδια λόγια.

»Δὲ βάσταξε πιὸ πολὺ καὶ ἐκεῖ ποὔτρεχε μέσα σὲ κάτι ἀγκάθια, ἀπ' τὰ ὁποῖα, ἀπ' τὴν μεγάλη κούρασι καὶ τὸν τρόμο ποὺ εἶχε πάρει, καὶ τὴν καλοκαιρινὴ μεγάλη ζέστη, ἔσκασε μέσ' στ' ἀγκάθια πρὶν προφθάσῃ νὰ πάῃ στὸ χωριό του... Ὥστε, βλέπετε, καλὰ μου παιδιά, ποὺ τὸ δένδρο αὐτὸ ἔχει μεγάλη ἱστορία;». Αὐτὰ εἶπε ἡ γρηοῦλα καὶ σώπασε.

Ἀφοῦ τὸν εὐχαριστήσαμε καὶ τὴν ἀποχαιρετήσαμε, ξεκινήσαμε διὰ τὸν δρόμον μας. Καί, συνεχίζοντας τὴν πορεία μας, εἶπα στοὺς συναδέλφους μου:

«Προσέξατε παιδιὰ τί καλὴ καὶ πόσο διδακτικὴ ἱστορία μᾶς εἶπε ἡ καλὴ αὐτὴ γρηούλα; Ξέρουμε ὅλοι ἀπὸ τὸ σχολεῖο τὴν μεγάλη χρησιμότητα τῶν δένδρων. Γι' αὐτὸ λοιπόν, ἀγαπητοί μου, πρέπει ν' ἀγαποῦμε, νὰ προστατεύωμε καὶ νὰ περιποιούμεθα τὰ δένδρα, ὅσον καὶ τοὺς ἑαυτούς μας καὶ τοὺς συνανθρώπους μας, γιατὶ μερικὰ δένδρα ἀξίζουν περισσότερο ἀπὸ μερικοὺς ἀνθρώπους. Αὐτὸ μᾶς διδάσκει, σ' αὐτὸ μᾶς παρορμᾷ ὁ σοφὸς καὶ Μέγας Ἀρχηγός μας! Ἐμπρὸς λοιπὸν στὰ δένδρα, στὴν καλλιέργεια, στὴν περιποίησι καὶ ἀγάπη τῶν μεγάλων αὐτῶν συντελεστῶν τῆς ὑγείας μας καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἔθνους μας!...».

Ὀκτώβριος 1919.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Θ. ΣΠΟΝΤΗΣ

«ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΥ...»

Μέσ' στῆς αὐγῆς τὶς ὀμορφιές, μέσ' στοῦ γιαλοῦ τὰ κάλλη
νὰ τὸ νησί μου ὁλόχαρο 'κεῖ πέρα ξεπροβάλλει.
Βουνοκορφὲς ἀπάτητες, βουνές, ποὺ ξεχωρίζουν
πρῶτες αὐτὲς χαρούμενες τὸν ἥλιο χαιρετίζουν.
Νά τὰ βουνὰ τὰ ὁλόχλωρα, οἱ ἀκροθαλασσιές του
καὶ τὸ δροσᾶτο ἀέρι του μὲ τὶς μοσχοβολιές του.
Τὰ φτωχικὰ σπιτάκια του ποὺ φαίνουντ' ἕνα-ἕνα
κάτασπρα πέρα στὶς πλαγιὲς ψηλὰ σκαρφαλωμένα.
Πιὸ κάτω, τὸ λιμάνι του μὲ τὶς μικρὲς βαρκοῦλες
μὲ τὰ τρεχαντηράκια του καὶ μὲ τὶς φαροποῦλες,
ποὺ τ' ἀσημένια του νερὰ γλυκὰ τὶς περιζώνουν
κάτω ἀπ' τὸν ξάστερο οὐρανό, τὶς κρυφοκαμαρώνουν.
Στὰ γαλανὰ παλάτια του τὴ βάρκα του ξανοίγει
ἕνας ψαρᾶς ποὺ ράθυμα τὰ δίχτυα ξετυλίγει...
Πῶς νοσταλγῶ τὶς λαγκαδιές, τοὺς κάμπους, τὰ ρουμάνια
π' ὁλόγλυκα μέσ' στὰ γκρεμνὰ ἀντιλαλοῦν τροκάνια.
Τὰ προβατάκια τὰ λευκά, τὶς δροσερὲς βρυσοῦλες
ποὺ στ' ἀσημένια τους νερὰ ποτίζουν βοσκοποῦλες...
... Νησί μου θάρθω κάποτε κοντά σου πιὰ νὰ ζήσω
τὸ χῶμα ποὺ μὲ γέννησε νὰ σκύψω νὰ φιλήσω.

ΜΗΝΑΣ ΕΜΜ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Γονατιστὸς στὴν ἅγια Σου εἰκόνα
Χριστούλη μου, θερμὰ Σὲ προσκυνῶ,
χάρισε γεία, χαρὰ στὸ σπιτικό μας,
γλυκειὰ ματιὰ σὲ μὲ τὸν ταπεινό.

Σ' ὅλον τὸν κόσμο χάρισε τὴν πλούσια
τὴ χάρι, ποὺ ζητοῦν ἄθῳοι, κακοί,
βάλσαμο γλυκοστάλαζε καὶ σκόρπα
μακροθυμίας δῶρα δῶ καὶ κεῖ.

Στὴ δόλια μου Πατρίδα δῶσε πάλι
τὴν πρωτινή της δόξα κι' ἀντρειά...
... Γίνου λιβανιστῆρι σὺ καρδιά μου
λιβανωτὸς ὢ! λόγια μου ἁγνά.

Κ. ΔΟΥΡΑΜΑΝΗΣ

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ τὰ βλέμματα ὅλωνῶν στράφηκαν πρὸς ὅλα τὰ μέρη καὶ σταμάτησαν στὸ βράχο, ὅπου συνήθιζε νὰ στέκεται ὁ ἄλμπατρος.

Μὰ οὔτε τὸν εἶδαν, οὔτε ἄκουσαν καθόλου τὴ γνώριμη φωνή του.

Μὲ τὴν ἰδέα πὼς ἂν τὸ παιδὶ εἶχε πέσει σὲ καμμιὰ τρύπα, θἄμενε κεῖ μέσα ὅλη τὴ νύχτα, ξανάρχισαν νὰ ψάχνουν. Ἄναψαν καὶ μιὰ φωτιὰ ἀπὸ φύκια στὴν ἀρχὴ τοῦ ἀκρωτηριοῦ, γιὰ νὰ μπορῆ τὸ παιδὶ νὰ ὁδηγηθῆ, ἂν ξαναγύριζε μονάχο του.

Τί θλιβερὴ νύχτα! Θλιβερωτάτη κι' ἀπελπιστικώτερη ἀπ' ὅλες ὅσες εἶχαν περάσει οἱ ναυαγοὶ στὴν ἐρημιὰ ἐκείνη!

Τὰ χαράματα, ὁ οὐρανὸς ἄρχισε νὰ σκεπάζεται ἀπὸ σύννεφα κι' ὁ ἀγέρας νὰ γυρίζη στὸ βοριᾶ. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἡ κυρία Οὐόλστων σηκώθηκε, καὶ πρὶν προφθάση νὰ τὴν κρατήση κανένας, ὥρμησε ἔξω, ξεφωνίζοντας σπαρακτικά:

— Τὸ παιδί μου!.. τὸ παιδί μου!

Τὸ πρωΐ, κατὰ τὶς πέντε, ὁ Φρίτς, ἀκουμπησμένος στὸ βάθος τῆς σπηλιᾶς ἐνόμισε πὼς ἄκουε σὰ μιὰ κραυγήν.

— Ναί... ἀκούω φωνὴ πουλιοῦ.

— Ἔχεις δίκηο! φωνὴ πουλιοῦ! ἐπανέλαβε ὁ πλοίαρχος, ποὺ εἶχε κι' αὐτὸς πλησιάσει ν' ἀφουγκρασθῆ πίσω ἀπὸ τὸ τοίχωμα.

Φώναξαν καὶ τὸν Τζὼν Μπλὸκ κι' ἀφοῦ κόλλησε ταὐτί του στὸν τοῖχο, ὁ ναύκληρος εἶπε:

— Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ ἄλμπατρου!... τὴ γνωρίζω!

Εὐθὺς ἄναψε ἕνα μεγάλο σπαρματσέτο. Κι' ἀφοῦ κοίταξε καλὰ ὅλο τὸν τοῖχο καὶ βεβαιώθηκε πὼς δὲν ὑπῆρχε πουθενὰ καμμιὰ τρύπα, ὥστε νὰ πέρασε ὁ ἄλμπατρος ποὺ ἀκουγόταν ἀπὸ μέσα, ἐξέτασε καὶ τὸ δάπεδο. Κι' ἐκεῖ, στὸ βάθος, κολλητὰ σχεδὸν στὸν τοῖχο, ἀνακάλυψε μιὰ τρύπα, ποὺ εἶχε διάμετρο ὡς εἰκοσιπέντε δακτύλους, ἐπομένως μποροῦσε νὰ πέρασαν ἀπ' αὐτὴ καὶ τὸ πουλὶ καὶ τὸ παιδί.

Ἡ Τζέννυ ἔσκυψε τότε στὴν τρύπα κι' ἔκραξε πολλὲς φορὲς τὸν ἄλμπατρο, ποὺ ἤξευρε τὴ φωνή της.

Τῆς ἀποκρίθηκε μιὰ κραυγὴ καὶ σχεδὸν ἀμέσως ὁ ἄλμπατρος βγῆκε ἀπὸ τὴν τρύπα.

— Μπόμπη!.. Μπόμπη! τοῦ φώναζε.

Μὰ οὔτε ἀποκρίθηκε τὸ παιδί, οὔτε καὶ φάνηκε.

Τότε ὁ ναύκληρος ἔσκυψε, μεγάλωσε τὴν τρύπα, ρίχνοντας τὴν ἄμμο πίσω του, καὶ χώθηκε μέσα.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο ξαναγύρισε, κρατῶντας τὸν μικρὸ Μπόμπη στὴν ἀγκαλιά του λιγοθυμισμένο.

Μὲ τὰ φιλιὰ τῆς μητέρας του, τὸ παιδὶ δὲν ἄργησε νὰ συνέλθη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

— Ἂς εἶναι, εἶπε ὁ ναύκληρος. Κάθε κακὸ ἔχει καὶ τὰ καλά του. Νά, ποὺ μὲ τὸ ἐπεισόδιο τοῦ Μπόμπη, ἀνακαλύψαμε κι' ἄλλη μιὰ σπηλιά...

— Καὶ ποιὸς ξέρει ὡς ποῦ νὰ φθάνη! συμπλήρωσε ὁ πλοίαρχος.

— Ἂς δοῦμε! ἀποκρίθηκε ὁ ναύκληρος.

Μπῆκαν λοιπὸν ὅλοι στὴ δεύτερη σπηλιά, καὶ μὲ τὸ φῶς τῶν κεριῶν π' ἄναψαν, τὴν κοίταξαν καλά. Ἦταν βαθύτερη ἀπὸ τὴν πρώτη, στενότερη, ἀλλὰ μακριὰ ἕως ἑκατὸ πόδια. Ἦταν σὰν ἕνας διάδρομος, δέκα - δώδεκα πόδια πλατὺς καὶ ψηλὸς ἄλλο τόσο. Προχώρησαν καμμιὰ πενηνταριὰ βήματα στὸ διάδρομο ἐκεῖνο. Ἐκεῖ ἀπάντησαν ἕναν τοῖχο ποὺ τοὺς ἀνάγκασε νὰ σταματήσουν. Κοίταξαν μὲ τὸ φῶς ὅλη του τὴν ἐπιφάνεια, ἀπὸ τὸ δάπεδο ὡς τὸ θόλο. Ἀλλὰ ἔχασαν κάθε ἐλπίδα νὰ εἰσχωρήσουν βαθύτερα μέσα στὸ βράχο, ἐπειδὴ ὁ τοῖχος ἐκεῖνος δὲν παρουσίαζε παρὰ στενὲς σχισμάδες, ποὺ μόλις χωροῦσαν ἕνα χέρι.

Καὶ βγῆκαν ἀπογοητευμένοι.

Τὸ ἴδιο βράδι ὁ καιρὸς ἄλλαξε. Καὶ τὴ νύχτα ξέσπασε θύελλα, καὶ κεῖ ἀπέξω ἀπ' τὴ σπηλιά, ἔπεσε κεραυνὸς ποὺ τοὺς ξύπνησε ὅλους.

Τρομαγμένες κι' οἱ γυναῖκες πετάχθηκαν κι' αὐτές.

Ὁ κεραυνὸς εἶχε ἀνάψει τὸ ξερόχορτο, ποὺ καίγονταν γρήγορα σὰν ἄχυρα, κι' ὁ ἄνεμος βοηθοῦσε τὴν πυρκαϊά.

Σ' ἕνα τέταρτο τῆς ὥρας, ἡ πυρκαγιὰ ἁπλώθηκε σ' ὅλο τ' ἀκρογιάλι, κι' ἐκτὸς ἀπὸ λίγους σωροὺς στ' ἀκρωτήρι, δὲν ἔμεινε τίποτε σχεδόν.

Τὴν ἀκόλουθη μέρα σκέφθηκαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὴ δεύτερη σπηλιὰ γι' ἀποθήκη καὶ νὰ κουβαλήσουν ἐκεῖ μέσα ὅ,τι καύσιμο ὑλικὸ τοὺς ἔμενε.

Ξαναγύρισε κρατῶντας τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά

Πρωτύτερα, ὁ Φρὶτς θέλησε νὰ κάνη ἄλλη μιὰ ἐπιθεώρησι. Καὶ πῆρε ἕνα κερί, μπῆκε στὴ δεύτερη σπηλιὰ καὶ προχώρησε ὡς τὴν ἄκρη.

Ἐκεῖ, ἄξαφνα, αἰσθάνθηκε ἕναν κρύο ἀέρα καὶ συγχρόνως ἄκουσε σὰν κάποιο σφύριγμα.

Τὴν ἴδια στιγμὴ τὸ κερί του ἔσβυσε ἀπὸ μιὰ δυνατὴ πνοὴ ἀνέμου.

Ἀμέσως ὁ πλοίαρχος Γκούλδ, ὁ Τζὼν Μπλόκ, ὁ Φραγκῖσκος, ὁ Τζέϊμς, μὲ τὸν Φρὶτς μπροστά, ἄναψαν κεριά, μπῆκαν στὴ δεύτερη σπηλιά, καὶ βεβαιώθηκαν πὼς πραγματικὰ ἐκεῖ μέσα φυσοῦσε.

Τότε ὁ ναύκληρος, κατεβάζοντας τὸ κερί του στὸ ἔδαφος, παρατήρησε πὼς ὁ τοῖχος ποὺ ἔκλεινε τὸν διάδρομο ἦταν ἕνα σωρὸς πέτρες.

Εὔκολα ἀνοίχθηκε τὸ πέρασμα ποὺ τὸ ἔφραζαν οἱ πέτρες. Ἀπὸ χέρι σὲ χέρι τὶς ἔβγαζαν, κι' ὅσο προχωροῦσε ἡ ἐργασία, τὸ ρεῦμα τοῦ ἀέρα γινόταν δυνατώτερο.

Σ' ἕνα τέταρτο ἡ ἐργασία τέλειωσε καὶ πρῶτος πέρασε ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα ὁ Φρίτς.

Ἦταν ἕνα πλάγιο φαράγγι πέντ' ἔξη πόδια πλατύ, καὶ χανόταν σὲ μεγάλο ὕψος, ἀνάμεσα σὲ δυὸ τοιχώματα τοῦ βράχου. Κι' ἀπάνω, ψηλά, φαινόταν μιὰ λουρίδα οὐρανοῦ! Περιττὸ νὰ ποῦμε τί ἐντύπωσι τοὺς ἔκανε αὐτὴ ἡ ἀνακάλυψι.

Κατὰ διαταγὴ λοιπὸν τοῦ πλοιάρχου, ἀφοῦ ἐπρογευμάτισαν, πῆραν μαζί τους τρόφιμα γιὰ κάμποσες μέρες καὶ ξεκίνησαν. Ὁ ἄλμπατρος ἀκολουθοῦσε τὴ Τζέννυ κι' ὁ μικρὸς Μπόμπης τὸν ἄλμπατρο. Ἄφησαν τὴ μεγάλη σπηλιά, πέρασαν στὸ διάδρομο καὶ χύθηκαν στὸ φαράγγι.

Τέλος, ὕστερ' ἀπὸ ἄπειρους κόπους καὶ δυσκολίες ποὺ ὁλοένα μεγάλωναν, κατάφεραν λίγο πρὶν ἀπὸ τὶς πέντε, νὰ βρεθοῦν στὴν κορυφή.

Μὰ δὲν εἶδαν τίποτα! Οὔτε κατὰ τὴ μεσημβρία, οὔτε κατὰ τὴν ἀνατολή, οὔτε κατὰ τὴ δύσι.

Τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀπέραντη θάλασσα! Καὶ τί ἀπογοήτευσι γιὰ τοὺς ναυαγούς, ποὺ ἐνόμιζαν πὼς θὰ ἰδοῦν, πίσω ἀπὸ τὴν ἄγονη βραχοσειρά, καμμιὰ χώρα γόνιμη, πράσινη, δασωμένη. Τίποτα! Καλύτερος ἦταν ὁ Ὅρμος τῶν Χελωνῶν. Ἐκεῖ τουλάχιστο ἔβλεπες καὶ κανένα θαλασσόχορτο...

Ἦταν πέντε ἡ ὥρα κι' ἔπρεπε νὰ βιαστοῦν.

Ὁ ἥλιος ἔγερνε γρήγορα ἀνάμεσα στὰ σύννεφα ποὺ τάδιωχνε ὁ βοριᾶς. Καὶ θέλανε δυὸ ὧρες γιὰ νὰ γυρίσουν πίσω στὸν Ὅρμο τῶν Χελωνῶν.

— Πᾶμε! εἶπε σὲ λίγο ἡ Τζέννυ.

Ἄξαφνα, ὁ Τζὼν Μπλὸκ σηκώθηκε, καὶ βάζοντας τὸ χέρι του σὰ χωνὶ στ' αὐτί του, ἀκροάσθηκε.

Εἶχε ἀκουσθῆ ἕνας κρότος σὰ βροντὴ μακρινή.

— Κανονιά! φώναξε ὁ Τζὼν Μπλόκ.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΤΗΛΗ τοῦ Γιατροῦ

Χοιραδική — λυμφατική κρᾶσις

Σὲ προηγούμενο ἄρθρο μας ἀσχοληθήκαμε μὲ τὰ χελώνια ἢ χοιραδικὰ μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἀποβάλωμε ἀπὸ τὸν κόσμο τὸ φόβο ποὺ ἔχει γιὰ τὰ παιδιὰ ποὺ πάσχουν ἀπὸ αὐτὸ τὸ νόσημα, νομίζων πὼς εἶναι φυματικὰ καὶ ἐλπίζω πὼς ἐπέτυχα τοῦ σκοποῦ μου. Σήμερα θὰ μιλήσωμε γιὰ τὴ χοιραδικὴ κρᾶσι ὡρισμένων παιδιῶν ἢ ὅπως λέγεται καλλίτερα ἐπιστημονικὰ λυμφατικὴ ἢ ἀδενικὴ κρᾶσις. Ἡ διαταραχὴ αὐτὴ τοῦ ὀργανισμοῦ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι, στὴν ἀρχὴ τοὐλάχιστον, μὲ τὴ φυματίασι, ἀλλὰ μὲ τὴ ζωή, τὴν διατροφὴ καὶ τὴν καθόλου ἀνάπτυξιν καὶ ἀνατροφὴν τοῦ παιδιοῦ ἀπὸ τῆς βρεφικῆς ἡλικίας. Πρόκειται περὶ τοῦ τύπου τοῦ ἀσθενικοῦ ἢ φιλάσθενου παιδιοῦ ποὺ ξέρομε ὅλοι μας. Ὁ τύπος αὐτὸς εἶναι ἄρρωστος ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ γεννήθηκε, δὲν ὑπῆρξε ἀρρώστεια ποὺ νὰ μὴ τὴν πέρασε. Ἄρχισε ἀπὸ 3 μηνῶν μὲ διάρροια, μὲ τὴν ὁποία βασανίστηκε χρόνια ὡς ποὺ νὰ γίνη καλὰ καὶ μαζὶ μ' αὐτὸν βασανίστηκαν γονεῖς καὶ γιατροί. Κατόπιν ἄρχισαν τὰ συχνὰ κρυολογήματα, γρίππες, συνάχια, ἀμυγδαλές, βρογχίτιδες καὶ κάθε ἀέρας ποὺ φυσοῦσε ἦτο γι' αὐτὸν καταστρεπτικός. Ἔπειτα οἱ ἀδένες τοῦ λαιμοῦ ποὺ πρήζονταν καὶ ξεπρήζονταν, ὑπῆρξαν ἀφορμὴ νὰ γυρίσουν ὅλους τοὺς γιατροὺς μέχρις ὅτου πιστέψουν ὅτι δὲν εἶναι φυματικοί, κι' ἀκόμη δὲν τὸ πιστεύουν καλὰ καλά, γιατὶ ὅποιος γιατρὸς ἐπισκεφθῆ κανένα γειτονόπουλο πᾶνε καὶ τὸν Τάκη νὰ τὸν δείξουν γιὰ νὰ τοὺς πῆ τὴ γνώμη του στὰ πεταχτά.

Ὕστερα τὰ σπειριά, ἐτρόμαξαν ὡς ποὺ νὰ τὰ γιατρέψουν. Τὸ χρῶμα πάντοτε ὠχρὸ καὶ τὸ πρόσωπο ἐλαφρῶς πρησμένο. Εἰς τὰ οὖρα ἄλλοτε εἶχε λεύκωμα καὶ ἄλλοτε ὄχι. Κάθε χρόνο τὴν ἄνοιξι πάθαινε πονόματο, ἄργησαν ὅμως νὰ πιστεύσουν πὼς δὲν ὀφείλεται σὲ μόλυνσι ἀλλὰ στὴ γενικὴ δυσκρασία τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ ὅτι παρέρχεται κι' αὐτὸς ὅπως καὶ τὰ ἄλλα νοσήματα μὲ μιὰ καλὴ καὶ συστηματικὴ θεραπεία. Ὕστερα τὰ ἀτελείωτα δέκατα τοῦ πυρετοῦ προξενοῦν στοὺς γονεῖς τρόμο καὶ συνεχῆ θλῖψι. Ὁ φόβος καὶ τρόμος τῶν κρυολογημάτων κάνει τοὺς γονεῖς νὰ τὸν ντύνουν σὰν κρεμμύδι. Ὅταν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμε ἕνα τέτοιο ἄρρωστο περισσότερο μᾶς ἀπασχολεῖ τὸ ντύσιμο καὶ γδύσιμο τοῦ παιδιοῦ παρὰ ἡ προσεκτικὴ ἐξέτασις. Κρεμμύδια σωστά. Καὶ τί κάνουν; τὸ ἀντίθετον, ἱδρώνουν ἀπὸ τὰ πολλὰ ροῦχα καὶ ἀρρωσταίνουν συνεχῶς. Ἂν τοὺς πῆς ἐλάφρωσέ το, σὲ κοιτάζουν περίεργα σὰν νὰ τοὺς φαίνεσαι τρελλός. Εἶναι δὲ περίεργο πὼς ἐνῶ ἀκοῦνε τοὺς γιατροὺς σὲ ὅ,τι τοὺς λένε, ἀκόμη καὶ ὅταν τοὺς ἀναγράφουν 20 φάρμακα, τὶς περισσότερες φορὲς ἄχρηστα, δὲν τοὺς ἀκοῦνε στὸ πιὸ λογικό, στὸ ἐλάφρωμα τῶν ρούχων. Ὅλες ἡ ἀνωτέρω διαταραχὲς ἔκαναν τὸ παιδὶ νευρικό, μίζερο καὶ ἐγωϊστή. Δὲν θέλει νὰ ἀκούση κανένα, δὲν τρώγει τίποτε ἀπὸ ἰδιοτροπία καὶ ἀπὸ πραγματικὴ ἀνορεξία διότι εἶναι συνεχῶς ἀδιάθετο. Δημιουργεῖται ὡς ἐκ τούτου ἕνας ἀτελείωτος φαῦλος κύκλος ἀσθενειῶν, ἀνωμαλιῶν, φόβων καὶ στενοχώριας οἰκογενειακῆς. Ἐξακολουθεῖ δὲ ἡ κατάστασις αὐτὴ μέχρι τοῦ 12 ἢ 15ου ἔτους, ὁπότε ἐὰν δὲν ἔχη θεραπευθῆ, διατρέχει τὸν κίνδυνον νὰ ἐμπλακῆ καὶ μὲ τὴν φυματίασιν ποὺ ἐμφωλεύει σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία.

Ἡ θεραπεία εἶναι δυσκολωτάτη, εἶναι ἔργον Ἡράκλειον, τόσον ὥστε οἱ περισσότεροι γιατροὶ λιποψυχοῦντες παραιτοῦνται τῆς θεραπείας ἐκ τοῦ φόβου τῆς ἀποτυχίας ἢ ἐκ τῶν συνεχῶν ἐνοχλήσεων γονέων καὶ ἀρρώστου. Δὲν εἶναι ὅμως ἠθικὸν οὔτε ὁ ὅρκος τοῦ ἰατροῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐγκαταλειφθῆ εἰς τὴν τύχην του ἕνα νέο παιδί, κεφάλαιο μέγα γιὰ τὴν κοινωνία, διότι θὰ συναντήσωμε τὴν ἰδιοτροπίαν τῶν γονέων ἢ τὰς ἀρνήσεις καὶ ἐνοχλήσεις τοῦ ἀρρώστου. Ὁ σημερινὸς ἄρρωστος καὶ ἐπιβλαβὴς νέος διὰ τῆς θεραπείας θὰ ἀποβῆ ὑγιὴς καὶ χρήσιμος, τόσον εἰς τὴν οἰκογένειάν του, ὅσον καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν. Πρῶτον λοιπὸν ἔργον μας εἶναι ἡ νουθεσία ἀρρώστων καὶ γονέων καὶ ἡ ἀπόκτησις ἐμπιστοσύνης, ὥστε νὰ ἀκουσθῆ ὁ γιατρὸς εἰς ὅ,τι συστήση. Δεύτερον θὰ διορθώσωμεν τὸν τρόπον τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ, ἡ σκληραγώγησις, ἡ ζωὴ εἰς τὸν καθαρὸν ἀέρα, ἡ καλὴ διατροφὴ κλπ. θὰ ἀποτελέσουν κύριον μέλημα μας. Τρίτον διὰ φαρμάκων, ἐνέσεων κλπ. θὰ προσπαθήσωμεν νὰ καθαρίσωμεν τὸν ὀργανισμὸν ἀπὸ τὰ μικρόβια, τοξῖνες καὶ διάφορα ἄλλα προϊόντα τῆς κακῆς λειτουργίας τῶν διαφόρων σπλάχνων. Καὶ τέταρτον διὰ θεραπείας συστηματικῆς καὶ ἴσως μακρᾶς θὰ τονώσωμεν τὸν ἀδύνατον καὶ ἐξησθενημένον ὀργανισμὸν τοῦ παιδιοῦ, ὥστε νὰ ἀποβῆ τελείως ὑγιής.

Ἡ συνεχὴς καὶ μακρὰ θεραπεία ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ ἔχει διττὸν σκοπόν, πρῶτον τὸν συνεχῆ ἔλεγχον καὶ διόρθωσιν τῶν κακῶν ὅρων τῆς ζωῆς τοῦ παιδιοῦ καὶ δεύτερον τὴν ἐφαρμογὴν καταλλήλου θεραπείας ἀναλόγου πρὸς τὸν ἑκάστοτε παρουσιαζόμενον ὀργανισμόν.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Τὰ ζῷα τῶν βυθῶν

Ἡ ὠκεανογραφία, ἡ ἐπιστήμη δηλαδὴ τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐρεύνης τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης, μᾶς ἀπεκάλυψε διάφορα ὄντα ποὺ ζοῦν εἰς τὸν βυθὸν τῶν ὠκεανῶν ποὺ τὸ βάθος των, ὅπως εἰς τὸν Εἰρηνικόν, φθάνει καὶ τὰ 10.000 μέτρα.

Βέβαια εἰς ἕνα τόσο μεγάλο βάθος οἱ ὅροι τῆς ζωῆς ποὺ ὑπάρχουν δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἐντελῶς διάφοροι ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας. Τὸ ἡλιακὸν φῶς, γιὰ νὰ ἐξετάσωμε τὴν μίαν πλευράν, διασπᾶται μόλις εἰσδύση εἰς τὴν θάλασσαν εἰς τὰ χρώματα τῆς ἴριδος. Εἰς τὰ χρώματα δηλαδὴ τοῦ οὐρανίου τόξου. Καὶ αἱ ἐρυθραὶ ἀκτῖνες σβύνουν ἀμέσως, τὴν αὐτὴν δὲ τύχην ἔχουν ἀκολούθως καὶ αἱ ἄλλαι ἀκτῖνες, ἡ μιὰ μετὰ τὴν ἄλλην, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς ἰώδεις καὶ τὰς ὑπὲρ-ἰώδεις, ποὺ μποροῦν νὰ φθάσουν μέχρι βάθους χιλίων μέτρων.

Μήπως λοιπὸν μετὰ τὸ βάθος τῶν χιλίων μέτρων ἐπικρατεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης αἰώνιον σκότος; Καὶ ἂν πράγματι ἐπεκράτει σκότος, τότε εἰς τί θὰ ἐχρησίμευαν τὰ μάτια μὲ τὰ ὁποῖα ἡ φύσις ὥπλισε τὰ ψάρια; Διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι ἡ πάνσοφος φύσις χαρίζει εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἐκεῖνα τὰ ὄργανα τὰ ὁποῖα πρόκειται νὰ τοῦ χρησιμεύσουν διὰ τὴν ζωήν.

Ὑπάρχει λοιπὸν ἀναμφισβητήτως καὶ εἰς τὸν βυθὸν φῶς. Ἂν αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες διασπῶνται καὶ δὲν φθάνουν μέχρι τοῦ βυθοῦ, ὑπάρχουν αὐτὰ ταῦτα τὰ ψάρια ποὺ τὰς ἀντικαθιστοῦν...

Πολλὰ ψάρια βαθύβια καὶ ἄλλα ζῷα τοῦ βυθοῦ ἔχουν φωτιστικὰ ὄργανα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἀκτινοβολεῖ φῶς καὶ μάλιστα ἐνίοτε φῶς ἐκτυφλωτικόν. Τὸ φῶς αὐτὸ δὲν εἶναι πάντοτε τοῦ αὐτοῦ χρώματος, ἀλλ' ἀπεναντίας εἶναι λευκό, κίτρινο, ἐρυθρό, κίτρινο λεμονιοῦ, πράσινο σμαράγδου ἢ σκοτεινὸν κυανοῦν. Βέβαια δὲν εἶναι τόσον λαμπρὸ σὰν τὸ ἡλιακὸ φῶς καὶ δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον τὰ μάτια τῶν ψαριῶν ποὺ ζοῦν εἰς αὐτὰ τὰ βάθη εἶναι ἀναλόγως πολὺ μεγάλα. Συμβαίνει δηλαδὴ ὅτι συμβαίνει καὶ εἰς τὴν γῆν, ὅπου τὴν νύκτα οἱ κόρες τῶν ματιῶν διαστέλλονται καὶ μεγαλώνουν πολὺ διὰ νὰ ἐπαρκέσουν εἰς τὸ ὀλίγον φῶς τῆς νυκτός. Ἐκεῖ, ἐπειδὴ πάντοτε σχεδὸν τὸ φῶς εἶναι ὀλίγον, ἡ φύσις ὥπλισε τὰ ὄντα καὶ μὲ δυσαναλόγως πρὸς τὸ σῶμά των μεγάλα μάτια, τὰ ὁποῖα ἐπαρκοῦν διὰ νὰ βλέπουν εἰς τὸν βυθὸν καὶ νὰ θηρεύουν τὴν λείαν των.

* * *

Τοὺς ὠκεανοὺς θὰ ἠδυνάμεθα νὰ τοὺς παρομοιάσωμε μὲ μίαν μεγάλην δεξαμενὴν πλήρη μὲ ἁλμυρὸ νερό. Ὁ πυθμὴν της βέβαια ὡς πρὸς τὸ βάθος εἶναι διάφορος εἰς τοὺς διαφόρους ὠκεανούς. Τὸ βαθύτερον σημεῖον τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ φθάνει τὰ 10.000 μέτρα περίπου. Περισσότερον ἐπικλινὴς ὅμως εἶναι ὁ βυθὸς τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὠκεανοῦ ἂν ὑπολογισθῆ ἡ διαφορὰ τῆς ἐπιφανείας.

Τὸ ὄντα ποὺ ζοῦν εἰς τοὺς βυθοὺς αὐτοὺς ὑφίστανται μίαν πίεσιν 6000 καὶ πλέον ἀτμοσφαιρῶν. Βέβαια εἰς ἡμᾶς θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ζήσωμεν ὑπὸ τοιαύτην πίεσιν. Ἐν τούτοις ὅμως τὰ ὄντα αὐτὰ ζοῦν ὡς γνωστὸν χάρις εἰς εἰδικὰ πλεονεκτήματα μὲ τὰ ὁποῖα τὰ ὥπλισεν ἡ φύσις...

ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΡΙΑΣ

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ ΚΑΙ Η ΦΕΙΔΩ

Οἱ μεγαλύτερες ἀλήθειες εἰπώθηκαν, χωρὶς ἀμφιβολία, ἀπὸ τὸν Λαό. Καὶ γιατὶ εἶναι ἀλήθειες πραγματικὲς δὲν ξεθώριασαν ἀπὸ τὰ χρόνια, μὰ ἀπεναντίας ζοῦν καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνωνται πάντα ἐφ' ὅσον ζοῦν ἄνθρωποι σ' αὐτὸν τὸν πλανήτη...

Ἔτσι, ποιὸς ξέρει πρὶν ἀπὸ πόσα χρόνια, ὁ ἄνθρωπος βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ ξεστομίση ἐκεῖνο, τὸ πολὺ γνωστό, «φασοῦλι τὸ φασοῦλι γεμίζει τὸ σακκοῦλι», καὶ αὐτὸ ὄχι μὲ τὴ στενή του σημασία ἀλλὰ μὲ μιὰ πλατύτερη ἔννοια, ποὺ ἔχει ὡς μεγάλη της βάσι τὴν «φειδώ».

Φειδώ, ὄχι μόνον στὸ χρῆμα, ἀλλὰ σὲ κάθε τὶ πολύτιμο καὶ ἀπαραίτητο στοιχεῖο γιὰ νὰ καταπολεμήσουμε τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς, γιὰ κάθε τὶ ποὺ θὰ μᾶς δώση τὴν δύναμι γιὰ τὴ νίκη τῆς βιοπάλης, ἑπομένως τὴν ἐπιτυχία στὴ ζωή, ποὺ εἶναι ἡ χαρὰ καὶ ἡ εὐτυχία.

Πόσα σκαλοπάτια πρέπει ν' ἀνεβοῦμε γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν εὐτυχία; Ὅσα καὶ νὰ εἶναι θὰ φθάσουμε κάνοντας φειδώ, στὰ πρῶτα καὶ ἀπαραίτητα ὅπλα μας, στὴν ὑγεία καὶ στὸ χρόνο. Ὑγεία ὄχι μόνον σωματική, ἀλλὰ ὑγεία καθολική: σώματος, πνεύματος καὶ ψυχῆς. Δὲν ἔχει καμμία ἀξία ἕνα θαυμάσιο ἀθλητικὸ καὶ καλοδεμένο κορμί, ἕνα σῶμα ἀκόμα ποὺ δὲν ἀρρώστησε ποτέ του, ἂν κρύβη μιὰ μαραζωμένη, γηρασμένη ψυχὴ κι' ἕνα νοσηρὸ καὶ κουρασμένο πνεῦμα.

Εἶναι τὸ ἴδιο ἀνώφελο μὲ τὸ νὰ ἔχη κανεὶς ὑγιέστατο πνεῦμα καὶ ζωντανὴ ψυχή, μὰ ἀρρωστημένο σῶμα τέτοιο, ποὺ δὲν τὸν βοηθάει νὰ ἐκδηλώση τὸν ἐσωτερικό του πλοῦτο.

Γιὰ ν' ἀγωνισθῆ, λοιπόν, κανεὶς στὴ ζωή, γιὰ νὰ δημιουργήση, χρειάζεται νὰ ἔχη πάντα ὑπ' ὄψιν του τὸ περίφημο «νοῦς ὑγιὴς ἐν σώματι ὑγιεῖ» νὰ τὸ τηρῆ, νὰ κάνη ὅσο τὸ δυνατὸν ἀποταμίευσι δυνάμεων καὶ ὑγείας. Θέλω νὰ πῶ μ' αὐτό, νὰ μὴ κάνουμε σπατάλη καὶ κακὴν χρῆσιν τῶν ἀγαθῶν ποὺ μᾶς ἔδωσε ἡ φύσις.

Ἕνα γερὸ κορμὶ εἶναι κρῖμα νὰ χάνη τὶς δυνάμεις του ἄσκοπα, ὅπως ἕνα γερὸ μυαλὸ καὶ μιὰ δυνατὴ ψυχὴ δὲν πρέπει νὰ σπαταλῶνται σὲ πράξεις δίχως ἀξία, δίχως γενικώτερη ὠφέλεια, σὲ πράξεις κοινὲς καὶ τετριμμένες... Μποροῦμε νὰ τὰ περιμένουμε ὅλα ἀπὸ τὴ ζωή, μὰ ὄχι σταυρώνοντες μοιρολατρικὰ τὰ χέρια. Μποροῦμε τὰ πάντα νὰ κατακτήσουμε... Μὰ κατακτῶντας πρέπει καὶ μεῖς νὰ δίδουμε. Καὶ θὰ ἦταν ἐγκληματικὸς ἐγωϊσμὸς νὰ τὰ κρατᾶμε γιὰ τὸν ἑαυτό μας καὶ ὄχι γιὰ τὸ σύνολο. Ὀφείλουμε νὰ δίνουμε συνεχῶς, ἀπὸ τὸν ψυχικὸ καὶ πνευματικό μας πλοῦτο, γιὰ νὰ εἶναι κοινὴ ἡ ὠφέλεια.

Καὶ ὄχι μόνον ἡ σκέψις πὼς δίνον-

τας μποροῦμε νὰ ἀποκτήσουμε ἀλλὰ καὶ ἡ βεβαιότης ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη ἱκανοποίησις καὶ ἀγαλλίασις ἀπὸ αὐτὴν ποὺ νοιώθει ἐκεῖνος ποὺ προσφέρει... Καὶ αὐτὸ ἀκόμα πρέπει νὰ μᾶς ἀναγκάζη νὰ δίνουμε, νὰ δίνουμε συνεχῶς...

Ἀλλὰ γιὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ κάνουμε φειδὼ τῶν δυνάμεών μας.

Ἡ φειδὼ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ κάθε τὶ ἀγαθὸ ποὺ ἔχει ἀξία στὴ ζωή μας, καὶ ἀκόμα περισσότερο προκειμένου γιὰ ἀγαθὰ ἀνεκτίμητα, ὅπως εἶναι τῆς ὑγείας καὶ τοῦ χρόνου.

Εἶναι ἀφάνταστη ἡ ἀξία καὶ ὁ ρόλος ποὺ παίζει στὴ ζωή μας ὁ χρόνος. Εἶναι τόσο ταχὺς στὸ διάβα του ὁ πολύτιμος αὐτὸς συνοδοιπόρος μας, ποὺ πρέπει νὰ ἔχουμε πάντοτε συγκεντρωμένο τὸν ἑαυτό μας, γιὰ νὰ προσέχουμε μήπως περάση χωρὶς νὰ προφθάσουμε νὰ κάμουμε κάτι. Μήπως ὁ χρόνος αὐτὸς πάη χαμένος!

Καὶ θὰ εἶναι τραγικὴ ἡ στιγμή, ὅταν ἀναμετρῶντας τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν τότε μόνον ἀντιληφθοῦμε ὅτι δὲν κάναμε τίποτα, νομίζοντας πὼς πάντα ἔχουμε καιρό...

Κάθε τὶ ποὺ ἔχουμε σήμερα, δὲν εἴμαστε βέβαιοι ἂν θὰ τὸ ἔχουμε αὔριο, κάθε τὶ ποὺ μποροῦμε νὰ κάνωμε τώρα, γιατὶ νὰ τὸ ἀφίνωμε γιὰ αὔριο, ἀφοῦ τὸ αὔριο δὲν ξέρουμε τί μᾶς ἐπιφυλάσσει; Ὁ χρόνος ποὺ φεύγει σήμερα, δὲν θὰ εἶναι ἴδιος μὲ τὸν αὐριανό. Ἂς τὸν ἐκμεταλλευτοῦμε, ὄχι ἄσκοπα καὶ ἐπιπόλαια, ἀλλὰ μὲ τὴ σκέψι πάντα μήπως αὔριον εἶναι πολὺ ἀργά.

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ σοφοὶ διεκήρυξαν... «Ὁ χρόνος εἶναι χρῆμα». «Χρόνου φείδου».

Σήμερα μὲ τὸν ἑορτασμὸ τῆς «ἀποταμιεύσεως» μᾶς δίνεται ἀκόμα μιὰ φορὰ ἡ εὐκαιρία νὰ σκεφθοῦμε τὴν μεγάλη ἀξία τῆς φειδοῦς στὴ ζωή μας. Ἀποταμιεύοντας τὶς οἰκονομίες μας, δὲν ἐξυπηρετοῦμε μόνον τὸν ἑαυτό μας σὲ μιὰ δύσκολη στιγμὴ τῆς ζωῆς μας, δὲν ἐξασφαλίζουμε μόνον ἕνα θετικὸ καὶ ἄνετο αὔριον, ἀλλὰ εἴμαστε εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον μία μονὰς ὑπολογίσιμος, συμβάλλουσα εἰς τὴν πρόοδον τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους.

Ἡ ἀποταμίευσις, ἡ φειδώ, ἐφαρμοζομένη σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας, φέρει τεράστια ἀποτελέσματα καὶ ὠφέλειες, ὄχι μόνον ἀτομικές, ἀλλὰ γενικωτέρας φύσεως καὶ σὲ πλατύτερο τομέα.

Χριστίνα Τζάθα

Ὁ Οὐρανὸς κατὰ τὸν Νοέμβριον

Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον οἱ φίλοι τοῦ ἐνάστρου οὐρανοῦ δύνανται νὰ παρακολουθήσουν τὰ ἀκόλουθα φαινόμενα:

Ὄψις τοῦ οὐρανοῦ

Περὶ τὴν 7ην νυκτερινὴν ὥραν ὁ ἔναστρος οὐρανὸς ἐμφανίζεται μὲ ὅλην του τὴν μεγαλοπρέπειαν. Εἰς ἀρκετὸν ὕψος ἀπὸ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους τοῦ ὁρίζοντος εὑρίσκονται οἱ ἀστερισμοὶ τοῦ Πηγάσου, ποὺ διακρίνεται ἀπὸ τὸ τετράπλευρον ποὺ σχηματίζεται, τῆς Ἀνδρομέδας καὶ ἐν συνεχείᾳ, πρὸς τὸ ΒΑ. μέρος ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Περσέως. Ἄνωθεν αὐτοῦ ἐκτείνεται ὁ ἀστερισμὸς τῆς Κασσιόπης καὶ κάτωθεν αὐτοῦ ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Ἡνιόχου μὲ τὸν λαμπρὸν ἐρυθρὸν ἀστέρα πρώτου μεγέθους, τὴν Αἶγα, εἶναι εὐκόλως παρατηρήσιμος.

Ἡ Μεγάλη Ἄρκτος εἶναι πρὸς τὴν δύσιν της ἢ μᾶλλον εἶναι ἐξηπλωμένη ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος, ἡ δὲ Λύρα μὲ τὸν λαμπρὸν Βέγα εὑρίσκεται πρὸς τὸ ΒΔ. μέρος τοῦ οὐρανοῦ. Ἐπὶ τοῦ Γαλαξίου διακρίνεται εὐκόλως, περὶ τὸ Ζενίθ, ὁ ἀστερισμὸς τοῦ Κύκνου καὶ πρὸς τὸ ΝΔ. μέρος τοῦ Γαλαξίου λάμπει ὁ Ἀετὸς μὲ τὸν λαμπρὸν Ἀλτάϊρ. Ὁ μεγαλοπρεπὴς Ὠρίων ἀνατέλλει περὶ τὴν 10ην νυκτερινὴν ὥραν καὶ ὀλίγον πρὸ αὐτοῦ ὁ Ταῦρος μὲ τὸν Λαμπαδίαν.

Πλανῆται

Μὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ λυκόφωτος πρὸς ἀνατολὰς λάμπει ζωηρῶς ὁ Ζ ε ύ ς, ὁ ὁποῖος κυριαρχεῖ ὁλοκλήρου τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ Ἄ ρ η ς ἐξακολουθεῖ νὰ χάνη φῶς καὶ ἀνευρίσκεται εἰς τὸ ΝΔ. μέρος τοῦ οὐρανοῦ, δύει δὲ περὶ τὴν 11ην νυκτερινήν.

Πρὸς ἀνατολάς, περὶ τὴν 6½ ἑσπερινὴν ἀνατέλλει καὶ ὁ Κ ρ ό ν ο ς, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ τηλεσκόπιον παρουσιάζει ἔκτακτον ὡραιότητα μὲ τοὺς δακτυλίους ποὺ τὸν περιβάλλουν. Ὁ Ἑ ρ μ ῆ ς, ἑσπερινὸς ἀστήρ, εἶναι ἀόρατος, λόγῳ τῆς μικρᾶς του ἀπὸ τοῦ Ἡλίου ἀποχῆς. Ἀντιθέτως ἡ Ἀ φ ρ ο δ ί τ η μᾶς παρουσιάζεται ἤδη ὡς ἑσπερινὸς (Ἕσπερος) ἀστὴρ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ Ἡλίου, πρὸς Δυσμάς. Ὁ Ο ὐ ρ α ν ὸ ς τὴν 13ην τοῦ μηνὸς εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸν Ἥλιον καὶ ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι διαυγής, ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν δῇ μὲ τὸν γυμνὸν ὀφθαλμόν. Ὁ Π ο σ ε ι δ ῶ ν δύει περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἀλλ' εἶναι ὁρατὸς μόνον μὲ τὴν βοήθειαν ἀστρονομικῶν ὀργάνων.

Φάσις τῆς Σελήνης

Τελ. Τέταρτον	Νοεμβ.	4,	13.12'
Νέα Σελήνη	»	11,	7.54'
Πρῶτ. Τέτ.	»	18,	23.21'
Πανσέληνος	»	25,	21.54'

Ὁ Ἥ λ ι ο ς τὴν 23ην τοῦ μηνὸς καὶ περὶ ὥραν 5ην, ἐκ τοῦ ζωδίου τοῦ Σκορπίου μεταβαίνει εἰς τὸ ζώδιον τοῦ Τοξότου.

Ο ΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ

Ἕνα θαλασσινὸ διήγημα

ΠΑΝΤΑ ΝΙΚΗΤΗΣ!

Ἡ «Θεοτόκος» ταξίδευε μὲ πρίμο καιρὸ καὶ μ' ὅλα τὰ πανιά της ἀνοιγμένα. Φορτωμένη γεννήματα ἀπὸ τὴ Νοβορρωσίσκη τῆς Ρωσίας τραβοῦσε γιὰ τὸ Ἀλγέρι. Ἦταν μιὰ ξάστερη νύχτα. Τὸ καράβι μόλις εἶχε ξεμπουκάρει ἀπὸ τὰ Στενὰ τοῦ Τσανὰκ Καλὲ (Δαρδανέλλια). Στὸ τιμόνι ὁ Κωνσταντῆς, ἕνα γερὸ ναυτόπουλο καμμιὰ δεκαπενταριὰ χρονῶν, καὶ δίπλα του ὁ γέρο Καπετάνιος ὁ θειός του σιγοκουβέντιαζαν.

Ὁ γέρο καπετάνιος μὲ τὸ τσιμποῦκι στὸ στόμα, ἀφοῦ κύτταξε λίγο τ' ἀστέρια, εἶπε:

— Θάχουμε σίγουρο καιρὸ Κωνσταντῆ μου, κι' αὔριο, ἔ!, ἔχει ὁ Θεός.

— Αὔριο ἔχουμε τῶν Φώτων, μπάρμπα, εἶπε ὁ Κωνσταντῆς.

— Ἔ, καὶ τοῦ χρόνου γυιέ μου. Ἐγὼ μπορεῖ νὰ μὴν εἶμαι ἀλλὰ ἐσὺ ποὖσαι παλληκάρι, θὰ σοῦ πῶ μιὰ ἱστορία γιὰ νὰ δῇς πόσο πρέπει νὰ γιορτάζουμε ἐμεῖς οἱ θαλασσινοὶ τὴ μέρα ποὺ πέφτει ὁ Σταυρὸς καὶ φωτίζονται τὰ νερά!

— Σ' ἀκούω, μπάρμπα, εἶπε ὁ Κωνσταντῆς κι' ἔρριξε μιὰ ματιὰ στὰ πανιά, ποὺ σὰν σκιὲς στὰ ψηλὰ ἄρμπουρα, φουσκωμένα, ἔδιναν στὸ καράβι ἀρκετὸ δρόμο.

Ὕστερα φώναξε τὸ ναύτη τῆς βάρδιας, τοὔδωσε τὸ τιμόνι καὶ κάθισε πιὸ κοντὰ στὸ γέρο.

«Ἤμουνα κι' ἐγὼ στὴν ἡλικία σου τότε, Κωνσταντῆ — ἄρχισε ὁ γέρος ἀναστενάζοντας — καὶ ταξίδευα μὲ τὸ συχωρεμένο τὸν πατέρα μου, καλήωρα ὅπως κι' ἐσὺ μαζί μου. Ἦταν λίγους μῆνες πρὶν πεθάνη. Εἴχαμε κάνει τότε ἕνα ταξίδι στὴν Κωνστάντζα τῆς Ρουμανίας. Φορτώσαμε κι' ἕνα πρωϊνὸ βάλαμε πλώρη γιὰ τὴν Πόλη. Ἐκεῖ θὰ ξεφορτώναμε κι' ἀπὸ κεῖ θὰ τραβούσαμε γιὰ τὴ Μαρσίλλια νὰ πάρουμε κρασιά.

Φτάσαμε στὴν Πόλη μὲ τὸ καλό, ξεφορτώσαμε τὸ μισὸ φορτίο καὶ φύγαμε γιὰ τὴ Μαρσίλλια.

Μέχρι τὴν Ἰταλία τὸ ταξίδι μας πῆγε πρίμα. Ξέχασα νὰ σοῦ πῶ πὼς περάσαμε ἀπ' τὴ Σκύρο καὶ κάναμε Πρωτοχρονιὰ μὲ τοὺς δικούς μας κι' ἀπὸ κεῖ συνεχίσαμε τὸ ταξίδι μας.

Παραμονὴ τῶν Φώτων ἤμαστε καμμιὰ τριανταριὰ μίλλια ἔξω ἀπ' τὴν Κορσική. Ὁ συχωρεμένος, τὸ βράδι ἐκεῖνο φαινόταν στενοχωρημένος. Ὁλοένα κύτταγε τὸν οὐρανὸ καὶ τὸ βαρόμετρο καὶ δὲν μίλαγε.

— Τί ἔχεις πατέρα ἀπόψε; τοῦ λέγω κάποια στιγμή.

— Τίποτα, Ἀντρῖκο, μόνο πήγαινε καὶ πὲς στὸν λοστρόμο νὰ μουδάρη ἀμέσως τὰ πανιά, νὰ μαϊνάρη τοὺς παπαφίγκους γιατὶ ὁ καιρὸς δὲν μοῦ καλοφαίνεται.

Ἐγὼ ἔτρεξα ἀμέσως, βοήθησα τοὺς ναῦτες καὶ σὲ λίγη ὥρα πῆγα στὸν πατέρα μου καὶ τοὖπα πὼς ὅλα εἶναι ἐν τάξει.

— Κύτταξε, μοὖπε, τὸ καντῆλι καὶ πήγαινε νὰ πλαγιάσης.

Τὰ ξημερώματα θὰ σὲ χρειασθῶ... ἄντε.

Κατέβηκα στὴν καμπίνα. Μὰ ὕπνος δὲν μοῦ κόλλαγε. Ξεκουράστηκα λίγο καὶ βγῆκα πάλι ἐπάνω. Ὁ καιρὸς στ' ἀλήθεια εἶχε χαλάσει, σύννεφα βαρειὰ κυλοῦσαν στὸν οὐρανὸ καὶ τὰ ξάρτια σφύριζαν τὸν παράξενο σκοπό τους.

Ξημέρωσε σιγὰ σιγά, μὰ ὁ ἀέρας δυνάμωνε. Ἕνας βορηᾶς δυνατὸς φυσοῦσε στὴ μπάντα μας καὶ σὲ λίγο τὰ κύματα βουνὰ ξέπλεναν τὸ καράβι μας. Ταξιδεύαμε μὲ δύο μόνο πανιὰ κι' αὐτὰ καλὰ μουδαρισμένα... Ὁ γέρος στὸ τιμόνι. Δὲν σάλευε. Πῆγα σιμά του.

— Σήμερα εἶναι Φῶτα, Ἀντρέα, μοὖπε, ὁ Σταυρός, μεγάλη ἡ χάρι του, πέφτει στὴ θάλασσα. Θὰ κόψη ὁ παληόκαιρος ποῦ θὰ πάη!

Δὲν πρόλαβε νὰ τελειώση τὴν κουβέντα του καὶ μιὰ σπηλιάδα ἄγρια ἔπεσε πάνω στὰ πανιά μας. Τὸ καράβι ἔγειρε ἀπότομα. Ὁ πατέρας τιμόνεψε γρήγορα καὶ ξέφυγε. Μὰ τὸ πριμιὸ πανὶ καὶ μισὸ ἄρμπουρο εἶχαν κουρελιαστῆ.

— Μαϊνάρετέ το ὅλο, φώναξε, μαζέψτε το. Τρέξε Ἀντρέα.

Ἐκτελέσαμε τὶς διαταγές του. Ἀφήσαμε τὸν κόντρα φλόκο κι' ἕνα πανὶ μόνο. Μὰ ὁ καιρὸς ἀγρίευε πιότερο. Μὲ τὸ ζόρι κάναμε 1 — 2 μίλλια, μόλις νὰ κρατιώμαστε.

Κάποια στιγμὴ ἔρχεται ἕνας ναύτης καὶ λέει στὸ γέρο:

— Καπετάνιο, κάνουμε νερά, τ' ἀμπάρι ἔχει πλημμυρίσει.

— Γρήγορα στὶς τρόμπες πρόσταξε! Καὶ σύ, μοῦ λέει, πήγαινε κάτω φέρε μου τὸ Σταυρὸ καὶ κεῖνα τὰ λουλούδια ἀπὸ τὸ εἰκονοστάσιο. Κι' ἀτάραχος κρατοῦσε τὸ τιμόνι.

Ἔφερα τὸ σταυρὸ ὅπως μοῦ εἶπε. Τότε ἐκεῖνος διέταξε ὅλους νὰ παρατήσουν κάθε δουλειὰ καὶ νὰ μαζευτοῦν στὴν πρύμη τοῦ καραβιοῦ. Ἔμεινε μόνο ὁ τιμονιέρης στὴ θέσι του.

Ὁ πατέρας τότε ἀφοῦ γονάτισε καὶ μαζί του ὅλο τὸ πλήρωμα, εἶπε μιὰ προσευχὴ καὶ μετὰ σηκώθηκε κι' ἄρχισε νὰ ψάλλη:

«Ἐν Ἰορδάνη βαπτιζομένου σου Κύριε...».

Καὶ ἔρριξε τὸ σταυρὸ στὴ θάλασσα. Ὅλοι στεκόμαστε σὰν ἀπολιθωμένοι καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια. Ἦταν ἀλήθεια παιδί μου κάτι τὸ συγκινητικὸ νὰ βλέπης μέσα σ' ἐκείνη τὴ χάσι κόσμου, τὴν ἀντάρα τῆς θύελλας, ἐμᾶς μαζεμένους στὴν πρύμη τοῦ καραβιοῦ ποὺ ἄγρια τὄδερναν τὰ κύματα, νὰ ρίχνουμε τὸ σταυρό...

Σὰν τέλειωσε κι' αὐτὸ ὅλοι μὲ καινούργια πίστι καὶ δύναμι ἀρχίσαμε τὴ δουλειά.

Φτιάχναμε ὅπως - ὅπως τὶς ζημιὲς καὶ μπαλώναμε τὰ πανιὰ πρόχειρα. Ὁ καιρὸς σὲ λίγες ὧρες καλμάρισε καὶ τὸ πλεούμενό μας τσακισμένο ἀλλὰ περήφανο ἔφτασε στὴ Μαρσίλλια...».

Γι' αὐτὸ παιδί μου μοὖπε τελειώνοντας πάντα νἄχης πίστι στὸν σταυρὸ καὶ τὸν Ἅη Νικόλα μας καὶ μὴ φοβᾶσαι ποτὲ οὔτε φουρτοῦνες καὶ ραγάνια οὔτε τελώνια. Μὲ τὴ βοήθειά τους θᾶσαι πάντα νικητής...

Μάνος Καραγιαννίδης

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΨΥΧΕΣ

Παρακολουθῶ ἀπὸ ἐτῶν τὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Γιάννη Χατζίνη καὶ μὲ ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν ἐδιάβασα τὸ τελευταῖόν του βιβλίον «Πρόσωπα καὶ ψυχές». Πνευματικός, κυρίως, κριτικὸς ὁ κ. Χατζίνης, ἐπεδίωξε πάντοτε, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν προσώπων καὶ πραγμάτων, τὴν ἀνάλυσιν ἔργων καὶ τὴν προβολὴν τοῦ φωτὸς τῆς γνώσεως ἐπὶ τῶν προβλημάτων τῆς ἡμέρας, νὰ ἴδῃ αἴτια καὶ τὰ αἰτιατά, περισσότερον ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον, κρίνων τὸ ἔργον τοῦ Παύλου Νιρβάνα, βλέπει τὸν ἄνθρωπον ποὺ τόσον ἠδικήθη μετὰ θάνατον ἀπὸ τὴν κριτικήν, ὡς πνευματικὸν κυρίως ἥρωα. «Καὶ φτάνει τώρα, γράφει, νὰ ξεφυλλίσωμε γρήγορα μερικοὺς ἀπὸ τοὺς τόμους αὐτούς, ὅπου ἔχει συγκεντρωθῆ ἕνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀπέραντον ὕλην τῆς καθημερινῆς προσφορᾶς τοῦ Παύλου Νιρβάνα, γιὰ νὰ διαπιστώσωμε ὅτι ἐκεῖ ἔβαλε, πραγματικά, στάλα τὴ στάλα τὸ αἷμά του τὸ ἴδιό. Καὶ τὸ ξόδεψε ὡς τὴν τελευταία του ρανίδα — τραγικὴ μοῖρα — γιὰ νὰ μᾶς χαρίζῃ κάθε μέρα μιὰ στάλα ἀπὸ τὴ φευγαλέα χαρὰ τῆς ζωῆς...»

Καὶ διερωτῶμαι, μετὰ τὸ διάβασμα τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Χατζίνη, ποὺ ἐγκλείει κεφάλαια διὰ τοὺς προσωπικωτέρους τῶν νεοελλήνων ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων, ὡς ὁ Καρυωτάκης, ὁ Καζαντζάκης, ὁ Περικλῆς Γιαννόπουλος, ἂν ἡ κριτικὴ πρέπει νὰ εἶναι δυσθυμία, συνοφρύωσις καὶ ἀκατανόητοι ὁρισμοί, ἢ καθαρὰ ἡμέρα ὡς ἡ κριτικὴ τοῦ συγγραφέως τῶν «Προσώπων καὶ ψυχῶν».

Ἀγγ.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ συμπαθητικὴ μελάνη

Ἡ συμπαθητικὴ μελάνη ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ μὴ ἐμφανίζη τὰ γράμματα ποὺ γράφηκαν μ' αὐτὴν παρὰ μόνον κατόπιν εἰδικῶν συνθηκῶν. Μπορεῖ κανεὶς νὰ χρησιμοποιήση ὡς συμπαθητικὴν μελάνην τὸν χυμὸ τοῦ λεμονιοῦ, τοῦ πορτοκαλιοῦ καὶ τὸ ὑδρόθειο, γιατὶ ὅ,τι γραφῆ μὲ τὴ βοήθειά τους δὲν ἐμφανίζεται παρὰ μόνον ἀφοῦ ἐκτεθῆ στὴ φωτιά. Μὲ ἐλαφρὰ διάλυσι νιτρικοῦ ἀργύρου ἔχει κανεὶς πρώτης τάξεως συμπαθητικὴ μελάνη, τῆς ὁποίας οἱ χαρακτῆρες ἐμφανίζονται μόνον ἐὰν περάσωμε τὸ χαρτὶ ὅπου ἔχουν γραφῆ μ' ἕνα σπόγγο βουτηγμένον σὲ διάλυσι γαλακτικοῦ ὀξέος.

Ἀπὸ πότε εἶναι εἰς χρῆσιν τὰ μπαλκόνια τῶν σπιτιῶν ;

Τὰ μπαλκόνια τῶν σπιτιῶν ἀνάγονται εἰς τοὺς χρόνους τοῦ Μεσαίωνος, χωρὶς νὰ εἶναι δυνατὸν νὰ ὁρισθῆ ἐπακριβῶς πότε τὸ πρῶτον ἐχρησιμοποιήθησαν. Πάντως ἡ χρῆσίς των ἦτο διάφορος τῆς σημερινῆς. Ἐκτίζοντο ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεντρικὴν εἴσοδον διὰ λόγους ἀσφαλείας τῶν ἀνθρώπων τοῦ σπιτιοῦ. Διότι ἀπὸ αὐτὰ μποροῦσαν καλλίτερα νὰ κτυπήσουν ἀπὸ ἐπάνω κάθε ἐχθρὸν καὶ ἐπιδρομέα. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἔγιναν κόσμημα τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἐξελίχθησαν εἰς τὰ σημερινὰ μπαλκόνια.

Ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος δρόμος τοῦ κόσμου ;

Ὁ μεγαλύτερος δρόμος τοῦ κόσμου, ὅπως καὶ ὅλα τὰ παράξενα, εὑρίσκεται εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ συγκεκριμένως εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Ἔχει ὡς ἀφετηρίαν τὴν Νέαν Ὑόρκην, τὴν 5ην Λεωφόρον, ὅπου ὑπάρχει μία πινακὶς μὲ τὰς λέξεις: «Λεωφόρος Λίνκολν — Ἁγίου Φραγκίσκου».

Τὸ μῆκός της φθάνει τὰ 5.955 χιλιόμετρα περίπου, τὸ πλάτος της δὲ δὲν εἶναι πουθενὰ μικρότερον τῶν 20 μέτρων.

Ὁ δρόμος αὐτὸς διασχίζει δώδεκα πολιτείας.

Οἱ καρχαρίες

Ὁ καρχαρίας εἶναι ὁ τρόμος τῶν δυτῶν, ποὺ πολλὲς φορὲς ἀναγκάζονται νὰ τὸν ἀντιμετωπίζουν μὲ τὸ μαχαίρι τους, σὲ μιὰ μονομαχία θανάτου μέσα στὸ ὑγρὸ στοιχεῖο.

Ἀλλὰ ὁ καρχαρίας δὲν διστάζει νὰ πλησιάση καὶ στὴν ἀκτὴ καὶ νὰ ἐπιτεθῆ κατὰ τῶν ἀνθρώπων ποὺ κολυμβοῦν ἀνύποπτοι. Τέτοια δράματα ἔχουν γίνει πολλὲς φορές, στὶς θάλασσες ἐννοεῖται ποὺ ὑπάρχουν καρχαρίες. Τὸ γαλανό μας Αἰγαῖο εἶναι ἀπηλλαγμένο ἀπὸ τὴν μάστιγα αὐτή. Ὁ τρόμος ὡς τόσο ποὺ ἐμπνέουν οἱ καρχαρίες ἐδημιούργησε πολλὲς φορὲς πανικὸ στὶς ἀκρογιαλιές μας, μὲ τὴ φήμη ὅτι ἐνεφανίσθη κάπου ἐκεῖ κοντὰ τὸ τρομερὸ θηρίο. Τὶς περισσότερες φορὲς εἶναι ψέμα. Τὸ πολὺ - πολὺ πάλι νὰ ἐμφανισθῆ ἀργὰ καὶ ποῦ κάποιο σκυλόψαρο — ὁ «σκύλος» — ἀλλὰ κι' αὐτὸ δὲν πλησιάζει ποτὲ σχεδὸν στὴν ἀκρογιαλιά.

Στὶς πλὰζ ὅμως τῆς Αὐστραλίας ὁ καρχαρίας ἀποτελεῖ τρομερὸ κίνδυνο καὶ πολλοὶ λουόμενοι βρῆκαν τὸν θάνατο ἀπὸ τὶς φρικτὲς σιαγόνες του.

Τὸ κακὸ παράγινε σὲ βαθμὸ ποὺ ἡ Κυβέρνησις τῆς Αὐστραλίας ἀναγκάστηκε νὰ λάβη σοβαρὰ μέτρα γιὰ τὴν ἀντιμετώπισί του.

Μὲ εἰδικὰ δίχτυα μήκους 300 μέτρων, ποὺ τεντώνονται σὲ βάθος 6 μ. καὶ σὲ ἀπόστασι 700—800 μ. ἀπὸ τὴν ξηρά, ἔχουν πιάσει ὡς τώρα μπροστὰ στὶς πλὰζ τῆς Αὐστραλίας 2.000 περίπου καρχαρίες καὶ πολλὰ σκυλόψαρα.

Ἡ μεγαλύτερη γενειάδα

Ἀναμφισβητήτως τὰ μεγαλύτερα γένεια τοῦ κόσμου τὰ διατηρεῖ ὁ κ. Οὔλκωξ, κάτοικος τῆς πόλεως Γκαρσὸν τῆς πολιτείας Νεβάντα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς. Τὸ μῆκός των φθάνουν τὰ 2 μέτρα καὶ 73 ἑκατοστά. Δὲν μπορεῖ δὲ νὰ βαδίση παρὰ μόνον ἀφοῦ τὰ ανασηκώση καὶ τὰ κρεμάση εἰς τὸ χέρι του.

Ποίαν εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν μιλοῦν περισσότεροι ἄνθρωποι ;

Καίτοι ἐσχάτως δὲν ἔγινε παρομοία στατιστική, ἐν τούτοις ἐκ τῶν ὑπαρχόντων παλαιοτέρων δεδομένων ἐξάγεται ὅτι εἶναι ἡ Ἀγγλική. Περὶ τὰ 160 ἑκατομμύρια ἄνθρωποι ἔχουν ὡς μητρικὴν των γλῶσσαν τὴν Ἀγγλικήν. Δηλαδὴ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀγγλίας, τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς, τῆς Αὐστραλίας κλπ. Ἡ Ρωσσικὴ ὁμιλεῖται ἀπὸ 100 περίπου ἑκατομμύρια, ἡ Γερμανικὴ ἀπὸ 90, ἡ Γαλλικὴ ἀπὸ 70 ἑκατομμύρια, ἡ Ἰταλικὴ ἀπὸ 55 περίπου, ἡ Ἱσπανικὴ ἀπὸ 50 καὶ ἡ Πορτογαλικὴ ἀπὸ 25.

✳ ΑΜΑΔΡΥΑΔΕΣ ✳

Εἶναι ἀληθινὰ περίεργο πῶς ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀσχημοτέρους πιθήκους ἔτυχε νὰ φέρη τὸ ὄνομα τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς νύμφης τῶν δρυμῶν. Τίποτε τὸ γυναικεῖο, πολὺ δὲ ὀλιγώτερο τὸ χαριτωμένο, δὲν ὑπάρχει στὴν μορφὴ καὶ στὴν ὑπόστασι τοῦ πιθήκου αὐτοῦ. Οἱ ἀρχαῖοι δὲν τοὔκαμαν τὴν τιμὴ νὰ τοῦ ἀπονείμουν τὸ ὄνομα τῆς χαριτωμένης νύμφης. Ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Πλίνιος τὸν ὠνόμαζαν ἁπλῶς «κυνοκέφαλο» καὶ ὁ Στράβων κῆβο. Στοὺς νεωτέρους λοιπὸν ὀφείλει ὁ τετράχειρ αὐτὸς τὴν τόσο κολακευτικὴ ὀνομασία του.

Ὁ πίθηκος ἀμαδρυὰς ζῆ σ' ὅλη τὴν παραλιακὴ ἔκτασι τῆς Ἀβησσυνίας καὶ τῆς νοτίου Νουβίας. Προτιμᾷ δὲ τὰ κατάφυτα ὀρεινὰ μέρη.

Καμμιὰ φορὰ οἱ ἀγέλες τῶν ἀμαδρυάδων κατεβαίνουν ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ βουνὰ στὶς κατώτερες λοφώδεις περιοχὲς τῆς Σαχάρας ἢ τῆς ἐρήμου πρὸς τὴν παραλία.

Οἱ πίθηκοι τοῦ εἴδους αὐτοῦ ζοῦν κατὰ πολυπληθεῖς ἀγέλας ἀπὸ 150 ζῷα, μεταξὺ τῶν ὁποίων βρίσκονται 10 ἕως 15 ἡλικιωμένοι ἄρρενες ἀληθινὰ τέρατα. Οἱ ἀρσενικοὶ αὐτοὶ πίθηκοι, ἀρκετὰ εὐμεγέθεις, ἔχουν δόντια κατὰ πολὺ ἰσχυρότερα καὶ μεγαλύτερα ἀπὸ τὰ δόντια τῆς λεοπαρδάλεως. Διπλάσια τῶν ἀρρένων εἶναι, στὴν ἀγέλη, τὰ θηλυκὰ ζῷα. Ὅλα τὰ ἄλλα ζῷα εἶναι νεαρά.

Τὰ γηραιὰ ἄρρενα διακρίνονται γιὰ τὸ φοβερὸ μέγεθος καὶ τὸν μακρὺ τριχωτὸ μανδύα. Τὰ θηλυκὰ ἔχουν τρίχωμα κοντότερο. Οἱ πίθηκοι αὐτοὶ κοιμοῦνται

μέσα σὲ μικρὲς ἢ μεγάλες κοιλότητες βράχων. Κατὰ τὶς πρωϊνὲς ὧρες ἢ ὅταν βρέχη ὁλόκληρος ἡ ἀγέλη βρίσκεται στὰ ὑπνωτήριά της αὐτά!

Ὅταν ὅμως ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς ἡ ἀγέλη ἐγκαταλείπει κατὰ τὶς προμεσημβρινὲς ὧρες τὰ ὑπνωτήριά της καί, μ' ὅλη της τὴν ἄνεσι, χωρὶς καμμιὰ βία, πηγαίνει πρὸς ἀνεύρεσιν τροφῆς, δηλαδὴ τρυφερῶν βλασταριῶν ἢ ριζῶν, ἐντόμων κάτω ἀπὸ τὶς πέτρες, σαλιγκαριῶν, σκωλήκων κλπ. Ἀλλοίμονο ὅμως στὸν ἀγρὸ ἀραβοσίτου ποὺ θὰ τύχη νὰ βρεθῆ στὸ δρόμο τους.

Ἡ ἀγέλη θὰ ἐπιπέση καὶ θὰ τὸν ρημάξη! Ἀφοῦ φάγουν οἱ πίθηκοι ἀνεβαίνουν πρὸς τὰ βράχια, καὶ οἱ μὲν ἀρσενικοὶ κάθονται μὲ σοβαρότητα καὶ ἀξιοπρέπεια ἐπάνω στὰ λιθάρια μὲ τὰ νῶτα ἐστραμμένα στὸν ἄνεμο, τὰ δὲ θηλυκὰ ἐπιτηροῦν τὰ μικρά τους ποὺ παίζουν καὶ διαπληκτίζονται ἀδιάκοπα.

Πρὸς τὸ βράδυ ἡ ἀγέλη ξεκινᾷ πάλι καὶ κατεβαίνει πρὸς τὴ πλησιέστερη ἐπιφάνεια νεροῦ, γιὰ νὰ σβύση τὴ δίψα της. Ὕστερα βγαίνει καὶ πάλι πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς καὶ τέλος πηγαίνει νὰ κοιμηθῆ.

Εὐθὺς ὡς προσεγγίση ἄνθρωπος ἢ ἕνα ἁρπακτικὸ ζῶο, οἱ πίθηκοι, διαβλέποντες τὸν κίνδυνο, ἀρχίζουν νὰ ἐκβάλλουν φωνὲς ποὺ μοιάζουν πρὸς τὸν γρυλλισμὸ ἀγέλης χοίρων. Οἱ μάχιμοι ἀπὸ τοὺς ἀρσενικοὺς πιθήκους τῆς ἀγέλης προχωροῦν ὡς τὶς ἄκρες τῶν βράχων καὶ ρίχνουν προσεκτικὰ βλέμματα κάτω στὴν κοιλάδα, γιὰ νὰ ἐκτιμήσουν τὸ μέγεθος τοῦ ἐπαπειλουμένου κινδύνου. Οἱ μικροὶ πίθηκοι, πανικόβλητοι, ζητοῦν προστασία κοντὰ στὴ μητέρα τους, καὶ γενικὰ ὁλόκληρη ἡ ἀγέλη τρέπεται πανικόβλητη σὲ φυγή...

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Σκύλοι μέ... ραδιόφωνο!

Ἡ ἀστυνομία τῆς Αὐστραλίας ἔχει ἐφοδιάσει καθένα ἀπ' τοὺς ἀστυνομικοὺς της σκύλους μ' ἕνα μικρὸ μηχάνημα ραδιοφώνου! Αὐτὴ ἡ συσκευή, δεμένη μὲ λουρὶ στὴ ράχι τοῦ σκύλου, περιλαμβάνει ἕνα δέκτην, ἕνα μεγάφωνον καὶ μιὰ μικρὴ κεραία! Τὸ βάρος εἶναι ἐλάχιστο καὶ δὲν ἐμποδίζει τὸ ζῶο στὶς κινήσεις του.

Ἔχει παρατηρηθῆ σχετικῶς ὅτι ὁ σκύλος συνηθίζει γρήγορα νὰ καθοδηγῆται ἀπὸ τὶς ἐντολὲς ποὺ παίρνει ἀπ' τὸ ραδιόφωνο. Στὴν ἀρχὴ τρομάζει λίγο, ὅταν ἀκούῃ νὰ πάλλεται ἡ φωνὴ στὸ μεγάφωνο. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν βαστᾶ πολύ. Καὶ σὲ λίγο τὸ ζῶο εἶναι σὲ θέσι νὰ ξεχωρίζῃ τὴ φωνὴ τοῦ κυρίου του ποὺ ἀγαπᾶ.

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ ἀστυνομία ἔχει τὴν εὐχέρεια νὰ ἐπιχειρῆ ἔρευνες σὲ ἐκτεταμένη ἀκτῖνα καὶ νὰ ἀνακαλῆ τὸν ἀστυνομικὸ σκύλο ἀπ' τὴν ἀποστολὴ ποὺ τοῦ ἀνέθεσε ὅταν θέλῃ.

Δὲν εἶναι κι' αὐτὸ δεῖγμα τῆς ἐξαιρετικῆς ἀντιλήψεως καὶ τῆς εὐφυΐας τοῦ σκύλου;

Λαστιχένια τζάμια!

Τὰ παιδιὰ δὲν παίζουν πάντα μὲ τὴν τάξι ποὺ θὰ ἤθελαν οἱ γονεῖς τους. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμε ὅτι ἐπάνω στὴ ζέσι τοῦ παιχνιδιοῦ εἶναι φυσικὸ νὰ γίνουν μερικὲς ἀταξίες μὲ θλιβερὰ παρεπόμενα. Ἡ μπάλλα ἢ τὸ τόπι θὰ πάῃ νὰ πέσῃ ἐπάνω σ' ἕνα τζάμι, τὸ τζάμι θὰ σπάσῃ καὶ ἡ νοικοκυρὰ θὰ βγῆ στὴν πόρτα γιὰ νὰ κυνηγήσῃ τὰ παιδιὰ ποὺ ἔκαμαν τὴ ζημιά...

Τὰ παιδιὰ ὅμως τοῦ μέλλοντος θὰ γλυτώσουν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς μπελᾶδες. Ἔτσι τοὐλάχιστον ἰσχυρίζονται οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπιστήμονες ποὺ ἀνεκάλυψαν τὰ ἐλαστικὰ τζάμια.

Τὰ τζάμια αὐτά, φτιαγμένα ἀπὸ εἰδικὴ ἐλαστικὴ οὐσία καὶ ἐπεξειργασμένα ὥστε νὰ γίνουν διαφανῆ, δὲν σπάζουν. Ὅταν ἡ πέτρα ἢ ἡ μπάλλα τὸ κτυπήσῃ, τὸ τζάμι θὰ κάνῃ μιὰ κοιλότητα, ἡ ὁποία χάρις στὴν ἐλαστικότητα τῆς διαφανοῦς ὕλης θὰ ἐπανέλθῃ ἀμέσως στὴν πρώτη της κατάστασι! Καὶ ὅπως δὲν σπάει τὸ λαστιχένιο τόπι, ὅταν τὸ κάνουμε νὰ ἀναπηδᾶ, ἄλλο τόσο δὲν σπάει καὶ τὸ διαφανὲς ἐλαστικὸ ποὺ ἀντικαθιστᾶ τὸ τζάμι.

Ἐννοεῖται ὅτι τὸ νέο τζάμι χαιρετίσθηκε μὲ ἐνθουσιασμὸ ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ μάλιστα ἀπ' τοὺς ἰδιοκτῆτες τῶν σπιτιῶν. Γιατὶ ἂν τὰ παιδιὰ σπάζουν τὰ τζάμια, οἱ ἰδιοκτῆται εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πληρώνουν... τὰ σπασμένα!

Τὰ εἴδη τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου

Ὅλα τὰ ὡς σήμερα γνωστὰ εἴδη τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου ἀνέρχονται σὲ 400 χιλιάδες. Ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔντομα φθάνουν τὶς 280 χιλιάδες, τὰ πτηνὰ τὶς 13.000, τὰ ἑρπετὰ τὰ 1.300 καὶ τὰ ἀραχνοειδῆ τὰ 20.000 εἴδη.

Τὰ ποδήλατα στὴ Σουηδία

Τὰ ποδήλατα, ποὺ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα δὲν χρησιμοποιοῦνται καὶ τόσο πολύ, στὴ Σουηδία εἶναι εἶδος πρώτης ἀνάγκης. Κάθε Σουηδὸς ἔχει δυό, πολλὲς φορὲς καὶ τρία ποδήλατα, ποὺ τὰ χρησιμοποιεῖ ἐναλλὰξ γιὰ νὰ πηγαίνῃ στὴν ἐργασία του, ἐκδρομὲς καὶ περίπατο. Κάθε Κυριακὴ ὅλοι οἱ δρόμοι γεμίζουν ἀπὸ ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ἀκόμη καὶ γέρους, ποὺ πηγαίνουν στὶς ἐξοχὲς μὲ ποδήλατο.

Οἱ οὐρανοξύσται

Ἀκοῦμε πολλὰ γιὰ τοὺς περιφήμους οὐρανοξύστας τῆς Νέας Ὑόρκης, οἱ κορυφὲς τῶν ὁποίων χάνονται πολλὲς φορὲς — αὐτὸ εἶναι γεγονὸς — μέσα στὰ σύννεφα. Πρέπει φυσικὰ νὰ ὁμολογηθῆ ὅτι τὸ ὕψος τῶν οὐρανοξυστῶν δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἐπαφή τους αὐτὴ μὲ τὰ σύννεφα καὶ ὅτι μᾶλλον τὰ σύννεφα κατέρχονται σὲ χαμηλὸ ὕψος καὶ κάμνουν τὸν περίπατό τους στὶς αἰχμηρὲς κορυφὲς τῶν οἰκοδομικῶν αὐτῶν μεγαθηρίων. Πάντως ὅμως ἡ ἐξήγησις αὐτὴ δὲν ἔχει οὐσιώδη σημασία, γιατὶ οἱ οὐρανοξύσται δὲν παύουν νὰ ἀποτελοῦν καταπληκτικὰς ἐπιτυχίας τῆς τεχνικῆς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος πρώτη φορὰ κατεσκεύασεν οἰκοδομήματα σὲ τέτοιο ὕψος.

Ἡ Νέα Ὑόρκη εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν πόλις τῶν οὐρανοξυστῶν. Ὁ ὑψηλότερος οὐρανοξύστης εἶναι ὁ «Ἐμπάερ Στέϊτ», τοῦ ὁποίου τὰ 102 πατώματα ἔχουν συνολικῶς ὕψος 380 μέτρων. Ὁ οὐρανοξύστης αὐτὸς εἶναι κατὰ 80 μέτρα ὑψηλότερος τοῦ περιφήμου Πύργου τοῦ Ἄϊφελ (Παρίσι), τοῦ ὁποίου ἡ κορυφὴ φθάνει τὰ 300 μέτρα.

Ἀκολουθεῖ ὁ «Κράϋσλερ Μπύλντιγκ» μὲ 77 πατώματα καὶ ὕψος 318 μέτρων καὶ ἔπειτα ὁ «Οὐὲλ Τάουερ» μὲ 66 πατώματα καὶ 259 μέτρα, ἡ «Μπὲνκ Μανχάτεν» μὲ 65 πατώματα καὶ 255 μέτρα. Ὑπάρχουν ἀκόμη πολλοὶ ἄλλοι οὐρανοξύσται μὲ ὕψος κάτω τῶν 200 μέτρων καὶ ἄπειροι ποὺ ὑπερβαίνουν τὰ 40 μέτρα. Αὐτοὶ βέβαια εἶναι ἀνάξιοι λόγου... γιὰ τοὺς Νεοϋορκέζους μάλιστα... Ὄχι ὅμως καὶ γιὰ τοὺς Ἀθηναίους, τῶν ὁποίων κανένα κτίριον δὲν ὑπερβαίνει τὸ ὕψος τῶν 30 μέτρων!

✱ ΠΛΟΥΤΗ ΑΠΟ ΑΥΓΑ ✱

Μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες πηγὲς πλούτου γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς ὑπαίθρου εἶναι καὶ τὰ αὐγά. Στὴ Γαλλία ἀπὸ τὰ αὐγά, κατὰ τοὺς εἰδικούς, εἰσπράττονται κατ' ἔτος περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε δισεκατομμύρια φράγκα, δηλαδὴ εἰσπράττεται ποσὸν ἀνώτερον ἀπὸ τὸ εἰσπραττόμενον ἐν συνόλῳ ἀπὸ τὸ βαμβάκι, τὴν ξυλεία, τὸ ρύζι καὶ τοὺς γαιάνθρακες.

Πῶς νὰ ἔχωμε πάντοτε καλὰ αὐγά: Ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτὸ ἡ Γραμματεία τῆς Ἐθνικῆς Πτηνοτροφικῆς Ἑταιρείας τῆς Γαλλίας δίδει τὶς ἑπόμενες ὁδηγίες:

Ἐὰν ὁ πετεινὸς μένῃ ἔξω ἐλεύθερος νὰ βόσκῃ μὲ τὶς ὄρνιθες του, θὰ ἔχωμε καλὰ αὐγά, ἐὰν ἔχῃ 10-12 ὄρνιθες. Ἂν μένῃ ὅμως περιωρισμένος, πρέπει νἄχῃ 4 ὄρνιθες, γιὰ νἄχωμε καλὰ αὐγά. Ἐπίσης καλὸν εἶναι, ὅταν ὁ πετεινὸς εἶναι περιωρισμένος, τὸν χειμῶνα, νὰ μένῃ μιὰ μέρα μὲ τὶς ὄρνιθες, τὴν δὲ ἄλλη νὰ τὸν ἀπομακρύνωμε, δίδοντες σ' αὐτὸν ἐρεθιστικὴ τροφή. Τὴν ἡμέρα δὲ ποὺ τὸν ἀπομακρύνομε, νὰ τὸν ἀντικαθιστῶμε μὲ ἄλλον. Οἱ τροφὲς ἔχουν μεγάλη ἐπιρροὴ στὴ γέννησι καὶ τὴν ποιότητα τῶν αὐγῶν. Γι' αὐτὸ δίδομε στὶς ὄρνιθες τὸ μὲν θέρος σιτάρι, βρώμη, ἀραβόσιτο, μικρὴ ποσότητα νωποῦ κρέατος, τὸν δὲ χειμῶνα μίγμα ἀπὸ αἷμα βωδινὸ βρασμένο, βρώμη καὶ ἀραβόσιτο μὲ 15 τοῖς ἑκατὸν σίκαλιν, 10 τοῖς ἑκατὸν ψιλὴν σκόνην καρβούνου καὶ 5 τοῖς ἑκατὸν ὄστρακα ψιλὰ κοπανισμένα στὸ γουδί.

Πῶς διακρίνομε τὰ καλὰ καὶ

φρέσκα αὐγά: Τὸ φρέσκο αὐγὸ εἶναι βαρὺ καὶ γεμᾶτο, ὅταν τὸ κουνοῦμε. Τὸ βάρος τῶν αὐγῶν, κατὰ μέσον ὅρον, εἶναι 60 γραμμάρια ὡς ἑξῆς: 6 γραμμάρια ὁ φλοιός, 36 τὸ ἀσπράδι καὶ 18 γραμμάρια ὁ κροκός. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ φλοιὸς ἔχει μικροὺς πόρους, τὸ νερὸ ποὺ περιέχει τὸ αὐγὸ ἐξατμίζεται καὶ ἀφαιρεῖται ἀπ' αὐτὸ ἕνα γραμμάριο βάρους κάθε μέρα, δηλαδὴ σὲ τρεῖς μέρες τὸ αὐγὸ χάνει ἀπὸ τὸ βάρος του ἕνα δράμι. Ὅταν τὸ βυθίσωμε σὲ νερὸ ποὺ περιέχει 10 τοῖς 100 μαγειρικὸ ἅλας, ἐὰν μὲν εἶναι ὀλίγων ἡμερῶν βυθίζεται κάτω, ἐὰν δὲ χαλασμένο ἢ παληότερο τῶν 5 ἡμερῶν πλέει στὴν ἐπιφάνεια. Αὐτὴ ὅμως ἡ παρατήρησις δὲν ἐφαρμόζεται καὶ στὰ διατηρημένα αὐγά, γιὰ τὰ ὁποῖα καταφεύγαμε στὴν ὠοσκόπησι. Ἤτοι παρατηροῦμε τὸ αὐγό, θέτοντας αὐτὸ σὲ σκοτεινὸ μέρος καὶ μεταξὺ τῆς φλόγας ἑνὸς ἀναμμένου κηριοῦ καὶ τοῦ ματιοῦ τοῦ παρατηρητοῦ.

Καλὰ αὐγά: Τὸ φῶς διέρχεται τὸ ἀσπράδι, ὁ κροκὸς διακρίνεται κίτρινος, φαίνεται καθαρὰ τὸ ἄδειο τοῦ αὐγοῦ, ποὺ ὅσο περισσότερο μένει τὸ αὐγὸ τόσο μεγαλύτερο γίνεται.

Αὐγὰ παληά: Ὁ κροκὸς εἶναι βγαλμένος ἀπὸ τὴν θέσι του καὶ κολλημένος στὴ φλοῦδα, σὲ τρόπο ὥστε καταλήγει σ' ἕνα λεκὲ βαθύχρωμο.

Αὐγὰ κλούβια: Διακρίνονται ἀπὸ τὴν γενικὴ διατάραξι τοῦ κροκοῦ.

Πῶς νὰ διατηροῦμε τὰ αὐγὰ πάντοτε φρέσκα: Γιὰ νὰ τὸ κατορθώσωμε αὐτὸ πρέπει νὰ τὰ χωμε σὲ μέρος ποὺ νὰ μὴ τὰ προσβάλλῃ ἡ ὑγρασία, ἡ ζέστη καὶ ἡ παγωνιά. Πρέπει ἐπίσης νὰ τὰ προφυλάγωμε ἀπὸ τὸν ἀτμοσφαιρικὸ ἀέρα καὶ πρὸς τοῦτο μεταχειριζόμεθα διαφόρους τρόπους.

ὁ Κῆπος

ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ Ε.Ο.Ν.

Ὁ Ἀρχηγὸς προχθὲς ἐκάλεσε τοὺς γονεῖς μας σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα καὶ τοὺς μίλησε πολλὴ ὥρα Τὸ λόγο του ὅλο τὸν δημοσιεύει τὸ περιοδικὸ σὲ ἄλλες σελίδες. Μὰ ἐπειδὴ ἴσως νὰ μὴν μποροῦν ὅλοι οἱ Σκαπανεῖς νὰ τὸν ἐννοήσουν, γιατὶ εἶναι ἀκόμη μικροὶ καὶ στὴν ἡλικία καὶ στὰ μαθήματα, θὰ σᾶς πῶ ὅσα μπόρεσα καὶ ἐγὼ νὰ ἐννοήσω.

Εἶπε λοιπὸν στοὺς γονεῖς μας πὼς πρῶτα-πρῶτα βέβαια ἀνήκομε στὴν οἰκογένεια μας — στοὺς γονεῖς μας ποὺ μᾶς ἐγέννησαν, ποὺ μᾶς ἀνατρέφουν καὶ ἔχουν ὅλη τὴ φροντίδα μας, γιὰ νὰ μᾶς κάμουν καλὰ καὶ χρήσιμα παιδιά.

Ὕστερα ὅμως ἀνήκομε καὶ στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας, ποὺ εἶναι κι' αὐτὴ ἕνα δεύτερο σπίτι μας καὶ γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς μας πρέπει νὰ μᾶς βοηθοῦν ὥστε νὰ κάνουμε καὶ ἐκεῖνα ποὺ μᾶς λὲν οἱ βαθμοφόροι μας. Πρέπει δηλαδὴ νὰ εἴμαστε: **καλὰ καὶ ὑπάκουα παιδιὰ στὸ σπίτι** καὶ **πειθαρχικοὶ καὶ πρόθυμοι Σκαπανεῖς στὸν Τομέα μας.**

Ὁ Μεγάλος Σκαπανέας

Τὸ παραμυθάκι μας

Ο ΣΟΦΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΙ

Μιὰ φορὰ ζοῦσε σὲ μιὰ μακρινὴ πολιτεία ἕνας σπουδαῖος γέρος σοφὸς ποὺ ὅλοι τὸν θαυμάζανε γιὰ τὴ μεγάλη σοφία του καὶ τὶς πολλές του γνώσεις.

«Δὲν ὑπάρχει σ' ὅλο τὸν κόσμο πιὸ σοφὸς καὶ πιὸ πολύξερος ἄνθρωπος!» λέγανε ὅλοι,

καὶ τὸ πίστευε κι' ὁ ἴδιος αὐτό.

Μιὰ μέρα χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ σοφοῦ αὐτουνοῦ ἕνα μικρὸ κοριτσάκι καὶ γύρεψε δυὸ ἀναμμένα κάρβουνα γιὰ ν' ἀνάψη κι' ἡ μαμά του φωτιά....

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸ δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη τὰ σπίρτα καὶ ὁ ἕνας δάνειζε στὸν ἄλλο φωτιὰ γιὰ προσάναμμα.

Ὁ σοφὸς κύτταξε καλὰ-καλὰ τὸ κοριτσάκι ποὺ δὲν κρατοῦσε κανένα μέρος γιὰ νὰ βάλη τὰ κάρβουνα καὶ χαμογέλασε:

— Μὰ καλό μου κοριτσάκι, εἶπε, τὰ κάρβουνα εἶν' ἀναμμένα, πῶς θὰ τὰ πάρης ποὺ δὲν κρατᾶς τίποτα γιὰ νὰ τὰ βάλης;

Ἀλλὰ ἡ μικρὴ τὸν κύτταξε μὲ τ' ἄθῶα της ματάκια καὶ τοῦ εἶπε:

— Ξέρω τὸν τρόπο καλέ μου κύριε γιὰ νὰ μὴν κάψω τὰ χέ-

Μιὰ Σκαπάνισσα σᾶς χαιρετάει.

[Συνέχεια]

Ἀφήσαμε τὸ Γιαννάκη μέσα στὴ φυλακὴ σὲ κατάστασι ποὺ μποροῦσε νὰ σκοτώση ἄνθρωπο ἀπ' τὸ κακό του...

Τὰ παιδιὰ ἀπ' ἔξω τὸν κοροΐδευαν, τοῦ πετοῦσαν πετρίτσες καὶ τὸν γιουχάϊζαν.

Ὅπου σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ Γιαννάκης, βγάζει τὴν σφεντόνα ποὺ μ' αὐτὴν ἦταν πάντα ... ὡπλισμένος, μαζεύει πετραδάκια καὶ σκαρφαλώνει στὸν φεγγίτη τῆς πόρτας.

Ἀπὸ ἐκεῖ πιὰ μποροῦσε νὰ ἐκδικηθῆ τοὺς ἐχθρούς του..

Ἕναν ἕναν τοὺς σημάδευε καὶ τοὺς πετοῦσε τὰ πετραδάκια. Δὲν εἶχε ταίρι στὸ σημάδι.

Ἕναν πιτσιρίκο τὸν χτύπησε στ' αὐτὶ καὶ τὸν ἔκανε νὰ... ὑποχωρήση. Ἄλλον ἕναν τὸν χτύπησε στὸ πόδι καὶ μὲ λίγα λόγια ὅλους τοὺς περιποιήθηκε μὲ τὸ ὅπλο του γιὰ καλά.

Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν εἶχε μόνον ὁ Γιαννάκης.... ὡραῖες ἰδέες ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα παιδιὰ — οἱ ἐχθροί του!

Ἕνα ἀπ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὴν ὥρα τῆς ... μάχης κατάφερε νὰ βρῆ ἕνα κουβᾶ νερὸ καὶ τὴν ὥρα ποὺ ὁ Γιαννάκης σημάδευε μὲ τὴν σφεντόνα του κάποιον ἄλλον, τὸν πλησίασε σιγὰ καὶ τοῦ πέταξε κατάμουτρα τὸ νερό!

Ὁ Γιαννάκης τότε μούσκεμα ὥς τὸ κόκκαλο ἀναγκάσθηκε νὰ γκρεμισθῆ ἀπ' τὴν ... πολεμίστρα του.

Εἶναι σίγουρο πὼς πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ὁ Γιαννάκης... πλύθηκε χωρὶς νὰ θέλη ἔτσι καλὰ καὶ δὲν τοῦ ἄρεσε!

Μποροῦσε νὰ σκοτώση ἄνθρωπο...

τῶν σκαπανέων μας

Καὶ ἄλλη μιά . . .

ρια μου....

Καὶ μπροστὰ στὸν κατάπληκτο σοφὸ τὸ μικρὸ κοριτσάκι προχώρησε πρὸς τὸ τζάκι, ἔβαλε λίγη στάκτη στὸ χέρι του καὶ ἀπόθεσε πάνω τὰ ἀναμμένα κάρβουνα.

Ἔπειτα εὐχαρίστησε κι᾽ ἔφυγε....

Ὁ σοφὸς εἶχε σταθῆ ἀμίλητος.... Αὐτὸς μὲ ὅλη τὴ σοφία του δὲν εἶχε σκεφθῆ νὰ βάλῃ στάχτη γιὰ νὰ μὴν τὸν κάψουν τὰ κάρβουνα!

Καὶ τότε κατάλαβε ὅτι κανένας ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ τὶς γνώσεις ποὺ ἔχει, γιατὶ κανένας ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ξέρῃ ὅλα.

Χτύπησε τότε τὸ μέτωπό του καὶ εἶπε:

—Γηράσκω ἀεὶ διδασκόμενος! Ποῦ θὰ πῇ: Ὅσο γερνῶ ὅλο καὶ κάτι κάθε μέρα μαθαίνω!

Η ΑΥΓΗ

Σκορπίζει ἡ αὐγούλα
ζωὴ στὴ λαγκαδιὰ
καὶ λάμπει ἡ δροσούλα
στὰ πράσινα κλαδιά.

Ροδοφωτίζ᾽ ἡ δύσι,
λάμπ᾽ ἡ ἀνατολὴ
καὶ φόρεσ᾽ ὅλ᾽ ἡ φύσι
χαρούμενη στολή.

Νεράκι παγωμένο
τρέχει στὴ ρεματιά,
πουλὶ χαριτωμένο
τὸ λέει στὴν ἰτιά.

ἔξυπνα κουτά

Ἡ γιαγιὰ τοῦ Πέτρου στὴ γιορτή του:

— Καὶ τοῦ χρόνου παιδί μου, καὶ καλὴ γνῶσι.

Κι᾽ ὁ Πέτρος:

— Εὐχαριστῶ, γιαγιά, ἐπίσης....

— Γιατὶ Τοτὸ ὁ γάϊδαρος ἔχει τόσο μεγάλα αὐτιά;

— Γιατὶ σὰν ἦταν μικρὸς δὲν ἄκουγε τὸν πατέρα του καὶ τοῦ τὰ τραβοῦσε....

Ἡ μητέρα:

— Τάσο, αὐτὴ ἡ τούρτα ἔχει πάρα πολὺ γλυκὸ καὶ θὰ σὲ βλάψῃ.

Ὁ Τάσος:

— Τότε μητέρα νὰ φάω μονάχα τὸ γλυκό της;

Τί νὰ κάνῃ τώρα; Ἦταν σὰν βρεγμένη κόττα, νηστικός, διψασμένος κι᾽ ἄρχισε κι᾽ ὅλας νὰ σκοτεινιάζῃ...

Οἱ ἀνησυχίες του μεγάλωναν! Ἄρχισε νὰ σκέπτεται ὅτι ὁ θυμός μας καμμιὰ φορὰ βλάπτει ἐμᾶς τοὺς ἴδιους.

Μοναχός του εἶχε πετάξει τὸ ψωμί του, καὶ μοναχός του εἶχε σπάσει τὸ κανάτι του μὲ τὸ νερὸ καὶ εἶχε σκίσει τὸ στρῶμά του...

Ἦταν ὅμως ἀργὰ πιὰ νὰ τὰ σκεφθῇ ὅλα αὐτά...

Τὸ σκοτάδι ἁπλώθηκε στὴ φυλακή του, οἱ πρῶτοι φόβοι τὸν ἔζωσαν! Τὰ ποντίκια ἄρχισαν τὸν νυκτερινό τους περίπατο καὶ σκορποῦσαν μὲ τὸ πέρασμά τους ἀνατριχίλες στὸν καϋμένο τὸν Γιαννάκη.

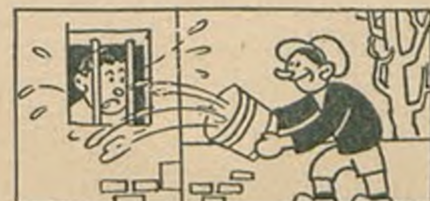
Ἔβλεπε στὸ σκοτάδι θηρία ποὺ πήγαιναν νὰ τὸν φᾶνε, φείδια νὰ τυλιχθοῦν στὸ λαιμό του, χέρια σκελετωμένα νὰ τὸν πλησιάζουν! Τὸν εἶχε πιάσει ἀγωνία...

Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τοῦ παρουσιάζεται στὸν φεγγίτη τοῦ ταβανιοῦ ἕνα μυστηριῶδες κεφάλι χωρὶς σῶμα!

— Χριστέ μου! ἔκανε ὁ Γιαννάκης, ποὺ σταμάτησε ἡ ἀναπνοή του ἀπὸ τὸν φόβο του κι᾽ ἔτρεμε ὁλόκληρος σὰν φύλλο!

Τὸ πρόσωπο ποὺ τοῦ παρουσιάστηκε ἦταν κατακόκκινο, λαμπερό, μὲ ἕνα μεγάλο στόμα καὶ γουρλωμένα μάτια.

Ὁ Γιαννάκης θυμήθηκε τοὺς δράκοντες τῶν παραμυθιῶν...

Τοῦ πέταξε κατάμουτρα τὸ νερό . . .

Δράκος θὰ ἦταν κι᾽ αὐτός ... ἀλλοίμονό του!

Ἕνα μυστηριῶδες κεφάλι...

Κι᾽ ἔκλεισε τὰ μάτια του πεθαμένος ἀπὸ τὴν τρομάρα του, ἐνῷ τὸ ... φεγγάρι ἀποσύρθηκε ἀπ᾽ τὸν φεγγίτη χαμογελῶντας εἰρωνικά... γιατὶ αὐτὸ ἦταν τὸ μυστηριῶδες πρόσωπο ποὺ παρουσιάστηκε στὸν φεγγίτη μὲ κατακόκκινο πρόσωπο σὰν... δράκος!

Ἔτσι, σὰν ἄνοιξε τὰ μάτια του ὁ Γιαννάκης, δὲν εἶδε πιὰ τὸν... δράκο καὶ ἀφοῦ ἡσύχασε λίγο ἄφησε νὰ τὸν πάρῃ σιγὰ σιγὰ ὁ ὕπνος ποὺ τόσο καλὸ θὰ τοῦ ἔκανε.

Καὶ ὁ Γιαννάκης πέρασε τὴ νύχτα νηστικός, τουρτουρίζοντας καὶ κατατρομαγμένος τὴν πρώτη του νύχτα στὴ φυλακή...

(Ἡ συνέχεια στὸ προσεχὲς)

—γιά νά περνᾶ

Ποικίλη ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς ἀποτελοῦν πρωτεύουσαν εὐρωπαϊκοῦ κράτους.

1) Πόλις τῆς Μακεδονίας, 2) Ποταμὸς τῆς Ἀφρικῆς, 3) Ἀρχαῖος βασιλεὺς τῶν Περσῶν, 4) Παράλιος πόλις τῆς Γερμανίας, 5) Πόλις τῆς Ἑλλάδος, 6) Εὐρωπαϊκὸν κράτος, 7) Ποταμὸς τῆς Μακεδονίας, 8) Ἐπώνυμον Αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, 9) Ἀρχαῖος βασιλεύς.

Μ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Βέλος

+**** Οἱ σταυροὶ
++*** τῆς πρώτης
*+++** στήλης καθέ-
++*** τως: Θεὸς
+**** τῶν δασῶν.

Τῆς δευτέρας: Τροφὴ ποὺ δὲν λείπει ἀπὸ τὸ τραπέζι. Ὁριζοντίως, πρώτη σειρά: Ὄρος τῆς Βαλκανικῆς, δευτέρα σειρά: Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα, τρίτη σειρά: Οἰκιακὸν ζῶον, τετάρτη σειρά: Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος, πέμπτη σειρά: Ἀρχαῖος νομοθέτης.

Α. ΧΑΛΑΣ

Αἴνιγμα

Σὲ μιὰ πρόθεσι ἑνώνω
τῆς Ἑλλάδος μία πόλι
στὴ στιγμὴ σοῦ φανερώνω
τέρας ποὺ τὸ ξέρουν ὅλοι.

Γ. Λ. ΚΑΠΑΚΟΣ

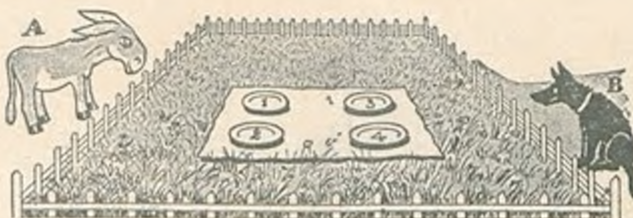
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΑΣ

Τὰ σταυρόλεξα ποὺ μᾶς στέλλουν οἱ ἀναγνῶσται μας πρέπει νὰ εἶναι κατὰ προτίμησιν διαστάσεων 7×7, 8×8, 9×9 καὶ 10×10. Εἰς περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχῶν συνθέσεων, θὰ δημοσιεύωνται σταυρόλεξα διαφόρων ἄλλων σχημάτων, εἰκονογραφημένα κλπ. Αἱ λέξεις τοῦ σταυρολέξου πρέπει νὰ εἶναι γνωσταί, νὰ διασταυρώνωνται δὲ ἐπαρκῶς. Μαῦρα τετραγωνίδια λίγα καὶ σκορπισμένα κατὰ τὸ δυνατόν. Αἱ λύσεις θὰ γράφωνται μὲ μολύβι ἐπάνω στὸ σχῆμα τοῦ σταυρολέξου.

Προσωρινῶς δὲν δεχόμεθα ἀκροστιχίδας, τετράγωνα καὶ τρίγωνα. Οἱ ἀναγνῶσται μας μποροῦν νὰ μᾶς στείλουν ἄλλων εἰδῶν πνευματικὰς ἀσκήσεις. Αἱ λύσεις θὰ γράφωνται δεξιὰ ἢ κάτω ἀπὸ τὴν ἄσκησιν.

Καὶ μία γενικὴ διάταξις: Τὰ χειρόγραφα πρέπει νὰ εἶναι καθαρογραμμένα ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ, μὲ μελάνη κοινὴ (ποτὲ κόκκινη) ἢ μολύβι.

ΤΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ ΤΩΝ ΦΑΓΗΤΩΝ

Τέσσαρες φίλοι εἶχαν κάμει μιὰ μακρινὴ ἐκδρομή. Κουρασμένοι οἱ ἐκδρομεῖς στρώθηκαν νὰ φᾶνε στὴ χλόη ἑνὸς μαντρωμένου λειβαδιοῦ. Ἀλλὰ δὲν ἦσαν μόνοι: τοὺς συντρόφευαν ἕνας σκύλος καὶ ἕνας γάϊδαρος, ποὺ παρακολουθοῦσαν τὸ φαγοπότι τῶν φίλων μὲ κάποια ζήλεια... Τὰ παιδιὰ λυπήθηκαν τὰ ζῶα. Καὶ ἔδωσαν μερικὰ κόκκαλα στὸ σκύλο καὶ λίγο φρέσκο χόρτο στὸν γάϊδαρο.

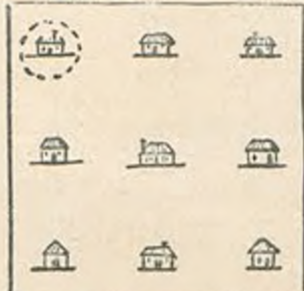
Ἔπειτα ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐκδρομεῖς πρότεινε νὰ παίξουν κάποιο παιγνίδι. Στὸ πρόχειρο τραπέζι τους εἶχαν δέκα εἰδῶν φαγητὰ (ψητό, ἐληές, τυρί, ψωμὶ κλπ.). Πῆραν 30 χαρτάκια καὶ ἔγραψαν ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ 10 φαγητά. Κάθε φαγητὸν ἐγράφη τρεῖς φορὲς (3 × 10 = 30). Ἔγραψαν ἐπίσης σ' ἕνα χαρτάκι τὸ γράμμα Α γιὰ τὸ φαγητὸ τοῦ γαϊδάρου καὶ σ' ἕνα ἄλλο τὸ Β γιὰ τὸν σκύλο. Τὰ 32 χαρτάκια τὰ ἀνακάτεψαν σ' ἕνα καπέλλο. Ἔπειτα ἕνας ἀπ' τοὺς ἐκδρομεῖς τράβηξε ἕνα-ἕνα, δέκα χαρτάκια, μὲ σκοπὸ νὰ βρῇ τὰ δέκα φαγητά. Μὲ τὴ σειρά τους ἔκαμαν τὴν ἴδια προσπάθεια καὶ οἱ ἄλλοι.

Τὸ παιγνίδι μπορεῖ νὰ παιχθῇ κι' ἀπὸ σᾶς.

Τὰ δέκα χαρτάκια βαθμολογοῦνται ὡς ἑξῆς: Κάθε φαγητὸ ποὺ βγαίνει μιὰ φορά, παίρνει 10 βαθμούς. Ὅποιος βγάλῃ 2 ἢ 3 φορὲς τὸ ἴδιο φαγητὸ χάνει 20 βαθμούς. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ θὰ τραβήξῃ τὸ Α ἢ τὸ Β ἀποκλείεται.

ΤΡΕΙΣ ΣΤΡΟΦΕΣ

Δυὸ ταχυδρομικοὶ διανομεῖς εἶχαν βάλει ἕνα στοίχημα. Ἐσχεδίασαν ἐννέα ἐξοχικὰ σπιτάκια, μὲ τὴν τοποθέτησι ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα. Ὑπετίθετο ὅτι σὲ μιὰ μέρα ἔπρεπε νὰ διανεμηθῇ ἀλληλογραφία μὲ ποδήλατο καὶ στὰ ἐννέα σπίτια.

Ὁ ἕνας διανομεὺς ἰσχυρίζετο ὅτι, ξεκινώντας ἀπὸ τὸ πρῶτο σπίτι (τὸ ἐντὸς κύκλου), θὰ μποροῦσε νὰ μοιράσῃ τὰ γράμματα κάνοντας στὴ διαδρομή του τρεῖς μόνο στροφές. Ὁ ἄλλος ἔλεγε ὅτι αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο καὶ τελικῶς ἔχασε.

Ποιὰ ἦταν ἡ διαδρομή;

ΣΑΦΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ὁ θεῖος: — Κι' ὡς ποῦ ἔχετε φθάσει στὴν Γραμματική;

Ὁ ἀνεψιός: Ὡς τὴν σελίδα 38, θεῖέ μου!

Ἀπορίες

Γιατὶ λέμε Πηνειὸς καὶ ὄχι Πηνανεψιός;

Γιατὶ κανάτι κι' ὄχι κανάλογο;

Γιατὶ πινέλο καὶ ὄχι τρωγέλο;

Ναὶ ἢ ὄχι;

Ὁ φιλόσοφος Ἀριστοτέλης ἐγεννήθη εἰς τὰ Στάγιρα;

— Ὁ Ἀπελλῆς, θεωρούμενος ὡς ὁ μέγιστος ζωγράφος τῆς ἀρχαιότητος, ἔζησε τὸν Δ' π. Χ. αἰῶνα;

Ζωγραφική

Χρωματίσατε τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ὡς ἑξῆς: 1 μαῦρο, 2 καφέ, 3 κίτρινο, 4 κόκκινο, 5 μπλέ, 6 βιολετί.

Ὀλίγη εὐθυμία

ΔΕΝ ΤΑ ΠΗΡΕ!

Ἡ μαμὰ στὸν μικρὸ ποὺ ξεφωνίζει:

— Ἄ! Γιῶργο! Μοῦ πῆρες τ' αὐτιά μου.

Κι' ὁ μικρὸς κατάπληκτος:

— Ἐγώ; Καὶ τί νὰ τὰ κάνω;

ΤΟ ΠΑΛΗΟΠΑΙΔΟ!!

Ὁ μικρὸς Τάκης γυρίζει στὸ σπίτι του κλαίοντας.

— Τί ἔπαθες; τὸν ρωτοῦν.

— Νά, ἕνα παλησπαιδο μὲ χτύπησε στὸ δρόμο.

— Ἂς τὸ χτυποῦσες καὶ σύ.

— Μὰ ἐγὼ τὸ χτύπησα πρῶτα τὸ παλησπαιδο.

Ο ΑΠΙΣΤΟΣ ΘΩΜΑΣ

Ὁ Νῖκος: — Σὲ γράφω στὰ παληά μου τὰ παπούτσια.

Ὁ Τάσος (σοβαρά): — Ψέματα! Κάθε μέρα τὸ λὲς μὰ δὲν τὸ κάνεις. Ἔψαξα καὶ χθὲς στὰ παληά σου παπούτσια μὰ τίποτα δὲν εἶδα γραμμένο.

ΕΠΡΟΣΕΧΕ, ΑΛΛΑ...

Ἡ Λιλίκα δάγκασε τὴν γλῶσσα της καὶ κλαίει.

— Μὰ γιατί δὲν πρόσεχες, παιδί μου; τῆς λέει ἡ μητέρα της.

— Δὲν τὴν εἶδα μαμάκα μου!

ΤΗΝ ΦΩΤΙΣΕ...

— Πῶς θ' ἀνοίξω αὐτὴ τὴν κονσέρβα;

— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς, κυρία μου, ἀλλὰ δὲν εἶναι δύσκολο. Θὰ βρῆτε τὴν ὁδηγία μέσα...

ΠΕΜΠΤΗ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ...

Ρωτοῦν τὸν Τοτό:

— Σὲ ποιὰ τάξι πάει ὁ ἀδελφός σου;

— Στὴν Πέμπτη ἀκόμα, γιατὶ δὲν προβιβάστηκε φέτο.

— Καὶ ἂν προβιβαζόταν;

— Θὰ πήγαινε στὴν Παρασκευή.

εὐχάριστα ἡ ὥρα

ΕΝΑ ΔΥΣΚΟΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Τὸ σημερινὸ πρόβλημα τῶν «σοφῶν σκύλων» εἶναι ἀρκετὰ δύσκολο.

Τὰ ἐννέα ἔξυπνα τετράποδα ποὺ βλέπετε στὴν εἰκόνα κάνουν δύο θαυμασίους πολλαπλασιασμούς, τὸ γινόμενον τῶν ὁποίων εἶναι ἴσον.

Γιὰ νὰ ἐπιτύχουν πραγματοποιοῦν ὡρισμένες μετακινήσεις. Καὶ μ' αὐτὲς παίρνουν τέτοια θέσι ὥστε τὸ γινόμενον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ψηφίου τοῦ πρώτου σκύλου ἐπὶ τὰ ψηφία τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου σκύλου (τὰ ὁποῖα θεωροῦνται ὡς διψήφιος ἀριθμός, δηλ. 38 ὅπως εἶναι στὴν εἰκόνα), εἶναι ἴσον μὲ τὸ γινόμενον τοῦ ψηφίου τοῦ τελευταίου σκύλου, ἐπὶ τὰ ψηφία τῶν δύο προτελευταίων σκύλων (λαμβανομένων ὡς διψηφίου ἀριθμοῦ, λ. χ. 67, ὅπως στὴν εἰκόνα).

Καὶ ἀκόμη, ὁ τριψήφιος ἀριθμὸς ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ψηφία τῶν τριῶν σκύλων τοῦ κέντρου (152, ὅπως εἶναι στὴν εἰκόνα), πρέπει νὰ εἶναι ἴσος μὲ τὸ γινόμενον τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου πολλαπλασιασμοῦ.

Θέλετε ἕνα παράδειγμα; Ὑποθέσατε ὅτι οἱ σκύλοι τοποθετοῦνται κατὰ τὴν σειρὰν τῶν ψηφίων τους ὡς ἑξῆς: 3, 5, 8, 17, 4, 2, 9, 6. Κάμετε τοὺς πολλαπλασιασμούς: $3 \times 58 = 174$ καὶ $29 \times 6 = 174$. Καὶ ὁ ἀριθμὸς 174 ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ ψηφία τῶν τριῶν σκύλων τοῦ κέντρου (174).

Τὸ παράδειγμά μας ἀποτελεῖ μίαν λύσιν τοῦ προβλήματος. Ὑπάρχει ὅμως καὶ μία ἄλλη λύσις, τὴν ὁποίαν καλεῖσθε νὰ εὕρετε.

Κατὰ ποίαν σειρὰν θὰ τοποθετηθοῦν οἱ σκύλοι;

Ἀπρόοπτα

Ποιὸ ὄνομα, ἐνῷ εἶναι ἑλληνικώτατο, εἶναι ξένο καὶ περιλαμβάνει καὶ τὸ γερμανικὸν φόν;

— Ποιὸ βουνὸ τῆς Ἑλλάδος ἔχει τὴ μανία νὰ ἐπεξηγῇ συνεχῶς;

Γνωρίζετε ;

— Τὸν μεγαλύτερο ποταμὸ τῆς Εὐρώπης;

— Τὴ μεγαλύτερη, σὲ μῆκος, θαλασσία διώρυγα;

— Τὴν πυκνότερη σὲ ἅλας θάλασσα;

Μαγικὴ εἰκὼν

Ἡ γάτα εἶναι ἕτοιμη νὰ ὁρμήσῃ γιὰ νὰ πιάσῃ τὸν ποντικό. Ποῦ εἶναι ὅμως ; Τὸν βλέπετε;

Μαγικὸν γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Πόρος, ἄριστος, λάρος, Ψαρά, μήν.

Χ. Κ. ΜΠΟΥΝΙΑΣ

Κρυπτογραφικὸν

123456787930	= Ἀρχαῖος στρατηγός.
3773	= Μητέρα τῆς Θεοτόκου.
46780	= Πρόσ. Μυθολογίας.
46780	= Ἀρχ. Βασιλεὺς τῆς Κρήτης.
523678	= Ἐξυμνῶ.
673	= Τελ. σύνδεσμος.
7537630	= Νεαρός.
843	= Ἄψητος.
93487	= Ὁ φίλος τοῦ Φιντία.
06487	= Μαθ. τοῦ Ἰησοῦ.

Ἐπ. Α—ς

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 4ου ΦΥΛΛΟΥ

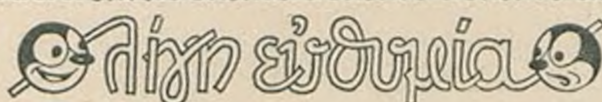
Τρίγωνον: Σῦρος, Υἱός, Ροή, Ος, Σ. Μεταγραμματισμός: Κρίνος—Κρόνος. Αἴνιγμα: Ξάνθη—ἄνθη. Ἀκροστιχίς: Καλάμαι (Κρήτη, Ἀσία, Λαμία, Ἀθῆναι, Μωϋσῆς, Ἀλβανία, Ἰάβα). Χτένι: Καλαχάρη (Κόγγος, Ἀραβία, Λέσβος, Ἀφρική, Χρῖσμα, Ἀραράτ, Ρόμβος, Ἡρῴδης). Μαγικὴ εἰκών: Μῆλα (ΡεΜΗ ΛΛλάκη). Πυραμίς: Λαμία (Λ, Πάν, Αἵμου, Ἤπειρος, Μαγδαληνή). Ἀπρόοπτα: Ὁ Κεράτιος, ὁ Τίγρης, τὴν Κίνα, ἡ λύρα, γιὰ τὸν Ταῦρο. Ὁ βάτραχος: τὴν Κίνα, ἡ λύρα (λίρα..) γιὰ τὸν Ταῦρο... Ὁ βάτραχος: Ὁριζοντίως: 1 Σατανᾶς, 2 κρανή, 3 χάν, 4 νά, 5 χίαι, 6 Σάρισσα. Καθέτως: 1 Σκῦρος, 2 άρ, 3 τά, 4 χί, 5 ἴς, 6 ἀνανᾶς, 7 Σημαία. Οἱ καμηλιέρηδες: «Πάρε τὴν καμήλα τοῦ ἀντιπάλου σου καὶ φεύγα». Ἔτσι ἔγινε καὶ ἡ καμήλα τοῦ ἀντιπάλου ἔφθασε πρώτη στὸ τέρμα καὶ ἑπομένως ἔχασε ὁ ἰδιοκτήτης της. Μαγικὴ εἰκών: Φαίνεται, ἂν ἀναποδογυρίσωμε τὴν εἰκόνα, μεταξὺ τοῦ κουβᾶ καὶ τοῦ φράχτη.

Ἄθροισμα 1080: Λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ ἐκτυπώσεως φύλλων, ποὺ κάνει ἡ «Νεολαία», εἰς ὡρισμένον ἀριθμὸν ἀντιτύπων (εἰς τὴν 7ην καὶ 8ην σειρὰν τῶν λέξεων τῆς ἀσκήσεως), ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν στοιχείων, δὲν ἐφαίνοντο οἱ δύο κοκκίδες ποὺ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν. Οἱ ἀράδες τῶν λέξεων αὐτῶν ἔχουν ὡς ἑξῆς:

* * * * ρα : :

* * * * * * * * πηχον : :

Ἡ λύσις θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

ΤΟ ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ...

Ὁ μύωψ γιατρός, ἐνῷ... δὲν σφυγμομετρεῖ τὸν ἄρρωστο:

— Πώ, πώ! Τί θερμοκρασία εἶναι αὐτή; Δὲν τὴν βγάζει τὴ νύχτα του ὁ φουκαρᾶς...

ΕΙΝΑΙ ΑΡΡΩΣΤΟΣ...

— Τοτό, ὁ γιατρός!

Κι' ὁ Τοτὸς ποὺ τὸν φοβᾶται:

— Σήμερα δὲν θὰ δεχθοῦμε κανένα! Πῆτε του πῶς εἶμαι ἄρρωστος!...

ΟΧΙ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ...

Ἡ μικρὴ Δώρα ἔβαλε καινούργιο φουστανάκι.

— Εἶναι καὶ τῆς μόδας! τῆς λέει μιὰ φίλη της.

— Ὄχι, ὄχι, διαμαρτύρεται ἡ Δώρα. Εἶναι μόνο δικό μου!

ΟΥΚ ΟΙΔΑ!

Ὁ Νῖκος κάνει μάθημα στὸ σπίτι μπροστὰ στὴ μικρὴ ἀδελφή του Σοφία. Ὁ δάσκαλος τὸν ρωτᾷ:

— Οὐκ οἶδα τί σημαίνει;

— Δὲν γνωρίζω.

— Καὶ οὐκ ἐπίσταμαι;

— Δὲν γνωρίζω.

— Καὶ οὐ γιγνώσκω;

— Τὸ ἴδιο...

Κι' ἡ μικρὴ Σοφία τρέχει στὴ μητέρα της.

— Ἀμελέτητος πάλι ὁ Νῖκος. Ὅ,τι τὸν ρωτάει ὁ δάσκαλος τοῦ λέει πὼς δὲν ξέρει.

ΣΟΦΗ ΣΚΕΨΙΣ

Ὁ ἕνας περιηγητὴς στὸν ἄλλον, στὴ μέση τῆς Σαχάρας:

— Καὶ ὕστερα, ἀγαπητέ μου, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ζητᾶνε μιὰ θέσι ὑπὸ τόν... ἥλιον!

ΤΑΣΟ!

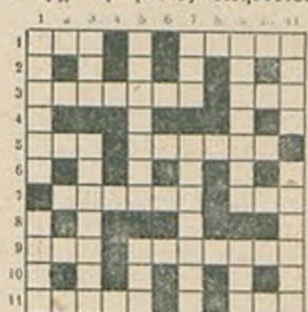
Ὁ δάσκαλος: Κλῖνε τὸ ρῆμα τάσσω.

Ὁ Τάσσος: Ποιὸ ρῆμα, κύριε;

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Ὁριζοντίως:

1) Ἐποχὴ τοῦ ἔτους — θεατρικὸν εἶδος. 3) Ἡμίθεος — ἵππος (δημ.). 5) Μέτρον βάρους — ὁ πρῶτος ἀεροπόρος. 7) Σκληρὸς ἄνθρωπος, ἄνευ αἰσθημάτων — ἀρχ. νόμισμα. 9) Ἀθηναῖος φύλαρχος — περίπατος μὲ ἄλογο. 11) Ἀσθένεια — πρόθεσις.

Καθέτως:

1) Ἐκεῖ βασιλεύει ἀπόλυτος ἡσυχία — ξυπνοῦμε τό..... 3) Ἀρχαία θεὰ — ἡ σύζυγος τοῦ Περικλέους. 5) Εὐρωπ. κράτος — σύνδεσμος. 7) Παλαιὸν μέσον φωτισμοῦ — ἀρχ. μυθογράφος. 9) Προφήτης μὲ περίεργον ὄνομα — ναυτικὸν παράγγελμα. 11) Βασιλεὺς τῆς Σπάρτης — Διάβολος (κλητ.).

ΧΡ. Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Ἀσκληπιεῖον Βούλας

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Ο ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ Ε. Ο. Ν. ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΑΝ

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς διὰ τῆς κατωτέρω διαταγῆς του ἐχορήγησεν ἄδειαν εἰς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλεξ. Ν. Κανελλόπουλον, καλούμενον ὅπως ὑπηρετήσῃ εἰς τὴν Βασιλικὴν Ἀεροπορίαν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς τὴν Ἀεροπορίαν ὑπηρεσίας του ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος θὰ ἀναπληροῦται εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων του ὑπὸ τοῦ ἤδη Ἐπιτελάρχου τῆς Ε. Ο. Ν. Σοφ. Παπανικολάου.

ΔΙΑΤΑΓΗ

Πρὸς

Τοὺς κ. κ. Γενικοὺς Διοικητὰς καὶ Νομάρχας ὡς Γενικοὺς Ἐπόπτας τῆς Ε. Ο. Ν.

Εἰς τὸν παρ' ἐμοὶ Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν., στρατευόμενον, χορηγῶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς στρατεύσεώς του ἄδειαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης θέλει ἀναπληρώσει αὐτὸν εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν καθηκόντων τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμόν, ὁ Ἐπιτελάρχης τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Παπανικολάου Σοφοκλῆς.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ
Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆςΕ. Ο. Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΝ ΚΑΤΩΘΙ ΔΙΑΤΑΓΗΝ:

«Πρὸς εὐόδωσιν τῆς ἀρξαμένης προσπαθείας διὰ τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν καὶ ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως οἱ Ἑλληνόπαιδες ἀγαπήσωσι τὴν Πατρώαν γῆν, παρακαλῶ ὅπως διαταχθοῦν οἱ κατὰ περιφερείας Γεωπόνοι καὶ ἀναλάβουν τὸ ἔργον τῆς καθοδηγήσεως εἰς τοὺς κατὰ τόπους Σχηματισμοὺς τῆς Ε. Ο. Ν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ διατεθῇ ἀνάλογος ποσότης σπόρων καὶ φυτῶν ὡς ἐπίσης καὶ αἱ διαθέσιμοι σπαρτικαὶ μηχαναὶ διὰ τὴν ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς ἀναπτύξεως τούτων ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν.».

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ
Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝ. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑ ΤΗΣ ΛΗΜΝΟΥ

Καθ' ἃ ἀναφέρει ἡ Γενικὴ Ἐποπτεία Ε. Ο. Ν. Λέσβου κατὰ τὸ ἐπισυμβὰν τραγικὸν δυστύχημα τῆς Λήμνου, μεταξὺ τῶν θυμάτων συγκαταλέγονται καὶ 12 Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι.

Ἐκ τούτων ὁ Ἐνωμοτάρχης Γεωργιάδης Σωτ. δὲν εὑρίσκετο κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πυρκαϊᾶς ἐντὸς τοῦ Κινηματογράφου πληροφορηθεὶς ὅμως ταύτην ἔσπευσεν ἐπὶ τόπου καὶ ὥρμησεν ἐντὸς τῆς αἰθούσης διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς κινδυνεύοντας, μὴ δυνηθεὶς ὅμως νὰ ἐξέλθῃ εὗρε καὶ οὗτος οἰκτρὸν θάνατον ἀπανθρακωθείς.

Ἐπίσης ὁ Φαλαγγίτης Μπουρλιούφας Βύρων παραμείνας καὶ οὗτος ἐντὸς τῆς αἰθούσης ἵνα βοηθήσῃ τὴν ἔξοδον τῶν μικροτέρων συναγωνιστῶν εὗρε τὸ ἴδιον

Ἡ αὐταπάρνησις καὶ αὐτοθυσία αὐτὴ τῶν ἀνωτέρω δύο Συναγωνιστῶν, οἵτινες ἐκτελοῦντες τὰς ἐπιταγὰς τοῦ θείου παραγγέλματος τῆς ἀλληλεγγύης ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ καθήκοντος, πληροῖ ὑπερηφανείας ἅπαντας τοὺς Συναγωνιστάς, τιμᾷ δ' ἐξόχως τὸ Σῶμα τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ δικαιολογεῖ περιτράνως τὰς ἐλπίδας ἃς στηρίζουν ἐπ' αὐτῆς Κράτος καὶ Κοινωνία.

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΥΨΙΣΤΗΝ ΗΘΙΚΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΝ

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος ἀπηύθυνε πρὸς τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ ἁπάσας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ε. Ο. Ν. τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἀποταμιεύσεως

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας - Τ. Τ. Τ., σᾶς ἀνακοινοῦμεν τὰ κάτωθι:

Τὴν 31ην Ὀκτωβρίου τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον ἀποτελοῦν ἤδη τακτικὸν μέλος τοῦ Διεθνοῦς Ἰνστιτούτου τῆς Ἀποταμιεύσεως θὰ ὀργανώσῃ, ὅπως κάθε χρόνο, καὶ ἐφέτος τὸν ἑορτασμὸν τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τῆς Ἀποταμιεύσεως.

Ἡ σημασία τῆς Ἀποταμιεύσεως καὶ ἡ Κοινωνικὴ καὶ Ἐθνωφελὴς αὐτῆς συμβολὴ εἰς τὴν ἀτομικήν, τὴν Κοινωνικὴν καὶ τὴν Ἐθνικὴν εὐημερίαν, ἐλπίζομεν ὅτι δὲν διαφεύγει τῆς προσοχῆς τῶν στελεχῶν τῆς Ὀργανώσεως. Τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον, ἂν ἡ Ἀποταμίευσις δι' ἄλλας Χώρας ἀποτελῇ ἀνάγκην, διὰ τὴν Χώραν μας καὶ ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις ἀποτελεῖ ὑψίστην Ἐθνικὴν ὑποχρέωσιν.

Τὸ πνεῦμα τῆς λελογισμένης ἀποταμιεύσεως καλλιεργεῖται ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Πρὸς τοῦτο ἐντελλόμεθα, ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορτασμοῦ, ἤτοι τὴν 31ην Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., προβῆτε εἰς συγκεντρώσεις τῶν μελῶν τῶν Σχηματισμῶν σας, ὅσον τὸ δυνατὸν πολυπληθεστέρας, κατὰ τὰς ὁποίας οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Σχηματισμῶν θὰ ἀναπτύξουν εἰς τὰ μέλη:

1) Τὰ τῆς σημασίας τῆς Ἀποταμιεύσεως καὶ συγκεντρώσεως κεφαλαίων διά τε τὴν ἀτομικὴν καὶ τὴν καθόλου Κοινωνικὴν καὶ Ἐθνικὴν εὐημερίαν.

2) Τὰς εὐκολίας, ἃς ἡ πρὸς τοῦτο ἱδρυθεῖσα ὑπηρεσία τοῦ Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου παρέχει κατά τε τὴν κατάθεσιν καὶ εἰς οἱανδήποτε περίπτωσιν καὶ ἄνευ διατυπώσεων ἀνάληψιν τῶν κατατεθέντων.

3) Τὰ κέρδη ἐκ τοῦ τόκου τῶν κατατιθεμένων κεφαλαίων, ὁρισθέντος εἰς 4%.

4) Ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσφάλεια διὰ τὰ κατατεθέντα, μὴ ἐπιτρεπομένης κατασχέσεως μέχρι ποσοῦ 33.000 δραχμῶν.

5) Αἱ μεγάλαι Κοινωνικαὶ καὶ Ἐθνικαὶ ὠφέλειαι, αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν κατατιθεμένων διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων ἔργων κοινῆς ὠφελείας, ὡς διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδῶν, φωτισμόν, ὕδρευσιν, ἀνέγερσιν διδακτηρίων, κατασκευὴν λιμενικῶν ἔργων κλπ. διὰ τῶν παρεχομένων δανείων ὑπὸ ἀσφαλεστάτους ὅρους εἰς Δήμους, Κοινότητας κλπ.

6) Αἱ μεγάλαι ἐπίσης ἠθικαὶ ὠφέλειαι αἱ πηγάζουσαι ἐκ τοῦ διὰ τῆς ἀποταμιεύσεως δημιουργουμένου πνεύματος οἰκονομίας καὶ σωφροσύνης.

Ὁ ἀποταμιεύων αἰσθάνεται χαράν, αἰσιοδοξίαν διὰ τὸ μέλλον, διότι εἶναι οἰκονομικῶς εἰς θέσιν νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς πᾶσαν δύσκολον τῆς ζωῆς περίστασιν, αἰσθάνεται αὐτοπεποίθησιν διὰ τὴν ζωήν, γίνεται προνοητικὸς διὰ πᾶν τῆς ζωῆς ἐνδεχόμενον, ἥτις προνοητικότης εἶναι σπουδαία ἀρετὴ παντὸς σώφρονος καὶ χρηστοῦ πολίτου, ἀποφεύγει τὰς καταχρήσεις αἵτινες συνεπάγονται διαφθορὰν ψυχῆς καὶ σώματος.

Τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργείας σας παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς ἀναφέρητε».

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κεντρική Διοίκησις

Η Ε.Ο.Ν. ΔΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΔΑΣΩΣΙΝ

Ἐπίσης ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος, ἀπηύθυνε πρὸς τὰς Διοικήσεις Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ ἁπάσας τὰς Περιφ. Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ε. Ο. Ν., τὴν κάτωθι σχετικὴν μὲ τὴν προσπάθειαν τῆς ἀναδασώσεως, ἐγκύκλιον:

«Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, Ὀργανισμὸς καθ' αὑτὸ Ἐθνικός, περικλείουσα εἰς τοὺς κόλπους της τὴν πλειονότητα τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ δὴ τῶν προοδευτικῶν τοιούτων, δέον εἰς πᾶσαν Ἐθνικὴν καὶ Κοινωνικὴν ἐκδήλωσιν νὰ δίδῃ πρώτη αὐτὴ τὸν παλμὸν καὶ νὰ συμβάλλῃ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν πάσης προσπαθείας, ἀναλαμβανομένης εἴτε ὑπὸ τοῦ Κράτους, εἴτε ὑπὸ ἄλλων Ὀργανισμῶν. Ἄλλως τε, ἤδη πρὸς τὴν Ὀργάνωσίν μας ἀποβλέπουν μετ' ἐμπιστοσύνης, τόσον τὸ Κράτος, ὅσον καὶ οἱ ἐν τῷ Κράτει κοινωφελεῖς ὀργανισμοί.

Μετὰ τὴν συμβολήν μας εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, διὰ τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν, παρέχεται ἡ εὐκαιρία ὅπως συμβάλωμεν εἰς τὴν προσπάθειαν τὴν ὁποίαν καταβάλλει τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας διὰ τὴν ἀναδάσωσιν τῆς Χώρας.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὄχι μόνον ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως Ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ καλαισθητικῆς, ἡ ἀναδάσωσις καὶ ἡ ἐν γένει φύτευσις δένδρων καθ' ὅλην τὴν χώραν.

Πρὸς τοῦτο ἐντελλόμεθα, ὅπως πάντες οἱ Σχηματισμοὶ τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων τεθῶσιν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κατὰ τόπους δασικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν φιλοδασικῶν Συλλόγων καὶ ἐνισχύσωσι τούτους διὰ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν μελῶν εἰς τὴν προσπάθειάν των διὰ τὴν ἀναδάσωσιν τῆς Χώρας.

Δὲν παραλείπομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ συμβολὴ αὐτὴ τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο Ν. ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις ἀποτελεῖ ὑψίστην Ἐθνικὴν ὑποχρέωσιν, καθότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διατεθοῦν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον χρήματα ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὅπως ἄλλοτε. Ἡ ἐθελοντικὴ προσωπικὴ ἐργασία τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἐργατικῶν χειρῶν ἐπὶ μισθῷ, ὥστε τὸ ἔργον τῆς ἀναδασώσεως θὰ συνεχισθῇ καὶ ἐφέτος ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς Ἐθνικῆς μας οἰκονομίας. Τὰς ἐπ' αὐτοῦ ἐνεργείας σας παρακαλοῦμεν ὅπως μᾶς ἀναφέρητε».

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ κ. ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Σπέντζας ἐκοινοποίησε πρὸς τοὺς Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Σχολείων τοῦ Κράτους τὴν κάτωθι ἐγκύκλιον:

Περιῆλθεν εἰς γνῶσιν ἡμῶν ὅτι εἴς τινα σχολεῖα οἱ Σύλλογοι καθηγητῶν ἐπιβάλλουν εἰς τοὺς μαθητὰς ποικίλους τρόπους χαιρετισμοῦ.

Δεδομένου ὅτι οἱ μαθηταὶ ἀποτελοῦν μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας παραγγέλλομεν, ὅπως πάντες οὗτοι χαιρετῶσι πάντοτε ἐν στολῇ καὶ ἄνευ στολῆς κατὰ ἕνα μόνον τρόπον, δηλαδὴ τοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ φαλαγγίτου.

Εὐνόητον εἶναι ὅτι χαιρετισμὸς τῶν μαθητῶν ἐπιβάλλεται πανταχοῦ καὶ πάντοτε τόσον πρὸς τοὺς καθηγητάς των καὶ λοιποὺς προϊσταμένους τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς Διοικοῦντας καὶ τὰ στελέχη τῆς Νεολαίας ὡς καὶ πρὸς πάντα τὰ μέλη αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Σεπτεμβρίου 1939.

Ὁ Ὑφυπουργὸς
Ν. ΣΠΕΝΤΖΑΣ

ΠΡΟΣΦΟΡΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε. Ο. Ν.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸν Συμβούλιον Κρινιάνων ἱεροῦ Ναοῦ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐνέκρινε παμψηφεὶ τὴν παραχώρησιν ἐπὶ ἓν ἔτος πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ἀγροκτήματος τῆς ἐκκλησίας Κρινιάνων εἰς τὸ Τμῆμα Ε. Ο. Ν. Βυτάλου, τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα θὰ διατεθῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐκεῖ σχηματισμοῦ τῆς Ε. Ο. Ν.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος λαβὼν γνῶσιν τῆς ὡς ἄνω προσφορᾶς ἀπέστειλε τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου:

«Ἔλαβον γνῶσιν, διὰ τοῦ Περιφ. Διοικητοῦ Ἀρρένων Ε.Ο.Ν. Εὐβοίας τῆς ἐπὶ ἓν ἔτος χορηγήσεως πρὸς καλλιέργειαν τοῦ ἀγροκτήματος τῆς ἐκκλησίας Κρινιάνων παρὰ τοῦ Σχηματισμοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. Βυτάλου, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ εἰσόδημα νὰ διατεθῇ διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐκεῖ Σχηματισμοῦ καὶ σᾶς ἐκφράζω τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας μου, διότι ἀνταποκριθέντες εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας, παρέχετε καὶ εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. τὸ μέσον νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ κήρυγμα τοῦτο».

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος

Ὁ κ. Δ. Κριεζώτης ἐδώρησε πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας ὀκτὼ χιλιάδας δραχμὰς μὲ τὴν παράκλησιν ὅπως αὗται διατεθῶσι διὰ τὴν κατασκευὴν στολῶν διὰ τοὺς ἀπόρους Φαλαγγίτας τῆς Διοικήσεως Χαλκίδος.

Ἐπίσης ὁ κ. Μιχ. Πλατανιώτης ἐκ Χαλκίδος προσέφερε τρεῖς χιλιάδας δρχ. ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΠΕΡΙΦ. ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων Πρωτευούσης παρατηρεῖται κατ' αὐτὰς ζωηροτάτη κίνησις, λόγῳ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματός της καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν στελεχῶν της. Ἅπαντα τὰ γραφεῖα ἐργάζονται ἐντατικὰ μὲ τὸν σκοπὸν ὁ νέος χρόνος τῆς Ὀργανώσεώς μας νὰ εὕρῃ τὴν Διοίκησιν ἀρτιωτέραν ὑφ' ὅλας τὰς ἀπόψεις. Καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα γίνονται συμβούλια τῶν Διευθυντῶν τῶν διαφόρων γραφείων κατὰ τὰ ὁποῖα συζητοῦνται θέματα ἀφορῶντα τὴν λειτουργίαν των.

Τὴν 25ην Ὀκτωβρίου ἡ Διοικητὴς μετὰ τοῦ Ἐπιτελείου της παρευρέθη εἰς τὸν ἐν Παρνασσῷ ἐκφωνηθέντα λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γονεῖς, κατὰ τὸν ὁποῖον διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἐτόνισε τὰς σχέσεις αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ὑπάρχουν μεταξὺ οἰκογενείας καὶ Ε. Ο. Ν.

Ἐζήτησε καὶ πάλιν τὴν βοήθειαν τῶν γονέων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν., οἱ ὁποῖοι δὲν ἀντιβαίνουν πρὸς τοὺς ἀπ' αἰώνων θεσμοὺς τῆς θρησκείας, Πατρίδος καὶ οἰκογενείας. Τὰ παιδιὰ ποθοῦν νὰ σχηματίσουν μίαν Ἑλλάδα νέαν καὶ πρέπει ὅλοι νὰ τὰ βοηθήσουν σ' αὐτό.

Ὁ λόγος αὐτὸς ἦτο ἓν ἀκόμη μάθημα — ἀπὸ τὰ ὡραιότερα καὶ διδακτικώτερα — διὰ τὸ Ἐπιτελεῖον, τοῦ ὁποίου τὸ ἠθικὸν καὶ ἡ ὁρμὴ διαρκῶς τονοῦται διὰ τῶν ἐμπνευσμένων ὁμιλιῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κ. Ε. Ν.

Σχετικῶς μὲ τὸν ἀναμενόμενον ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε. Ο. Ν., ἡ Διεύθυνσις τύπου τοῦ III Γραφείου προεκήρυξε διαγωνισμὸν μεταξὺ Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, μὲ θέματα: «Ἡ σημασία τῆς Ε. Ο. Ν. διὰ τὰ κορίτσια» καὶ «Γιατί ἔγινα Σκαπάνισσα».

Ἐπίσης τοιοῦτον διαγωνισμὸν διὰ τὴν συγγραφὴν Πρωτοχρονιάτικου ἢ Χριστουγεννιάτικου διηγήματος, ποιήματος, ἔργου κλπ.

Εἰς τὴν Υ. Θ. Α. παρατηρεῖται ζωηροτάτη κίνησις εἰς τοὺς Ὑποτομεῖς ὅπου Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι προσέρχονται μὲ ἐθουσιασμόν.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Οἱ Σχηματισμοὶ Πρωτευούσης

Τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου ἐγένετο εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν ἡ ὁρκωμοσία τῶν Ὑποτομεαρχῶν. Εἰς τὸν Α´ Τομέα μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Τομεάρχην ἐγένετο ὑπαίθριον μάθημα εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀστεροσκοπείου.

Τὸ Σάββατον τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια εἰς τὸν Ε´ Ὑποτομέα, ἐπίσης τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν ΣΤ´, Θ´ καὶ Α´. Τὰ ἐγκαίνια παρηκολούθησαν οἱ Τομεάρχαι καὶ Ὑποτομεάρχαι, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ βαθμοφόροι τῶν ἄλλων Ὑποτομέων. Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία τῶν Φαλαγγιτισσῶν κατὰ τὴν ἑορτήν.

Εἰς τὸν Θ´ Ὑποτομέα ὡμίλησε πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας ὁ ἱερεὺς τῆς ἐνορίας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἁγιασμοῦ μὲ θέμα: «Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς θρησκείας, τῆς οἰκογενείας καὶ τῆς Ε. Ο. Ν.».

Τὴν 24ην Ὀκτωβρίου ἔγιναν τὰ ἐγκαίνια εἰς τὸν Γ´ Ὑποτομέα. Κατ' αὐτὸν παρευρέθη ἡ Ὑποδιοικητής.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Θηλέων Βορρᾶ ἐγένετο ἀνάγνωσις καὶ ἑρμηνεία τῆς ἡμερησίας Διαταγῆς τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν.

Ἡ δύναμις τοῦ Ε´ Ὑποτομέως (Ν. Ἐρυθραίας) ηὐξήθη συμαντικῶς διὰ τῆς ἐγγραφῆς νέων μελῶν ἐκ τῶν χωρίων Ρωσσοχωρίου καὶ Σταμάτας παρὰ τὸν Διόνυσον. Αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς περιφερείας αὐτῆς μὲ ἐνθουσιασμὸν ἀκούουν τὰς διδασκαλίας τῆς Ὑποτομεάρχου των.

Εἰς τὸν Η´ Ὑποτομέα (Φιλοθέη) ἐνεγράφησαν μὲ μεγάλη χαρὰ ἕνδεκα ὁδηγοί.

Εἰς τὸν Ι´ Ὑποτομέα (Ἁγ. Παρασκευή), ἡ Διοικητὴς ὡμίλησε μὲ θέμα: «Οἱ σκοποὶ τῆς Ε. Ο. Ν.» εἰς τὰ νέα μέλη. Ἐπίσης ἐγένοντο αἱ ἑξῆς ὁμιλίαι περὶ τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν.: «Περὶ πειθαρχίας», «Περὶ σημαίας», «Περὶ οἰκονομικῆς αὐταρκείας».

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Θηλέων Νότου αἱ συγκεντρώσεις ἔγιναν κανονικὰ εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς. Κατὰ τὰς τοιαύτας τοῦ ΣΤ´ καὶ Ζ´ ἔλαβον χώραν διαφωτιστικαὶ ὁμιλίαι.

Τὴν Κυριακὴν 22αν Ὀκτωβρίου ὁ Ι´ Ὑποτομεὺς ἐξέδραμεν εἰς τὸ «Στρατόπεδον Ἰωάννης Μεταξᾶς» παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν. Αἱ Φαλαγγίτισσαι ἀφοῦ ἐξετέλεσαν τὸ καθορισθὲν ἐκ τῶν προτέρων πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς, εἶχαν τὴν ἔμπνευσιν νὰ παρουσιάσουν μίαν πρωτότυπον ψυχαγωγίαν ἡ ὁποία τὰς κατενεθουσίασε. Αἱ Φαλαγγίτισσαι αἱ ὁποῖαι παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν «Πέρσαι» εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον μεταμφιεσθεῖσαι καταλλήλως ἀπέδωσαν αὐτὴν ὅσον τὸ δυνατὸν καλλίτερον.

Αἱ ἐντυπώσεις ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐκδρομὴν ὑπῆρξαν πολὺ καλαί, τόσον τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν, ὅσον καὶ τῶν ὑπευθύνων.

Ὁ Δ´ Ὑποτομεὺς ἐξέδραμεν εἰς Μαραθῶνα. Τὸ πρόγραμμα ἐξετελέσθη μὲ παραδειγματικὴν τάξιν. Ἔγινεν ἀνάπτυξις τοῦ λόγου τοῦ Κ. Ε. Ν. ἐκ μέρους τοῦ Τομεάρχου.

Ἐπίσης εἰς τὸν Β´ Ὑποτομέα κατὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἔγινε περίπατος εἰς τὸ Φαληρικὸν Δέλτα ὅπου ἔγιναν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ὑποτομεάρχου — εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὁποίας καὶ ὠφείλετο ὁ περίπατος — διάφοροι παιδιαὶ καὶ τραγούδια.

Εἰς τὰς 23 Ὀκτωβρίου ἐγένετο ἐπιθεώρησις τοῦ Ι Ὑποτομέως ἐκ μέρους τῆς καθηγητρίας τῶν οἰκοκυρικῶν. Ὁ Ὑποτομεὺς εὑρέθη ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως καὶ καθαριότητος εἰς καλὴν κατάστασιν.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Θηλέων Πειραιῶς ἡ ἐξόρμησις τῶν Φαλαγγιτισσῶν πρὸς ἐντατικὴν καλλιέργειαν ἐξωτερικεύθη μὲ μεγάλον ἐθουσιασμόν. Μέσα εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἡ δυναμικὴ ἐνέργεια τῆς νεότητος ζωντανεύει, ἐνθουσιάζεται καὶ ρίχνεται στὴ δουλειά, στὴν καλλιέργεια, μὲ τραγούδια καὶ χαρὲς γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία τοῦ Κυβερνήτου μας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους μας μίαν ὑψηλὴν ἀνάγκην, νὰ ζήσωμεν μὲ τὰ ἴδια μας τὰ προϊόντα. Καθημερινῶς φυτεύονται εἰς τοὺς σχολικοὺς κήπους ἀπὸ τὰς Φαλαγγιτίσσας καὶ Σκαπανίσσας πατάτες καὶ ἄλλα φυτά.

Εἰς τὸν Ι Ὑοτομέα τὴν 22αν Ὀκτωβρίου ἐγένετο ὡραία ἑορτὴ παρουσίᾳ τοῦ Δημάρχου, τῆς Διοικητρίας καὶ τοῦ Ἐπιτελείου της. Κατ' αὐτὴν ἐψάλη ἁγιασμός, ἔγινεν ἔπαρσις τῆς σημαίας καὶ ὡμίλησεν ὁ Δήμαρχος περὶ τῆς σημασίας τῆς ἐντατικῆς καλλιεργείας κατὰ τὰς δυσκόλους περιστάσεις τῆς σημερινῆς περιόδου. Ἐπηκολούθησε φύτευμα πατάτας εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Γ´ Δημοτικοῦ Σχολείου. Ἡ Ὑποδιοίκησις ἐργάζεται μὲ δραστηριότητα καὶ ἅπαντα τὰ μέλη προσπαθοῦν διὰ παντὸς τρόπου νὰ συμμορφωθοῦν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοῦ Κ. Ε. Ν. καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἐπετείου τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε. Ο. Ν.

Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως τοῦ ΙΙΙ Γραφείου προεκηρύχθη διαγωνισμὸς μὲ θέμα «Ἡ σημασία τῆς ἱδρύσεως τῆς Ε. Ο. Ν.».

Οἱ Ὑποτομεῖς λειτουργοῦν κανονικῶς καὶ ἀθρόαι προσέρχονται αἱ Φαλαγγίτισσαι εἰς τὰς τακτικὰς συγκεντρώσεις των.

ΔΙΟΙΚ. ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (ΘΗΛΕΩΝ)

Ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἡ Διοίκησις Θηλέων Ἀνωτάτων Σχολῶν μετεφέρθη εἰς τὰ νέα της Γραφεῖα, Μαυρομιχάλη 3. Ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῆς Διοικητρίας ἅπασαι αἱ Βαθμοφόροι τῇ βοηθείᾳ τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἐπεδόθησαν εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν νέων Γραφείων.

Ζωηρὰ κίνησις παρατηρεῖται κατ' αὐτὰς εἰς τὴν Δ. Α. Σ. Θ. Φαλαγγίτισσαι ἐγγράφονται καθημερινῶς, τακτοποιοῦνται δὲ αἱ προσερχόμεναι μὲ φύλλον μεταβάσεως ἐξ ἄλλων Περιφερειῶν.

Ἅπαντα τὰ Ἐπιτελικὰ Γραφεῖα τῆς Διοικήσεως ὡς καὶ αἱ Διευθύνσεις συνεπληρώθησαν καὶ λειτουργοῦν κανονικῶς.

Ἤδη ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος εἴς τινας Ὑποτομεῖς τῆς Δ. Α. Σ. Θ. ἤρχισαν αἱ συγκεντρώσεις μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων. Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον 14ην τρέχοντος ἔλαβε χώραν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Διοικήσεως ἡ πρώτη συγκέντρωσις τῶν Φαλαγγιτισσῶν πρὸς τὰς ὁποίας ὡμίλησεν ὁ Διευθυντὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως. Ἡ συγκέντρωσις ἔληξε μὲ τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας, ἐν μέσῳ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ. Ἐπίσης τὰ συμβούλια τῶν ἀξιωματικῶν γίνονται τακτικά.

Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν 15ην τρ. Βαθμοφόροι τῆς Δ. Α. Σ. Θ. παρευρέθησαν εἰς τὴν ὁμιλίαν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἥτις ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Θέατρον «Ὀλύμπια». Ἐπίσης τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην, 100 καὶ πλέον Φαλαγγίτισσαι παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν τῶν «Περσῶν» εἰς τὸ Βασιλικὸν Θέατρον.

Τὴν Κυριακὴν 22αν λήξαντος ἐγένετο ἐκδρομὴ τῆς Διοικήσεως εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς Καισαριανῆς. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς ὑπῆρξε πλούσιον καὶ διασκεδαστικόν. Βαθμοφόρος τοῦ ΙΙΙ Γραφείου ὡμίλησε πρὸς τὰς Φαλαγγιτίσσας σχετικῶς μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Μοναστηρίου. Συνεργάτις δέ, εἰδικὴ ἐπὶ τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐδίδαξε περὶ Ἀντισκήνου μετὰ ἐφαρμογῆς καὶ Ἀνιχνεύσεως. Τὴν ἑσπέραν αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας μὲ τὰς καλυτέρας ἐντυπώσεις, ἐν μέσῳ γενικοῦ ἐνθουσιασμοῦ.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ (ΑΡΡΕΝΩΝ)

—Ἡ ἐργασία τῶν στελεχῶν τῆς Δ. Α. Σ. διὰ τὴν ἐγγραφὴν τῶν νέων Συναγωνιστῶν εἰς τὰς Φάλαγγας τῆς Ε. Ο. Ν. ἐξακολουθεῖ μὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα. Οὕτω, ἀθρόα ἐσημειώθη προσέλευσις νέων μελῶν εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Πανεπιστημίου, Παντείου, Πολυτεχνείου κλπ.

Παραλλήλως εἰς τὰς διαφόρους Ὑποδιοικήσεις γίνονται τακτικαὶ συγκεντρώσεις, ὅπου ἀναπτύσσονται ὑπὸ τῶν Διοικητῶν αἱ νέαι κατευθύνσεις, καὶ χαράσσονται οἱ νέοι

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ. Α. Σ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὁρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

Ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν των λήγει τὴν 1ην Δεκεμβρίου ἐ. ἔ.

Ἐργασίαι ποὺ ἐλήφθησαν:

1) Ὁ Βασιλικὸς θεσμὸς παρ' ἡμῖν. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Οἱ μὴ κολάζοντες τοὺς κακοὺς βούλονται ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀγαθούς».

2) Ἑλλὰς τῆς 4ης Αὐγούστου. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Ἡ Ἑλλὰς ἡνωμένη θὰ μεγαλουργήσῃ».

3) Ἡ Νεολαία καὶ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Ἄμμες δὲ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάρρονες».

4) Κλασσικὴ Ἑλλὰς — Βυζαντινὴ Ἑλλὰς — Ἑλλὰς τῆς 4ης Αὐγούστου. Χαρακτηριστικὸν ρητόν: «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης».

(Ἐκ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου Δ. Α. Σ.)

δρόμοι ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ βαδίσῃ ἡ Δ. Α. Σ. Καθωρίσθησαν οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι μὲ ζῆλον ἀνέλαβον τὰ καθήκοντά των.

— Εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῶν βαθμοφόρων τῆς Παντείου Σχολῆς ὁ κ. Διοικητὴς των ἔδωσε τὰς νέας κατευθύνσεις καὶ καθώρισε λεπτομερῶς τὸ πρόγραμμα τῆς μελλούσης ἐργασίας.

ΛΑΡΙΣΑ.— Μετὰ τὸ πέρας τῶν μαθημάτων περιθάλψεως, ἅτινα παρηκολούθησαν 30 Φαλαγγίτισσαι τῆς Λαρίσης, ἤρχισεν ἡ πρακτικὴ ἐξάσκησις αὐτῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀδελφῆς Νοσοκόμου. Πρὸς τοῦτο ἅπασαι αἱ παρακολουθήσασαι τὰ θεωρητικὰ μαθήματα φοιτῶσι τακτικὰ εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον τῆς πόλεως, ὅπου ὑπὸ τῶν ἰατρῶν καὶ ἀδελφῶν τοῦ Νοσοκομείου γίνεται ἀρτιωτέρα ἡ ἐκπαίδευσις αὐτῶν.

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ε. Ο. Ν. Θηλέων Λαρίσης παρηκολούθησε τὴν προβολὴν τῆς ταινίας, ἥτις ἐλήφθη κατὰ τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου εἰς τὴν πόλιν μας.

Μὲ ἐνθουσιασμὸν ἐχαιρετίσθη ἡ ἔναρξις τῆς ἐξορμήσεως πρὸς ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς. Πρὸς τοῦτο ἐγένετο συγκέντρωσις ἁπάσης τῆς δυνάμεως εἰς τὴν ἐκ 300 στρεμμάτων ἔκτασιν, ἥτις προσεφέρθη ὑπὸ τοῦ Δήμου Λαρίσης εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. πρὸς καλλιέργειαν. Τὸ πρόγραμμα τῆς ἑορτῆς ἦτο τὸ ἑξῆς :

Παράταξις τῆς δυνάμεως, ἐπιθεώρησις ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου, ὁμιλία ὑπ' αὐτοῦ καὶ παρέλασις πρὸ αὐτοῦ καὶ τῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως. Τὸ πρόγραμμα ἐξετελέσθη μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας καὶ ἐνεποίησεν ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν τὸ πειθαρχημένον σύνολον, τὸ ὁποῖον ἐνεφάνισαν τόσον αἱ Φαλαγγίτισσαι ὅσον καὶ οἱ Φαλαγγῖται τῆς πόλεως Λαρίσης. Μετὰ τὴν παρέλασιν ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης, αἱ λοιπαὶ Ἀρχαὶ καὶ ἅπασα ἡ δύναμις τῆς Ε. Ο. Ν. μετέβησαν εἰς τὸν καλλιεργηθησόμενον χῶρον. Τρακτὲρ ὁδηγούμενον ὑπὸ Φαλαγγίτου καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνῆλθον κατὰ πρῶτον ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης, ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ὑπὸ τὰς οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς τῶν συναγωνιστριῶν καὶ συναγωνιστῶν ἤρξατο ὀργῶνον τὴν γῆν.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.— Τὴν ἑβδομάδα ἔλαβε χώραν εἰς Τύρναβον ἑορτὴ ἀπονομῆς τῶν βραβείων τοῦ Χαροκοπείου διαγωνισμοῦ πρὸς τοὺς βραβευθέντας χωρικούς. Κατ' αὐτὴν ἐγένετο παρέλασις τῶν Τμημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸ τοῦ Γενικοῦ Ἐπόπτου. Τὴν ἑορτὴν παρηκολούθησε καὶ ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια μετὰ τοῦ ἐπιτελείου της.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ὡς καὶ ἡ Ὑποδιοικήτρια Λαρίσης μετέβησαν εἰς ἅπαντα τὰ ἐργοστάσια τῆς πόλεως καὶ ὡμίλησαν πρὸς τὰς ἐργατρίας Φαλαγγιτίσσας. Εἰς ἁπάσας τὰς Ὑποδιοικήσεις τὸ κήρυγμα τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ ἐντατικῆς καλλιεργείας εὗρε ζωηρὰν ἀπήχησιν. Συγκεντρώσεις γίνονται τακτικαὶ ὡς καὶ ἐκκλησιασμὸς τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ.—Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν. τοῦ Νομοῦ Αἰτωλοακαρνανίας, δι' ἡμερησίας διαταγῆς της, ἀπένειμεν ἔπαινον εἰς τὸν Σκαπανέα τοῦ 4ου Λόχου Σκαπανέων Μεσολογγίου Τσάλαν Χρ., διότι ἔσωσεν ἐκ βεβαίου πνιγμοῦ τὴν μικρὰν θυγατέρα τοῦ Ἰωάννου Ἀθανασίου, ριφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν, ὁπόθεν ἀνέσυρε τὴν κορασίδα ἀναίσθητον καὶ ἐπανέφερε ταύτην εἰς τὴν ζωήν, ἐφαρμόσας τὰς ἐνδεδειγμένας προχείρους ἰατρικὰς περιθάλψεις.

ΧΑΛΚΙΣ.— Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν μετέβησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Θεσ)νίκην πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως πεντήκοντα Φαλαγγῖται τῆς δυνάμεως Χαλκίδος, ὑπὸ τὸν Ὑποφαλαγγάρχην κ. Γ. Λιαρόπουλον, Ὑποδιοικητὴν τῆς 45ης Φάλαγγος.

Οἱ ἐκδρομεῖς ἐπεσκέφθησαν τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν Θεσ)νίκης κ. Ἀρ. Λεμπέσην, εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Περιφερ. Διοικήσεως καὶ ὑπέβαλον τὰ σέβη των. Πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας συγκετρωθέντας ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν γραφείων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ὡμίλησε καταλλήλως, ἐκφράσας τὴν χαράν του διὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην τῶν Φαλαγγιτῶν τῆς ἰδιαιτέρας του Πατρίδος, καταχειροκροτηθείς.

Οἱ Φαλαγγῖται Χαλκίδος ἐπεσκέφθησαν τὰ περίπτερα τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως καὶ ἰδιαιτέρως τὸ Κρατικὸν Περίπτερον, τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ τῆς Ὑγιεινῆς, ἀποθαυμάσαντες τὸ καταλλήλως ἀναπαριστόμενον γιγάντειον ἔργον ὅπερ συντελεῖται εἰς ὅλους τοὺς Τομεῖς τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς, ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως. Ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν τὸ Περίπτερον τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας, ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ ὁποίου παρέσχε διαφόρους χρησίμους πληροφορίας.

Τὴν ἐπομένην οἱ Φαλαγγῖται προηγουμένης τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Θεσ)νίκης μετέβησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Διοικητηρίου καὶ κατέθεσαν διὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ των εἰς τὸ ἐκεῖ ἐπιβλητικὸν Μνημεῖον τῶν πεσόντων, μεγαλοπρεπῆ ἐκ φυσικῶν ἀνθέων στέφανον.

Κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην παρίσταντο ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς Θεσσαλονίκης κ. Ἀρ. Λεμπέσης, ὁ Ἐπιτελάρχης Θεσ)νίκης κ. Γκόιος, οἱ Διευθυνταὶ τῶν Γραφείων Τύπου Θεσσαλονίκης καὶ Χαλκίδος κ.κ. Στάγκος καὶ Παπαγρηγορίου, Ὑποφαλαγγάρχαι, ὁ Διοικητὴς τῆς Ἀνεξαρτήτου Τετραρχίας Χαλκίδος κ. Χρονιαῖος κ. ἄ. ἀνώτεροι βαθμοῦχοι.

Ἀκολούθως ἡ Φιλαρμονικὴ ἀνέκρουσε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καθὼς ἐπίσης καὶ τῆς Νεολαίας καὶ 4ης Αὐγούστου.

Τὸ ἀπόγευμα οἱ ἐκδρομεῖς Φαλαγγῖται ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀμερικανικὴν καὶ Γεωργικὴν Σχολήν, ἡ Διεύθυνσις τῆς ὁποίας μετὰ προθυμίας τοὺς ὑπεδέχθη καὶ ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσίν των δύο Καθηγητὰς ὅπως ἐπεδείξουν καὶ ἐπεξηγήσουν ὅλας τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς Σχολῆς. Ἰδιαιτέραν ἐντύπωσιν ἐπροκάλεσεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας, τὸ Ζωολογικὸν καὶ Πτηνοτροφικὸν Μουσεῖον τῆς Σχολῆς, καθὼς καὶ ὁ τρόπος τῆς ἐπιστημονικῆς ἀναπτύξεως καὶ παρακολουθήσεως τῶν κτηνοτροφικῶν καὶ γεωργικῶν κλάδων της. Ἐπίσης ἐπεσκέφθησαν διάφορα Ἐργοστάσια καὶ τὰ ἀξιοθέατα τῆς πόλεως.

Μετὰ τριήμερον παραμονὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπέστρεψαν ἐνταῦθα, πλήρως ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὴν εὐχάριστον διαμονήν των καὶ τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις των.

ΚΑΡΥΣΤΟΣ. — Ἐν γενικῇ συγκεντρώσει τῶν μελῶν τῆς Τετραρχίας Καρύστου ὁ Φαλαγγάρχης κ. Ἰωάν. Σέρελης, ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ Σκαπανεῖς, τὸ ἐν Ἁγίᾳ Ἄννῃ τελεσθὲν ἐπιβλητικὸν μνημόσυνον τοῦ Φαλαγγίτου Σκουρτανιώτου, ὁ ὁποῖος κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς του ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐζήτησε νὰ ταφῇ μὲ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου καὶ ἀνέγνωσε τὸν συγκινητικὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν ὁ κ. Περιφερ. Διοικητὴς κατ' αὐτό, καθὼς καὶ τὰ ἀνταλλαγέντα τηλεγραφήματα μεταξὺ τοῦ κ. Περιφερ. Διοικητοῦ Εὐβοίας καὶ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

ΣΤΥΡΑ. — Συνεπείᾳ αὐτοκινητικοῦ δυστυχήματος ἐφονεύθη ὁ νεαρὸς Σκαπανεὺς Θεόδ. Π. Δράκος, ἀνήκων εἰς τὴν Α' Ὁμάδα Στύρων.

Τὴν κηδείαν παρηκολούθησαν Σκαπανεῖς τῆς Ὁμάδος του μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διοικητὴν τῆς Τετραρχίας. Κατετέθη στέφανος καὶ ἐγένετο συγκινητικὴ προσφώνησις. Εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ ἀτυχοῦς Σκαπανέως, ἐξεφράσθησαν ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως συλλυπητήρια.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΙΚΟΝ ΤΖΑΝΝΑΤΟΝ. Εὖγε γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Γράφεις: «...σὰν Ἑλληνόπουλο ἀναθρεμμένο μέσα στὰ ἰδανικὰ τῆς πατρίδος μας καὶ ἐνθουσιασμένο ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ μας κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ...». Τὸ ποιηματάκι σου «Λογάκια τῆς ψυχῆς μου» ἔχει πολλὴ ποίησι καὶ μερικοὺς στίχους ἀρκετὰ καλούς:

Χτίζουν φωλιὲς στὴ στέγη μας
γνωστὰ χελιδονάκια
κι' ἡ ἔγνοια μου εἶναι πάντοτε
νὰ ἰδοῦν πῶς τ' ἀγαπῶ.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολὺ κακούς:

Ἀγάπησ' τα, τραγούδησ' τα
καὶ γίνε τους προστάτης!
Ἀρνάκια δὲν ζεστάνανε μικρούλη
στὴν σπηλιὰ
τὸν ἀγαθὸ Χριστούλη μας
τὸν ἥλιο τῆς ἀγάπης;

Τὸ ποίημα πάλι «4η Αὐγούστου» εἶναι πολυσύνθετο καὶ ὑπερβολικὰ ἐκτενές. Γράψε το ἁπλούστερα καὶ συντόμευσέ το. Θὰ κερδίση ὅσο δὲν φαντάζεσαι. Ἔχεις πραγματικὰ ποιητικὴ διάθεσι κι' ἀξίζει νὰ καταγίνης μὲ τὴν ποίησι. Γράψε καὶ κανένα πεζό—ἕνα σύντομο διήγημα, καμμιὰ περιγραφή, τίποτε ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ σπιτιοῦ καὶ τοῦ σχολείου καὶ στεῖλε μᾶς το. Χρέος μας νὰ σὲ προσέξωμε. Τὰ ποιήματά σου ἔχουν τὸ πρῶτο ἀριθμὸ Σ28 καὶ τὸ δεύτερο Σ29. — ΜΗΝΑΝ ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Ἐλάβαμε τὸ τραγοῦδι σου «Τὸ νησί μου». Ἔτσι ποὺ τὸ διώρθωσες ἔγινε καλύτερο. Τὸ ὑπεβάλαμε στὴν Ἐπιτροπή. — ΣΤΑΜΑΤΙΟΝ ΚΑΛΑΪΤΖΗΝ, Ἀκρίτην. Ἡ φωτογραφία, ποὺ μᾶς ἔστειλες θὰ δημοσιευθῆ. Τὸ ὡραιότατο καὶ ἐνθουσιῶδες γράμμα σου ἐδιαβάσθηκε εἰς ἐπήκοον τοῦ συντακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ περιοδικοῦ, ἐπειδὴ δὲν ἠμπορεῖ νὰ δημοσιευθῆ, πρᾶγμα ἄλλωστε ποὺ οὔτε σὺ ζητεῖς. — ΔΥΣΑΝΑΓΝΩΣΤΟΝ. Μᾶς γράφεις «Τὰ δύο ποιηματάκια, τὰ ὁποῖα ἔβγαλα ἀπὸ μνήμης μου τὰ δωρίζω στὴν ἀγαπητὴ Ε.Ο.Ν. καὶ σὲ παρακαλῶ, ἀγαπητὴ Ε.Ο.Ν. νὰ μοῦ ἀπαντήσης, διότι ἂν δὲν μοῦ ἀπαντήσης θὰ μὲ περιφρονήσης βαθύτατα διὰ τὸ δῶρον τὸ ὁποῖον σοῦ στέλνω». Καὶ ἀπὸ κάτω μία... τζίφρα! Ἂν δὲν θέλης νὰ σὲ περιφρονοῦν οἱ ἄλλοι ὀφείλεις νὰ μὴ τοὺς περιφρονεῖς κι' ἐσύ. Διότι περιφρονοῦμε ἐκεῖνον στὸν ὁποῖο στέλλομε ἕνα γράμμα καὶ ἀντὶ νὰ τὸ ὑπογράψωμε μὲ τ' ὄνομά μας φαρδὺ-πλατὺ τραβοῦμε μιὰ τζίφρα. Πρόσεξε τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ. Ἄνοιξε τὴν «Νεολαία» φύλλο 1 τῆς 7ης Ὀκτωβρίου στὴν πρώτη σελίδα. Ἕνα-ἕνα τὰ γράμματα. Καὶ ὅμως, σὰν Ἀρχηγὸς Κράτους θὰ μποροῦσε νὰ ὑπογράφη μὲ μιὰ μονοκονδυλιὰ καὶ νὰ ξεύρωμε ὅλοι ὅτι εἶναι ἡ ὑπογραφὴ τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ. Πάντως δὲν σὲ περιφρονοῦμε καὶ σοῦ ἀπαντοῦμε ὅτι τὰ ποιήματα δὲν τὰ ἐδιαβάσαμε ἐπειδὴ εἶναι γραμμένα καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. — ΣΕΡΓΙΟΝ ΑΙΓΑΙΟΝ. Πρόσεξε τὴν ἀπάντησίν μας στὴν Μαίρη Λυριτσάκι. — ΝΕΟΦΥΤΟΥ. Τὸ ποίημά σας ὡραῖο ὡς ἰδέα, ἀλλ' ὑστερεῖ πολὺ στὴν τεχνική. Δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ δεύτερο τετράστιχο.

Παιδί μου ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι
καὶ ποιὰ εἶναι ἡ Πατρίς σου
καὶ πῶς τὴν ὑπηρέτησες
καὶ πότε; ἀποκρίσου.

Ἂν θέλετε ξαναγράψετέ το καὶ στείλατέ το πάλι. Σημειώσετε σὲ μιὰ γωνία τοῦ χαρτιοῦ Σ 32. — ΑΘ. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΝ. Δὲν ἐδιαβάστηκε. Ἐπιστολή, διήγημα καὶ ποίημα στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ τὸ χειρότερο γραμμένα καὶ στὶς δύο ὄψεις. Γράψατέ το ὅπως πρέπει καὶ στείλατέ τα σημειώνοντας Σ33. — ΕΛΛΗΝ Π. Πολὺ καλό, ἂν καὶ πρωτόλειο, ὅπως μᾶς γράφεις. Θὰ ἦταν ἀσυγκρίτως καλλίτερο ἂν τοῦ ἔλειπε τὸ ρητορικὸν ὕφος. Ἰδοὺ μία περικοπή: «...μάχεται, μάχεται ὁ Σπαρτιάτης! Μπροστά του βλέπει τὸν ἐχθρό, τὸν ἀβάσταχτο τύραννο, τὸ βάναυσο καταχτητή, ποὺ εἶναι ἕτοιμος σὰν λυσσασμένο καὶ πεινασμένο λιοντάρι νὰ χυθῆ καὶ νὰ ξεσχίση τὰ σπλάχνα τῆς μητέρας Πατρίδας». Ἀξίζει ὅμως νὰ δημοσιευθῆ κι' ἔτσι ποὺ εἶναι. Ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ δημοσίευσίς του θὰ καθυστερήση λίγο, ἐπειδὴ εἶναι πολὺ μακρὺ καὶ περιμένουν πολλὰ ἄλλα προηγούμενα νὰ ἰδοῦν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Ὑπομονή. — Κ. ΠΑΠ. Ταχυδρομικῶς. — Α. ΚΑΡΡΑΝ. Τὸ γραπτό σου «Προσοχὴ στὴ μελέτη» πολὺ καλό, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῆ στὴ σελίδα «Τὸ βῆμα τῶν νέων». Σοῦ συνιστοῦμε νὰ τὸ διαβάσης ὡς διάλεξι σὲ καμμιὰ συγκέντρωσι τῆς ὁμάδος σας. — ΝΙΚΟΛ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή. Ἂν στείλης ἄλλο, φρόντισέ το περισσότερο. — ΠΑΝ. ΚΕΧΡΑΝ. Ἡ φωτογραφία θὰ δημοσιευθῆ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα γράφεις στὸ γράμμα σου. — ΚΩΝΣΤ. ΛΙΑΚΟΥΡΑΝ. Τὸ διήγημα, γιὰ τὸ ὁποῖο μᾶς γράφεις καὶ στὸ προηγούμενο καὶ στὸ τελευταῖο σου γράμμα, δὲν τὸ ἐλάβαμε. Ἂν θέλης ξαναστεῖλέ το. — ΔΗΜ. ΜΠΑΛΑΣΟΝ. Ἐλάβαμε τὸ γραμματάκι σου καὶ σὲ συγχαίρομε γιὰ τὴν ἀγάπη σου στὴ «Νεολαία». Πρέπει, ἀλήθεια, νὰ τὴν ἀγαπᾶτε καὶ πολὺ μάλιστα ἀφοῦ τὸ ζητεῖ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχηγὸς κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μᾶς γράφεις: «...τὸ μυθιστόρημα «Μὲ τὸ Νικηφόρο Φωκᾶ» μ' ἀρέσει τόσο πολὺ ποὺ σταμάτησα νὰ τὸ διαβάζω (αὐτὸ μᾶς ἐξέπληξε καὶ εἴπαμε: «μὰ γιατί νὰ διακόψη τὴν ἀνάγνωσί του ἀφοῦ τοῦ ἀρέσει πολύ;». Παρακάτω ὅμως μᾶς ἐξηγεῖς νοστιμώτατα): «...ἄφησα νὰ μαζευτοῦνε κάμποσα τεύχη νὰ τ' ἁπλώσω στὸ τραπέζι μου καὶ νάχω νὰ διαβάζω ὅση ὥρα θέλω. Τὸ διαβάζουν ὅλοι στὸ σπίτι μας, ἀκόμη κι' ὁ πατέρας, ποὺ δὲν ἀγαπᾶ τὰ μυθιστορήματα. Τοῦ ἀρέσει ὅμως γιατὶ εἶναι ἱστορικό. Ἡ μητέρα μου βρῆκε τώρα μιὰ καινούργια τιμωρία γιὰ μένα. «Πρόσεξε μὴν τὸ ξανακάνης αὐτό, Δημητράκη, μοῦ λέγει, γιατὶ θὰ σὲ δέσω στὰ σίδερα τοῦ κρεββατιοῦ καὶ θὰ σοῦ πῶ ὅλη τὴ συνέχεια τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ ἀπὸ κεῖ ποὺ ἔχεις σταματήσει. Ἔτσι θὰ σοῦ χαλάσω τὸ σχέδιο...». Ξεσηκώνω τὶς εἰκόνες μὲ τσιγαρόχαρτο, τὶς ζωγραφίζω σὲ χοντρὸ χαρτὶ καὶ τὶς χρωματίζω μὲ κραγιόνια. Εἶναι τὸ πιὸ ὄμορφο μυθιστόρημα, ποὺ ἔχω διαβάσει ὡς τώρα». — ΛΕΩΝ. ΣΑΡ. Ἐλάβαμε τὰ δύο ποιήματά σας, τὰ ὁποῖα βρίσκομε κι' ἐμεῖς «βαθυστόχαστα» ὅπως τὰ χαρακτηρίζετε ὁ ἴδιος. Δὲν τὰ ἐδιαβάσαμε ἁπλῶς, ἀλλὰ τὰ ἐμελετήσαμε. Ἐν τούτοις δὲν κατωρθώσαμε νὰ «καταλάβωμε τί ἀκριβῶς θέλετε νὰ ἐκφράσετε. Γράφετε σὲ ἁπλὸ ὕφος, μὲ λιτότητα καὶ σαφήνεια, τοὐλάχιστον πρὸς τὸ παρόν. Καὶ ὅταν γίνετε μεγάλος ποιητὴς καὶ ἀποκτήσετε φήμη τότε — ἔ! τί νὰ γίνη; — γράφετε καὶ ἀπ' αὐτὰ τὰ λεγόμενα βαθυστόχαστα, τὰ ὁποῖα πάντως λίγο ἀπέχουν ἀπὸ τὶς «σπαζοκεφαλιές». Σᾶς συνιστοῦμε νὰ διαβάσετε τὸν «Τάφο» τοῦ Παλαμᾶ. — ΜΑΡΙΑΝ ΚΟΥΡΜΟΠΟΥΛΟΥ. Στείλετε τὸ διήγημα καὶ ἂν εἶναι καλὸ θὰ δημοσιευθῆ. — ΒΑΣ. ΜΑΡΚΟΓΛΟΥ. Πολὺ ὡραία ἰδέα, πρόχειρα ὅμως γραμμένο. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη ποίημα καὶ ὄχι στιχούργημα. Μερικὲς λέξεις σὰν κι' αὐτές: ἐννοοῦσε, ταπεινῶς, ἐθνότης καὶ ἄλλες χαλοῦν τὴ μορφή του. Προσπαθήσατε ἄλλη μιὰ φορά, χωρὶς νὰ ἔχετε διόλου ὑπ' ὄψιν σας τὴν πρώτη γραφή. — ΑΝΝΑΝ ΠΕΤΡΑΚΗ. Μπράβο σας καὶ πάλι μπράβο σας. Μπορεῖτε πάντως νὰ κάνετε καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο. Δὲν νομίζομε ὅτι τὸ ἐργόχειρο εἶναι σπατάλη χρόνου. Ἴσα-ἴσα κατέχει μιὰ περίβλεπτη θέσι μέσα στὸ «νοικοκυριό». Μπορεῖτε νὰ πλέκετε ἢ νὰ κεντᾶτε καὶ νὰ καλλιεργῆτε τὸν κηπάκο σας. Κατάλληλα γιὰ νὰ σπείρετε τώρα εἶναι: σπανάκι, ραδίκια, σινάπι, κοκκινογούλια, ραπανάκια, κουκιά, κοκκάρι γιὰ κρεμμύδια καὶ σέσκουλα. Καλὸ εἶναι νὰ συμβουλευθῆτε κανένα κηπουρό. Καὶ ἡ δουλειὰ αὐτὴ ἔχει τὰ μυστικά της, ποὺ δὲν τὰ ξέρει ὁ καθείς. — ΑΝΤ. ΒΙΓΛΑΚΗΝ. Τὸ ποίημά σου τὄχεις γραμμένο σὲ γυαλιστερὸ χαρτί, μὲ καλλιγραφικὰ γράμματα καὶ βαλμένο σὲ περιπλοκάδες χρωματιστές· εἶναι ἀληθινὰ γιὰ κορνίζωμα. Δυστυχῶς ὅμως ὄχι καὶ γιὰ διάβασμα. Θέμα χιλιοτραγουδημένο καὶ ἐκτέλεσις μᾶλλον κακή. Ὁμοιοκαταληξίες σὰν κι' αὐτή: καλή-μικρή. — ΑΧΙΛΛΕΑ ΞΥΝΑΚΗΝ. Λέγεται καὶ δίσεκτο καὶ βίσεκτο. Τὸ πρῶτο εἶναι τὸ ὀρθότερο. Λέγει καὶ τὸ τραγοῦδι:

«Κι' ἤρθανε χρόνοι δίσεχτοι
μῆνες καταραμένοι».

ΑΠΟΣΤ. ΤΣΑΚ. Ταχυδρομικῶς. — ΓΕΩΡΓ. ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΝ. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μᾶς γράφεις· «...ἐσύ, ἀγαπημένο μας περιοδικό, ἔδωσες καὶ σὲ μᾶς τοὺς νέους ἕνα ἀνάγνωσμα ἠθοπλαστικὸ καὶ ὠφέλιμον. Γιὰ ὅλους τοὺς νέους τῆς Ἑλλάδος ἔχει μεγάλη σημασία ἡ κυκλοφορία σου, ὅλοι οἱ νέοι σὲ περιμένουν μὲ λαχτάρα. Ἰδιαίτερη ὅμως χαρά, ἀγαπητὴ «Νεολαία», προξενεῖς σ' ἐμᾶς τ' ἀγροτόπουλα, ποὺ βρισκόμαστε μακρυὰ ἀπὸ τὰ κέντρα». Τὰ ποιήματά σου «Στὸν Κυβερνήτη μας» καὶ «Στὴν 4ην Αὐγούστου» εἶναι πολὺ πρόχειρα γραμμένα. Νά τὸ τετράστιχο «Στὸν Κυβερνήτη μας»:

Καὶ τὴν ἡμέρα π' ἀστραπές, ἀστροπελέκια [καὶ βροντὲς
τὴν ἔνδοξη Ἑλλάδα μας ἔμελλε νὰ κρημνίσουν
καὶ στῆς σκλαβιᾶς τὸ βόρβορο μὲ τὶς [φωνὲς
θρησκεία, δόξα, τιμή, Πατρίδα νὰ πατήσουν.

Τὸ πεζὸ «Τὸ δρᾶμα τῆς 4ης Αὐγούστου» καλό, ἀλλὰ πολὺ μεγάλο. Τὸ ἐμετρήσαμε καὶ πιάνει δυόμιση στῆλες τοῦ περιοδικοῦ. Συντόμευσέ το καὶ ξαναστεῖλέ το. Μὴ λυπηθῆς νὰ περικόψης. Σημείωσε στὴν ἐπάνω πλευρὰ τοῦ χαρτιοῦ Π13. Ἂν ξαναστείλης τὰ ποιήματα διωρθωμένα βάλε στὸ πρῶτο Σ34 καὶ στὸ δεύτερο Σ35. — ΝΙΚ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Ταχυδρομικῶς. Καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῆ. — Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΝ. Ὅσα μᾶς γράφεις γιὰ τὰ σταυρόλεξα καὶ τὸ παιγνίδι θὰ τὰ διαβιβάσωμε στὸν ἁρμόδιον συντάκτην, ὁ ὁποῖος θὰ σοῦ ἀπαντήση. Ἀπὸ τὰ τραγούδια, ποὺ μᾶς ἔστειλες, θὰ δημοσιευθῆ τὸ «Στὸ νησί μου». Δὲν ἔχεις δίκαιο νὰ παραπονῆσαι, ἀφοῦ σοῦ ἀπαντήσαμε ἤδη σχετικῶς. Στεῖλε ὅ,τι ἄλλο ἔχεις ἕτοιμο. — ΧΑΡ. ΚΟΝΤΕΚΑΚΗΝ. Ἐστάλη ἀπόδειξις συνδρομῆς. Μᾶς γράφεις: «Εἴμεθα ἐνθουσιασμένοι, διότι βγάζομεν τὸ συμπέρασμα ὅτι μόνον ἔτσι τὸ Ἔθνος μας θὰ προχωρήση. Ἀλλ' ἐχρειάζοντο καὶ οἱ κατάλληλοι ὁδηγοί, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐξευρέθησαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Σεπτοῦ μας Βασιλέως καὶ τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ κ. Ι. Μεταξᾶ». — Ε. ΣΑΠΟΡΤΑΝ. Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν σου. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς εὐχές σου. Γράφεις: «Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς εἰσόδου σου εἰς τὸ 2ον ἔτος σοῦ εὔχομαι νὰ τὰ χιλιάσης. Καὶ μεῖς οἱ ἀναγνῶσται σου μὲ δυνατὸ ἐνθουσιασμὸ θὰ ἐξακολουθήσωμε νὰ σὲ διαβάζωμε γιὰ νὰ γίνωμε τέτοιοι ὅπως μᾶς θέλει ὁ Ἀρχηγός μας κ. Ι. Μεταξᾶς». Τὸ γραπτό σου «Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ 4η Αὐγούστου» εἶναι λαμπρόν, κρινόμενον ὡς ἔκθεσις. Φύλαξέ το νὰ τὸ διαβάσης σὲ καμμιὰ συγκέντρωσι. Γιὰ δημοσίευσι στεῖλε τίποτε ἄλλο. — ΠΑΝΟΝ ΚΟΤΣΙΚΟΝ. Ἀκατάλληλον.

ΜΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ ΤΟΥ ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 139)

κάστης νήσου τὰ συναχθέντα δοσίματα, διὰ νὰ τὰ παραδίδωσιν εἰς τὴν κάσσαν τῆς Ὕδρας καὶ νὰ διαμοιράζωνται ἀναλόγως.

2. Οὗτοι οἱ τρεῖς ἐκλελεγμένοι νὰ δίδωσιν εἰς τοὺς ἐφόρους τῶν νήσων ἔγγραφον τῆς χρηματοληψίας καὶ νὰ λαμβάνωσιν ἄλλον ἔγγραφον χρηματοδοσίας ἐκ μέρους αὐτῶν, καὶ τὰ ἔγγραφα τῆς χρηματοδοσίας νὰ τὰ ἐγχειρίζωσιν εἰς τὴν κάσσαν.

3. Ὅποιος θέλει νὰ ἁρματώση καράβι καὶ νὰ ἐκβῆ εἰς κοῦρσος, πρέπει νὰ πέρνη ἀπὸ τοὺς ἐφόρους τοῦ τόπου τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς τιμιότητος καὶ ἀξιότητός του, καὶ μὲ τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο νὰ ἔρχεται εἰς μίαν τῶν τριῶν ἀνωτέρω νήσων, διὰ νὰ λαμβάνη τὴν ἄδειαν.

4. Ὅποιος ἐξ ἐναντίας ἤθελεν πιασθῆ χωρὶς νὰ ἔχη τὴν προειρημένην ἄδειαν, ὁ τοιοῦτος νὰ κρίνεται καὶ νὰ παιδεύεται κατὰ τοὺς νόμους ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Βουλήν.

5. Ὅποιος δέ, ἀφ' οὗ λάβη τὴν ἄδειαν νὰ ἐκβῆ εἰς τὶς κοῦρσος, ἤθελε παραβῆ τὰς διαταγὰς καὶ νόμους ὁποῦ τοῦ δίδονται ἀπὸ τὴν γενικὴν ἐφορίαν, ὁ τοιοῦτος θέλει κρίνεται καὶ παιδεύεται ἀπὸ τὴν αὐτὴν Ἐθνικὴν Βουλὴν κατὰ τοὺς νόμους.

6. Αἱ πρέζαι νὰ διατάττωνται εἰς τὸ ἑξῆς κατὰ τοὺς νόμους τοὺς ὁποίους ἔδωκεν ὁ ἀρχιστράτηγος τοῦ ἔθνους διὰ τοῦ πληρεξουσίου του.

7. Ἑκάστη νῆσος θέλει κατασκευάσει μίαν βοῦλλαν ἐθνικήν, εἰς κομμάτια τέσσαρα διηρημένην, δι' ἧς νὰ σφραγίζωνται ὅλαι αἱ τοπικαὶ ὑποθέσεις.

Δημήτριος Ὑψηλάντης»

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἔκδοσι τῆς παραπάνω διαταγῆς νέες ἐλπίδες ἄνθησαν στὰ πνεύματα τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως γιὰ τὸ μέλλον καὶ ὅλοι ἐπίστευαν πῶς «τὸν ἄλλο ἐχθρὸ τῆς Ἑλλάδος», τὴν ἔλλειψι τοῦ χρήματος, θὰ ἀντιμετώπιζαν μὲ ἐπιτυχία.

Κωστῆς Γουναλάκις

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

